

VERNEPLAN FOR JERNBANEBYGNINGER

OPPDRAG UTFØRT FOR
NSB OG RIKSANTIKVAREN

12. februar 1993
Eivind Hartmann
Øistein Mangset
Arkitekter MNAL

Eks. 1

g 904:0507 (487) 1303 Hm

09+000784

INNHOLD:

Sammenfatning

Forord

Jernbanestrekningene - en oversikt,
med sidehenvisninger til utskriften

Sammendrag av verneplanen
utskrift

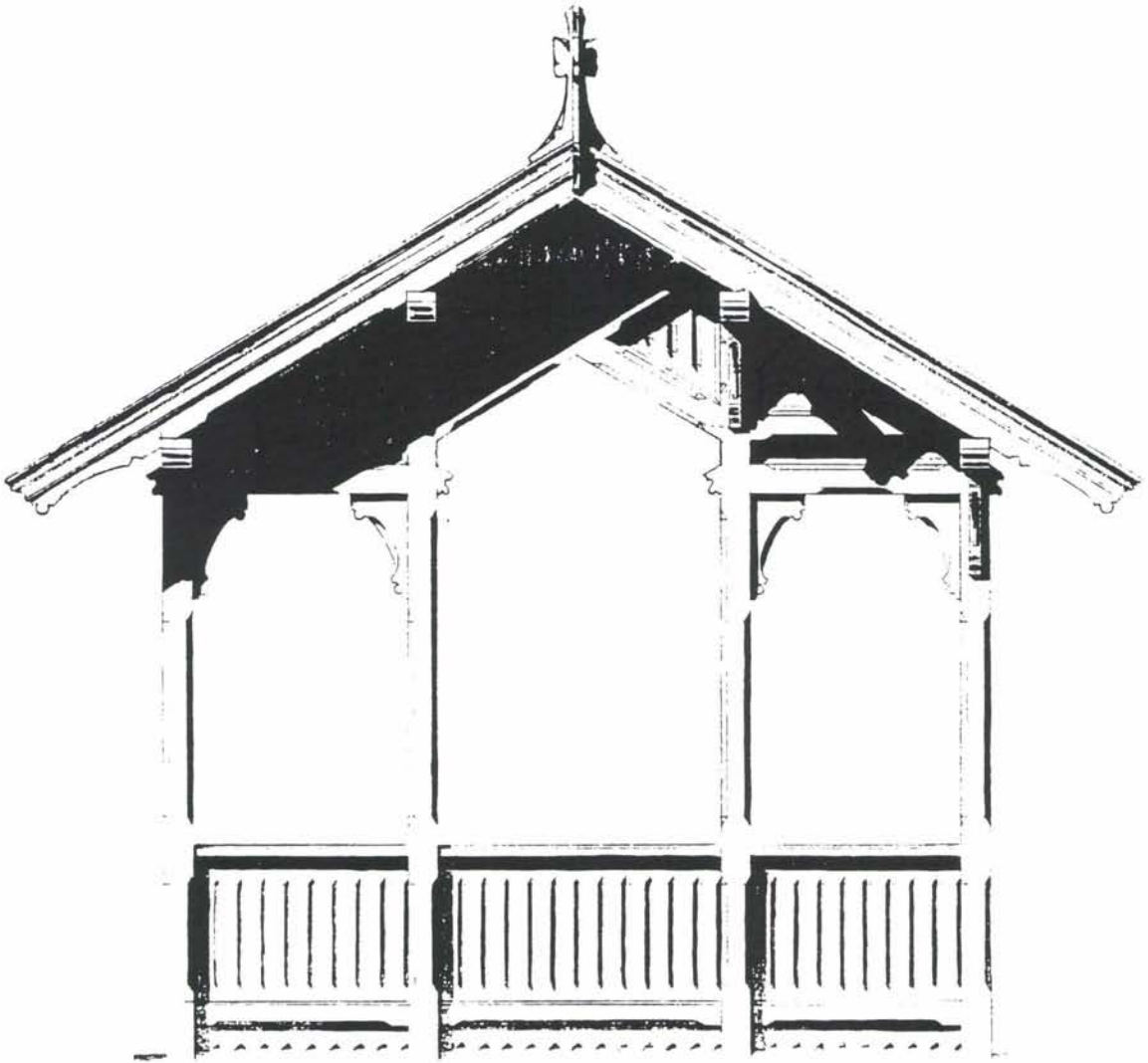
Verneverdige bygninger sortert på banestrekning
utskrift i listeform

Styringsgruppas behandling av høringsuttalelser,
innstillinger og vedtak

Revidert opptrykk 15. mars 1993

Eks. 1

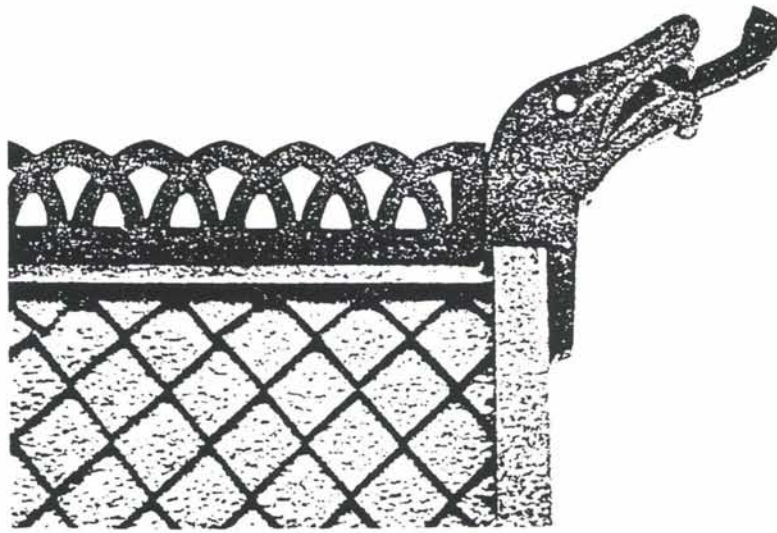
Sammenfatning

SAMMENFATNING

NSB og Riksantikvaren har samarbeidet om utarbeidelsen av en landsomfattende verneplan for jernbanebygninger. Av de vel 5000 registrerte bygningene er 439 valgt ut til en verneplan som viser et tverrsnitt av jernbanens bygningshistorie. Et mindre utvalg fra verneplanen, på 106 bygninger, er foreslått fredet.

Forord

VERNEPLAN FOR JERNBANEBYGNINGER

INNLEDNING

Med damplokomotivet og skinnegangen kom også jernbanestasjonen inn i det norske landskapet. I byer og bygder vokste en ny offentlig orden fram, ofte med dyptgripende følger for byplan såvel som byggeskikk. Pionéranden som rådet ved mange av anleggene, kom også til å gjenspeile seg i bebyggelsen. Til den nye tids vidunderlige kommunikasjonsmiddel hørte den nye tids arkitektur. Mange steder var dette det første møte med akademi-arkitekturen, og nye stilretninger gjorde sitt inntog.

Norges Statsbaner forvalter i dag nærmere 5000 bygninger. Store forandringer i driftsmåter og rombehov har skjedd i løpet av de siste tiår. På strekninger og enkeltstasjoner med liten trafikk står mange av de gamle bygningene tomme. Samtidig blir det lagt fram omfattende moderniseringsplaner og dermed nye byggebehov på andre linjeavsnitt. Presset for å bygge om eller rive gammel bebyggelse vil neppe avta i de kommende årene.

I 1978 startet NSB en omfattende bygningsregistrering, samordnet med det landsomfattende SEFRAK-prosjektet. Arbeidet ble utført i regi av NSB's eget arkitektkontor. Av praktiske og ressursmessige årsaker har registreringen skjedd distriktsvis og strekningsvis, og arbeidet har strukket seg over en del år. Både fra antikvarisk synsvinkel og for NSB's egne praktiske formål er dette registeret blitt en nyttig kilde. Det ble imidlertid klart at det var behov for en sammenfattende vurdering og prioritering av verneobjekter ut fra et nasjonalt perspektiv.

Arbeidet med verneplanen ble formelt påbegynt den 12. februar 1992. Den endelige vernelista presenteres nå, nøyaktig ett år etter.

PROGRAM OG MANDAT

Prosjektet er basert på et samarbeid mellom NSB og Riksantikvaren, og har vært finansiert av begge parter. Det har vært nedsatt en styringsgruppe bestående av :

Forvaltningssjef Eivind Moe, NSB Eiendom
Museumsbestyrer Andreas Dreyer, Jernbanemuseet
Avd.direktør Åse Moe Torvanger, Riksantikvaren

En prosjektgruppe med ansvar for prosjektets framdrift har bestått av:

Antikvar Nils Hjermann, Riksantikvaren
Overarkitekt Aasmund Dahl, NSBs Arkitektkontor

På oppdragsbasis har vært tilknyttet:

Roslands Arkitektkontor AS v/ arkitekter MNAL
Eivind Hartmann og
Øistein Mangset

Arbeidets formål har vært å lage en samlet verneplan hvor alle jernbanebygninger i Norge, både NSB's bygninger og privateide, ble vurdert under ett. Såvidt vites er det første gang en slik plan blir laget for en etats bygningsmasse.

Planen skulle rangere de prioriterte bygningene i to grupper: *verneverdige* og *fredningsverdige*. Verneplanen skulle være grunnlaget for framtidige, spesifikke fredningssaker. Det har ikke hørt inn under prosjektet å fremme selve fredningssakene, da dette formelt er Riksantikvarens oppgave.

REGISTRERINGSGRUNNLAGET

Registeret som danner grunnlaget for evalueringen består av vel 5.000 enkeltbygninger, hvorav 270 er i privat eie. Etter en grovsortering av den totale bygningsmassen er nærmere 1300 bygninger blitt vurdert som interessante for verneplanen. Disse har deretter vært gjenstand for en nærmere evaluering.

Registeret omfatter i utgangspunktet alle slags bygninger knyttet til jernbanen, uten hensyn til nåværende eierforhold, og inkludert småbygninger som trallebuer, leskur og lignende. Tekniske installasjoner og konstruksjoner som master, bruer o.l. er ikke medtatt i planen.

Grunnlagsdata er innhentet fra NSB's bygningsregistrering, supplert med opplysninger fra NSB Eiendoms database EiSys. For privatbaner nedlagte strekninger og NSB-bygninger solgt til private, var registreringsgrunnlaget i utgangspunktet noe mangelfullt. Her det imidlertid underveis kommet til verdifulle opplysninger fra Norsk Jernbaneklubb og andre private kilder.

De fleste strekningene er befart i forbindelse med verneplanen.

Registeret er lagt inn i en database slik at det kan lages rapporter ut fra varierende sorteringskriterier, f.eks. kronologisk, gruppert på arkitekt eller bygningstype, fordelt etter NSB's regioninndeling osv.

KRITERIER FOR UTVALG AV BYGNINGER

Utvalget skal vise et tverrsnitt av jernbanens bygningshistorie.

Planen har som mål å få bevart verneverdige enkeltbygninger og bygningsmiljøer som viser utviklingen av byggeskikken tilknyttet jernbanen med vekt på følgende temaer, i prioritert rekkefølge:

1. *bygningshistorie*; 2. *jernbanehistorie*; 3. *sosialhistorie*.

Hovedgrunnlaget for utvelgelsen når det gjelder bygningshistorie har vært bygningens *representativitet* i forhold til de opprinnelige bygningsprogrammene. Den jernbanehistoriske oppgaven har vært å finne fram til representanter for den strekningsvise historikken, samtidig som hele spekteret av jernbanebygningenes funksjoner skulle dokumenteres. Når det gjelder jernbanehistorie og sosialhistorie, kan enkeltbygninger som forteller viktige elementer i jernbanehistorien velges ut, selv om den som type er enestående eller bare er oppført i få eksemplarer.

Ved utvelgelsen av det representative utvalg etter temaene ovenfor har en *evaluering* av aktuelle enkeltbygninger og miljøer vært hovedmetoden.

Som redskap for evaluering av bygningene har disse grunnkriteriene for verneverdi vært benyttet:

Verdikriterier:

Bygningshistorisk verdi	BH
Jernbanehistorisk verdi	JH
Sosialhistorisk verdi	SH
Estetisk verdi	EV

Supplerende vurderingsmåter:

Verdi som del av miljø	MV
Autentisitet	AU

Tilleggs-kriterier:

Brukspotensiale	BP
-----------------	-----------

Vi har lagt oss nær opp til den pågående SEFRAK-evalueringens karakterskala 0-1-2, med 2 som høyeste score. Sett i forhold til definisjonen av de tre karakterene i den forsøkspregede SEFRAK-evalueringen kan man strengt tatt hevde at vi har en noe avvikende definisjon, ved å benytte graderingen "høy, middels og lav", mot SEFRAK-karakterene "svært høy, høy, og irrelevant".

De 4 verdikriteriene er oppført i prioritert rekkefølge. Verdikriteriene skulle til sammen være dekkende for et annet vanlig brukt kriteriesett, nemlig *kunnskapsverdi* (evt. pedagogisk verdi) og *opplevelsesverdi*. I lista er det også verdt å merke seg kriterier som ikke er med, som lokalhistorisk verdi. Aldersverdi er heller ikke satt opp som eget kriterium.

NÆRMERE OM DE ENKELTE KRITERIENE

Bygningshistorisk verdi:

Bygningens verdi i en arkitekturhistorisk eller stilhistorisk sammenheng, både som del av jernbanedriften og som inspirasjonskilde for annen byggevirksomhet. Byggeteknikk og materialbruk faller også inn under den bygningshistoriske vurderingen.

Jernbanehistorisk verdi:

Bygningens betydning som dokumentasjon av jernbanens utviklingshistorie både når det gjelder teknikk og organisering av virksomheten. Vil ofte gjelde bygningens opprinnelige funksjon.

Sosialhistorisk verdi:

Bygningens verdi som dokumentasjon av forhold både for reisende og for jernbaneansatte. Kan eventuelt også være knyttet til person/hendelse.

Estetisk verdi:

Bygningens skjønnhetsverdi. Dette vil være en subjektiv vurdering basert på dagens (evaluators) oppfatning.

Miljøverdi:

Først og fremst bygningen som del av et jernbanemiljø, et stasjonsanlegg eller lignende. Andre bygninger som inngår i et slikt miljø kommenteres i en merknadsrubrikk. Det legges også vekt på om bygningen inngår i omkringliggende verdifull bebyggelse eller kulturlandskap, og om den berøres av annen verneplan eller vernearbeid.

Autentisitet

er en vurdering av nåværende status i forhold til opprinnelig utførelse og utseende. Eventuelle ombygginger og endringer vil trekke verdien ned.

Brukspotensiale

er et viktig tilleggskriterium ut fra erkjennelsen av at en bygning eller et bygningsmiljø uten fornuftig bruk vil være svært vanskelig å holde i hevd. Siden dette kriteriet i enkelte tilfeller vil kunne stå i motstrid til et naturlig valg ut fra de øvrige kriteriene, skal det der det er mulig legges fram alternative verneobjekter/miljøer som representerer samme bygningstype, tidsperiode osv. i følge utvalgstemaene ovenfor.

KRITERIENES MØTE MED VIRKELIGHETEN

Karaktergivningen har stort sett vært et brukbart redskap for å gi et totalbilde av vurderingen. "Bygningshistorisk verdi" har vært den enkleste delverdien å forholde seg til. "Jernbanehistorisk verdi" har skapt enkelte, men få problemer. "Sosialhistorisk verdi" har derimot vært et vanskeligere begrep å forholde seg til fordi avgrensningen er så diffus: Vokterboligens små fjøl med plass til et par kyr forteller opplagt sosialhistorie, men det gjør også stasjonsplaner der klassedelingen eller damerommet ennå kan avleses i planen for de som har den opprinnelige plantegningen i hånden. Både stasjonsmesterleiligheten i 2. etasje og telegrafistrommet ute i ilgodshuset forteller om livet og organiseringen av stasjonsvirksomheten. Store godshus på steder som i dag er ubetydelige tettsteder, forteller ofte om gamle industrivirksomheter som er gått i stå.

Autentisitet har vært enkelt å karakterisere. Brukspotensiale har imidlertid vært et tema hvor detaljkunnskapene har vært for mangelfull til en fullstendig utfylling. Realitetene er likevel kommet fram i forbindelse med høringsrunden hvor NSB's eiendomsområder har fått anledning til å uttale seg.

Noen spesielle problemstillinger må nevnes.

Lokale verneinteresser: Det skjer en lang rekke vernetiltak på lokalplanet, og i en landsdekkende plan er det innlysende at man innimellom må foreta prioriteringer som kan gå imot disse. Dette svekker ikke nødvendigvis legitimiteten i de lokale initiativene, men konsekvensen må være at ansvaret for eventuell bevaring flyttes over på et kommunalt/fylkeskommunalt eller privat/organisasjonsmessig plan.

Historisk tverrsnitt: Teoretisk sett skulle utvalget gjenspeile byggeaktivitetens svingninger gjennom de ulike tiår. Dette er bare delvis tilfelle. For Hovedbanen, som var Norges første jernbanestrekning (Oslo-Eidsvoll), er det relativt få autentiske bygg bevart. Hovedbanen har vært sterkt trafikkert og utsatt for store endringer gjennom årene. Andre strekninger, hvor utviklingen har stått mer stille, kan ha fått tildelt uforholdsmessig mange plasser på vernelista. En verneliste kommer ikke utenom at jernbanebygningenes rolle som avantgarde fortok seg etter arkitektkonkurransene og utover i 1920-årene. Av nyere bygninger er det medtatt et ganske lite utvalg, selv om aldersverdi ikke er satt opp som noe eget kriterium. *Geografisk spredning* har også vært et underliggende ønske, selv om andre kriterier kan ha trukket i motsatt retning. Eksempelvis er det medtatt få bygninger fra Sørlandsbanen og Nordlandsbanen. Disse NSB-stasjonene fra funksjonalismens første år er tallrike, men fortøner seg for våre øyne i hvert fall foreløpig som ganske nødtørftige og slutter seg til en mer anonym byggmestertradisjon. Den for oss anonyme byggeskikken fortsetter etter krigen med et stort antall småbygninger oppført i en typisk knapp og materialøkonomisk stil. Vi ser ikke bort fra at kommende generasjoner vil komme til å være uenig i våre prioriteringer, spesielt når det gjelder nyere arkitektur!

Bygningstyper: De opprinnelige bygningsprogrammene inneholdt et vell av ulike bygningstyper. Registeret opererer med ca. 40 ulike kategorier, og de aller fleste er representert på vernelista.

Både *enkelthbygninger* og *miljøer* har vært utgangspunkt for prioriteringer. Med miljø forstår vi først og fremst anlegg i betydningen stasjonsanlegg, grupperinger av vokterboliger, verksteder o.l. Av og til har vi sett prioriteringen i lys av omkringliggende miljø. I ett tilfelle er en hel banestrekning behandlet som et miljø, idet hele Dovrebanens høyfjellsstrekning er medtatt på vernelista.

GJENNOMFØRING AV EVALUERING OG UTVALG

Blant de nærmere 1.300 bygningene som etter en første utsiling ble regnet som interessante, ble det laget en foreløpig liste på ca. 450 bygninger. Denne ble sendt til uttalelse til:

- Alle berørte *fylkeskommuner*, hvor det er kommet mange konstruktive innspill tilbake.
- *NSB's eiendomsområder*, som representanter for brukerne. En god del motforestillinger er naturlig nok kommet fra denne kanten, men også tilbakespill som har resultert i tillegg på vernelista.
- *Museumsbanene og Norsk Jernbaneklubb* som har bidratt med en mengde opplysninger, ikke bare innenfor sine egne områder.

Kommentarene har vært gjenstand for en grundig behandling i styringsgruppa. Over halvparten av de verneaktuelle bygningene har vært diskutert konkret. Det har vært foretatt en rekke befaringer for å vurdere enkeltbygninger eller spesielle problemområder. Innvendingene fra høringsinstansene har gått begge veier, og er i stor grad blitt tatt til følge. Innstillinger og vedtak i styringsgruppa følger som bilag.

Den endelige verneplanen omfatter 439 verneverdige bygninger. Videre er det gjort et utvalg på 106 bygninger som foreslås fredet. (I dette utvalget inngår 8 bygninger som allerede er fredet.)

NSB's verkstedområder er registrert på samme måte som den øvrige bygningsmassen. I flere tilfeller framstår disse som énhetlige miljøer hvor det er utilfredsstillende å måtte velge ut noen få enkeltobjekter. Samtidig er det et sterkt behov for å kunne tilpasse verkstedsbygningene til stadig skiftende bruksformål. For et par av verkstedene er det derfor gitt egne retningslinjer som behandler anleggene som en helhet.

RETNINGSLINJER FOR NSB-EIDE BYGNINGER SOM STÅR PÅ VERNELISTA

NSB Eiendomsdivisjonens arkitektkontor som faginstans skal kontaktes og orienteres om evt. bygningsmessige og vedlikeholdsmessige arbeider som har betydning for de kriterier som var grunnlaget for vernestatus.

Arkitektkontoret vil gi råd og utarbeide løsninger eller foreslå ekstern arkitekt som kan påta seg oppdraget.

Dette gjelder følgende arbeider:

- Tilbygg og påbygg med arker
- Utskifting av vinduer, dører og kledning
- Utskifting av taktekkingsmateriale
- Trapper og ramper til bygningene
- Lysarmaturer
- Fargesetting
- Ominnredning av rom med opprinnelige detaljer hvor en rehabilitering bør vurderes.

Retningslinjer for verksteder:

Sundland verksted:	For de eldre delene av verkstedet: Ingen enkeltbygninger medtas i planen, men teglbygningenes karakter skal bevares best mulig. Vindustyper og porter skal tilpasses de opprinnelige typene ved utskifting.
Marienborg verksted:	Vern av de karakteristiske gavlene med buevinduene. Se for øvrig vernede enkeltbygninger.
Hamar verksted:	Se vernede enkeltbygninger.

PRIVATEIDE (IKKE NSB-EIDE) BYGNINGER SOM STÅR PÅ VERNELISTA

Verneplanen vil bli distribuert til eierne av de respektive bygninger. I mange tilfelle vil disse være ideelle organisasjoner, kommuner o.l. For privateide bygninger vil vernelista for såvidt ikke ha noen formell status. Den vil imidlertid foreligge i de fylkeskommunale kulturetatene, hvor den vil kunne stå som en anbefaling både overfor eiere og behandlende myndigheter.

RETNINGSLINJER FOR BYGNINGER SOM STÅR PÅ FREDNINGSLISTA

Formålet med den fredningslista som er blitt utarbeidet i forbindelse med verneplanen, er at den skal danne grunnlaget for fremtidige, spesifikke fredningssaker.

Utarbeidelsen av disse fredningssakene vil ikke sortere under dette verneplan-prosjektet, men blir et separat prosjekt ledet og finansiert av Riksantikvaren. Det er håp om at Riksantikvarens utarbeidelse av fredningssakene kan starte i inneværende år.

Det skal i denne forbindelse undersøkes om sammenhengende miljøer på en enklere måte kan vernes gjennom regulering til spesialområde etter Plan- og bygningsloven.

Fredning er det sterkeste juridiske virkemiddelet i arbeidet for vern av kulturminner. Mens en bevaringsplan etter Plan- og bygningsloven bare beskytter bygningers eksteriør, beskytter fredning vanligvis både eksteriør og interiør. Sammenlignet med vernelista skal fredningslista da også kun gjelde et begrenset utvalg jernbanebygninger, og således forbeholdes de absolutt mest representative bevaringsverdige jernbanemiljøene.

Fredningsdelen av denne verneplanen bygger dermed på skjerpede krav mht. vernekriterier og representativitet. Forut for utvelgelsen ligger en systematisk gjennomgang av de enkelte verdier som danner kriteriegrunnlaget som alle bygninger og miljøer er blitt målt mot. Det er likevel ikke ønskelig å fullt ut være bundet til et rigid og generelt kriteriesystem. Derfor hviler vurderinger mht. fredningslista i stor grad både på uttalelser fra alle de som har deltatt i prosessen gjennom høringsrundene og på skjønn.

Selve fredningsprosessen er tidkrevende, og innbefatter m.a. varsling, samarbeid med eier, høringsrunder samt kommunal behandling etc. før et evt. fredningsvedtak kan fattes.

Eiere av fredete hus plikter å holde bygningen vedlike. Til "vanlig vedlikehold" regnes alt vedlikehold og alle reparasjoner som ikke medfører utskifting av materiale og bygningsdetaljer eller forringer bygningens utseende, bevart dekor eller annet som inngår i fredningen. Vedlikehold av en bygning bør skje med opprinnelig materialbruk. Vedlikehold utover "vanlig vedlikehold" eller med en endring i materialbruk skal meldes til fylkeskommunens kulturretat.

Når utskifting eller reparasjon er uunngåelige, skal en velge materialer, dimensjoner og utforming mest mulig lik det som utskiftes/repareres. Det er viktig å forstå at tilbakeføring av bygningsdetaljer til tidligere utseende sjelden er aktuelt, da også endringer som bygningen har gjennomgått er den del av dens bevaringsverdige historie.

Alle bør være interessert i å opprettholde bygningens bruksverdi også etter at fredningsvedtaket er fattet. Bygningen bør virke som før og fortsette å tjene sin funksjon. I dette ligger det også at bygninger må få lov å tilpasses nye og endrede funksjonskrav. Dette har til alle tider vært en del av tradisjonell bygningsskjøtsel. For jernbanebygninger betyr dette at en må akseptere visse tilpasninger som muliggjør installeringen av moderne bekvemmeligheter (som bad, wc etc.) og nødvendige tekniske og sikkerhetsmessige løsninger.

Naturligvis vil minst mulig endringer gjøre opprettholdelsen av fredningen minst mulig konfliktfylt. Og man bør da også i utgangspunktet tenke grundig over om ikke husets opprinnelige planløsning, eksteriør og bygningselementer forøvrig, fortsatt kan gjøre nytten. Ofte kan enkle vedlikeholdsarbeider som tar hensyn til bevaringsverdige kvaliteter være likeså fornuftig, og ofte langt mindre kostbare, enn unødig modernisering og oppretting.

Etter et fredningsvedtak foreligger det altså for eieren en fast rutine for melding om arbeid utover vanlig vedlikehold. Bygningsteknisk ekspertise blir da også tilgjengelig gjennom fylkeskonservatorens kontor.

Oslo, 12. februar 1993
E.H. / Ø.M.

Jernbanestrekningene en oversikt

OSLO EIENDOMSOMRÅDE

<u>HOVEDBANEN</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
OSLO Ø - EIDSVOLL	1854	22-25
 <u>KONGSVINGERBANEN</u>		
(LILLESTRØM) - KONGSVINGER	1862	27-28
(KONGSVINGER) - CHARLOTTENBERG GR.	1865	26-27
 <u>DRAMMENSBANEN M/SIDELINJER</u>		
OSLO V.- ASKER	1872	13-14
 <u>ØSTFOLDBANEN</u>		
OSLO Ø- SARPSBORG- KORNSJØ GR. (VESTRE LINJE)	1879	66-67
(SKI) - MYSEN- (SARPSBORG) (ØSTRE LINJE)	1882	67-68
 <u>SOLØRBANEN</u>		
(KONGSVINGER) - FLISA	1893	50-51
(FLISA) - (ELVERUM)	1910	50
 <u>GJØVIKBANEN m/SIDELINJER</u>		
(OSLO Ø.) - GJØVIK	1902	19-20
(ROA) - (HØNEFOSS)	1909	21
(REINSVOLL) - SKREIA (SKREIALINJEN)	1902	20-21
(BRANDBU) - RØYKENVIK	1900	
 <u>VALDRESBANEN</u>		
(EINA) - FAGERNES	1906	62

DRAMMEN EIENDOMSOMRÅDE

<u>RANDSFJORDBANEN M/SIDELINJER</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
DRAMMEN- VIKERSUND	1866	41-42
(VIKERSUND) - RANDSFJORD	1868	40-41
(HOKKSUND) - KONGSBERG	1871	38
(VIKERSUND) - KRØDEREN (KRØDERBANEN)	1872	39-40
(KONGSBERG) - (HJUKSEBØ)	1920	38-39
 <u>DRAMMENSBANEN M/SIDELINJER</u>		
(ASKER) - (DRAMMEN)	1872	14
(ASKER) - (BRAKERØYA) m/ (LIERTUNNELEN)	1973	
 <u>VESTFOLDBANEN m/SIDELINJER</u>		
(DRAMMEN) - LARVIK	1881	63-64
(LARVIK) - SKIEN	1882	64-65
(SKOPPUM) - HORTEN	1881	65
(EIDANGER) - BREVIK	1895	64
 <u>BRATSBERGBANEN</u>		
TINNOSET- NOTODDEN	1909	8-9
(NOTODDEN) - (SKIEN)	1920	8
 <u>SØRLANDSBANEN</u>		
(NORDAGUTU) - LUNDE	1925	55
 <u>NUMEDALSBANEN</u>		
(KONGSBERG) - RØDBERG	1927	34-35

HAMAR EIENDOMSOMRÅDE

<u>RØROSBANEN</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
HAMAR- GRUNDSET	1862	47-49
(GRUNDSET) - RENA	1871	45
(RENA) - KOPPANG	1875	45-46
(KOPPANG) - TYNSET	1877	45
 <u>EIDSVOLL - DOMBÅSBANEN</u>		
(EIDSVOLL) - (HAMAR)	1880	16
(HAMAR) - TRETTE	1894	16
(TRETTE) - OTTA	1896	17
(OTTA) - DOMBÅS	1913	16-17
 <u>DOVREBANEN</u>		
(DOMBÅS) - (KONGSVOLL)	1921	11-12
 <u>RAUMABANEN</u>		
(DOMBÅS) - ÅNDALSNES	1924	43

KRISTIANDSAND EIENDOMSOMRÅDE

<u>SØRLANDBANEN M/SIDELINJER</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
(LUNDE) - KRAGERØ	1927	54-55
(NESLANDSVATN) - (NELAUG)	1935	55
ARENDAL- NELAUG- ÅMLI	1910	57
(ÅMLI) - TREUNGEN	1913	56-57
(NELAUG) - (GROVANE)		1938
54-55		
GROVANE- KRISTIANSAND (SETESDALSBANEN)	1896	58-59
(GROVANE) - BYGLANDSFJORD (SETESDALSBANEN)	1896	53
(KRISTIANSAND) - SIRA	1943	54
STAVANGER- EGERSUND	1878	59
(EGERSUND) - FLEKKEFJORD	1904	52
(GANDDAL) - ÅLGÅRD	1924	53

TRONDHEIM EIENDOMSOMRÅDE

<u>RØROSBANEN</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
(STØREN) - SINGSÅS	1876	47
(SINGSÅS) - (TYNSET)	1877	46-47
 <u>MERÅKERBANEN</u>		
(TRONDHEIM) - STORLIEN GR.	1881	29
 <u>DOVREBANEN</u>		
TRONDHEIM- STØREN	1864	12
(STØREN) - KONGSVOLL	1921	10-11
 <u>NORDLANDSBANEN</u>		
(HELL) - SUNNAN	1905	32
(SUNNAN) - SNÅSA	1927	33
(SNÅSA) - GRONG	1929	
(GRONG) - MOSJØEN	1940	31
(MOSJØEN) - ELSFJORD	1941	33
(ELSFJORD) - TVERRÅNES	1942	
(TVERRÅNES) - STORFORSHEI	1903	
(STORFORSHEI) - GRØNNFJELLDAL	1943	
(GRØNNFJELLDAL) - DUNDERLAND	1945	
(DUNDERLAND) - LØNSDAL	1947	
(LØNSDAL) - RØKLAND	1955	
(RØKLAND) - FAUSKE	1958	
(FAUSKE) - BODØ	1962	31
(GRONG) - NAMSOS (NAMSOSBANEN)	1934	31

BERGEN EIENDOMSOMRÅDE

<u>BERGENSBANEN M/SIDELINJER</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
BERGEN- VOSS	1883	5-7
(VOSS)- GULSVIK	1908	2-5
(GULSVIK)- (HØNEFOSS)	1909	1
(VOSS)- GRANVIN (HARDANGERBANEN)	1935	
(MYRDAL)- FLÅM- (FLÅMSBANEN)	1940	1
TUNESTVEIT- GARNES- NESTTUN- KRONSTAD	1883	

OFOTBANEN

	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
NARVIK- VASSIJAURE GR.	1902	36-37

PRIVATBANER M. M.

<u>NESTTUN- OSBANEN</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
(NESTTUN) - OS	1894	30
<u>LILLESAND- FLAKSVANDBANEN</u>		
LILLESAND- FLAKSVAND	1896	18
<u>URSKOG- HØLANDSBANEN</u>		
(SØRUMSAND) - (KVEVLI)	1903	
KVEVLI- BJØRKELANGEN	1896	61
(BJØRKELANGEN) - (SKULERUD)	1898	
<u>TØNSBERG-EIDSFOSSBANEN</u>		
(TØNSBERG) - EIDSFOS	1901	15

<u>HOLMESTRAND-VITTINGFOSSBANEN</u>	<u>ÅPNET</u>	<u>SIDE</u>
HOLMESTRAND- (HILDESTAD)	1902	
(HILDESTAD) -VITTINGFOSS	1902	
 <u>SULITJELMABANEN</u>		
SJØNSTÅ- FURULUND- SANDNES	1903	
 <u>LIERBANEN</u>		
(LIER) - SVANGSTRAND	1904	
 <u>GRIMSTAD- FROLANDBANEN</u>		
(RISE) - GRIMSTAD	1907	
 <u>THAMSHAVNBANEN</u>		
THAMSHAVN- SVORKMO	1908	60
SVORKMO- LØKKEN	1910	60
 <u>RJUKANBANEN</u>		
RJUKAN - MÆL	1909	44

-----
 15. mars 1993
 EH / ØM

G. Bull.

**Sammendrag av verneplanen
(utskrift)**

VERNEPLAN FOR JERNBANEBYGNINGER

SAMMENDRAG DAT 18/02/93

ANTALL REGISTRERTE BYGNINGER:	5.222	UKJENT BYGGEÅR:	1.947
HERAV REVET:	129	BYGD FØR 1860:	23
BYGNINGER I NSB'S EIE:	4.823	BYGD 1860 - 1869:	51
BYGNINGER I PRIVAT EIE:	270	BYGD 1870 - 1879:	125
		BYGD 1880 - 1889:	159
		BYGD 1890 - 1899:	139
		BYGD 1900 - 1909:	330
		BYGD 1910 - 1919:	309
		BYGD 1920 - 1929:	418
		BYGD 1930 - 1939:	244
		BYGD 1940 - 1949:	452
		BYGD 1950 - 1959:	480
		BYGD 1960 - 1969:	245
		BYGD 1970 - 1979:	168
		BYGD ETTER 1980:	132

VURDERT SOM INTERESSANTE FOR VERNEPLANEN: 1.279

VERNEPLAN FOR JERNBANEBYGNINGER

SAMMENDRAG DAT 18/02/93

UTVALGT SOM VERNEVERDIGE:	439	UKJENT BYGGEÅR:	31
ANDEL BYGNINGER I NSB'S EIE:	370	BYGD FØR 1860:	13
ANDEL BYGNINGER I PRIVAT EIE:	69	BYGD 1860 - 1869:	23
		BYGD 1870 - 1879:	37
		BYGD 1880 - 1889:	27
		BYGD 1890 - 1899:	44
		BYGD 1900 - 1909:	93
		BYGD 1910 - 1919:	84
		BYGD 1920 - 1929:	55
		BYGD 1930 - 1939:	16
		BYGD 1940 - 1949:	3
		BYGD 1950 - 1959:	2
		BYGD 1960 - 1969:	3
		BYGD 1970 - 1979:	2
		BYGD ETTER 1980:	6

VERNEPLAN FOR JERNBANEBYGNINGER

SAMMENDRAG DAT 18/02/93

FORELØPIG UTVALGT SOM FREDNINGSVERDIGE:	106	UKJENT BYGGEÅR:	5
ANDEL BYGNINGER I NSB'S EIE:	86	BYGD FØR 1860:	3
ANDEL BYGNINGER I PRIVAT EIE:	20	BYGD 1860 - 1869:	9
		BYGD 1870 - 1879:	16
		BYGD 1880 - 1889:	8
		BYGD 1890 - 1899:	14
		BYGD 1900 - 1909:	27
		BYGD 1910 - 1919:	18
		BYGD 1920 - 1929:	6
		BYGD 1930 - 1939:	0
		BYGD 1940 - 1949:	0
		BYGD 1950 - 1959:	0
		BYGD 1960 - 1969:	0
		BYGD 1970 - 1979:	0
		BYGD ETTER 1980:	0

**Verneverdige bygninger
Sortert på banestrekning
(utskrift i listeform)**

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
------------------------------	---	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: BERGENSBANEN M/SIDEL.

DELSTREKNING: (Gulsvik) - (Hønefoss)

1681- 001 660248	Sokna- Stasjonsbygning	1910 Paul Due 111,99 NSB Stasjonsbygning	2 1 1 2 2 1	Jugend-stasjon med symmetrisk fasade, midtark på begge sider. Rik ornamentikk. Noen vinduer skiftet uten småruter. Div. ommalredning. Komplette anlegg.
1681- 002 660249	Sokna- Godshus	1910 Paul Due 111,96 NSB Godshus, hvilerom	1 1 1 1 2 1	Gjennomgående spor tatt opp, porter fjernet. Forøvrig opprinnelig. Del av fullstendig anlegg.
1681- 003 660250	Sokna- Ilgodshus	1910 Paul Due 112,02 NSB oljebu, redskapsbu	1 2 1 2 2 2	Enkel, harmonisk ilgodshusbygning tilpasset stasjonsbygningen. Utvalgt som del av anlegget. del av fullstendig anlegg
1681- 004 660251	Sokna- Privet	1910 Paul Due 112,03 NSB hvilerom, redskap	1 1 1 1 2 1	Privetbygning i jugend, Flikkeid-type. Som del av anlegget.

DELSTREKNING: (Myrdal) - Flåm (Flåmsbanen)

2324-2359	Myrdal-Berekvam Annen bygningstype Kjosfoss Gamle Kraftstas	1899 Ukjent arkitekt 339,90 NSB Mur uten tak	1 2 2 1 1 1 0	Skaftet strøm til Gravhaustunnel-anlegget. Teknisk kulturminne som kan restaureres. Kjosfoss kraftverk
2324-2359 *	Myrdal-Berekvam 005 Annen bygningstype 640150 Myrdalsleite Forsamlings	1898 Ukjent arkitekt 336,27 NSB Pt ingen	1 2 2 2 1 2	Forsamlingslokale som har rommet viktig fagforeningshistorie. Festsalen oppr. interiør. Viktig kulturminne Leite brakke

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
<i>DELSTREKNING: (Voss) - Gulsvik</i>			
2307- Flå- 001 Stasjonsbygning 640011	1908 Paul Due 152,00 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 1	Utvalgt representant for denne lille stasjonsbygningstypen. Karakteristisk Jugendstil-bygning, jmf. Moi-typen. Anlegget forøvrig ikke prioritert. Privatbygning
2308- Austvoll- 003 Vanntårn	1910 Paul Due 159,64 Fylkeskomm. midler til istandse NSB ingen	2 2 1 2 1 2	Etter Due-tegning, detaljeringen bevart.
2312- Liodden- 001 Stasjonsbygning 640014	1913 Harald Kaas 178,73 NSB venterom, leilighet	1 2 1 2 2 2	Utvalgt som eksempel på en liten serie stasjonsbygninger oppført noen år etter anlegget, tegnet av Kaas. Godt bevart eks. Liten privat fra samme tid.
2312- Liodden- 002 Privat	1913 Harald Kaas 178,71 NSB oljebu, redskapsbu	1 1 1 1 2 1	Som supplement til stasjonsbygningen. Opprinnelig privat. Prioritert stasjonsbygning.
2313- Nesbyen- * 001 Stasjonsbygning 640018	1904 Paul Due 185,41 Fortidsforeningens kulturpris NSB Stasjonsbygning	1 2 2 1 2 2 1	Stor mellomstasjon i jugend-stil av Due. Med valmet tak og papyrusornamenter. Godt bevart. Komplette miljø, godt tilpasset CTC-hus.
2313- Nesbyen- 002 Godshus 640015	1913 Paul Due 185,27 NSB Godshus, varmerom	1 2 1 2 2 2	Godt bevart godshus, del av et helhetlig anlegg. Komplette, helhetlig anlegg
2313- Nesbyen- 003 Privat	1904 Paul Due 185,37 NSB vedbu, redskapslager	2 2 1 2 2 2	Godt bevart privat, del av et komplett og autentisk anlegg. Komplette, helhetlig anlegg.
2313- Nesbyen- 004 Annen bygningstype 640019	1907 Paul Due 185,45 NSB oljebu, truckgarasje	2 1 1 2 2 1	Oppr. ilgodsbu. Del av komplett og autentisk anlegg. Komplette, helhetlig anlegg.
2317- Ål- * 006 Lokstall 640041	1914 NSB v/ Bjarne F. Baastad 228,39 NSB Lokstall, verksted, bad	1 2 1 2 1 1	Stor lokstall i naturstein. Oppført noe seinere enn anlegget. En del tilbygg. Medtatt som eksempel på ringstaller. Sammensatt miljø.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering							Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merkna /nåværende bruk	BH	JH	SH	EV	MV	AU	BP	
2318- 001 640053	Hol- Stasjonsbygning	1911 241,53 NSB	Harald Kaas Kaas bearbeidet Due-tegninger. Stasjonsbygning	2	1	1	2	0	2	1	Eksempel på Dues mindre jugendstilbygninger. Egen variant oppført seint i anlegget. Godt bevart, autentisk. Står alene med komplette funksjoner.
2320-2321 003 640070	Ustaoset-Haugastøl Vokterbolig Steinvika Vokterbolig	1902 269,22 NSB	Paul Due Feriested lokpersonale	2	2	2	2	1	1		Utvalgt eks. på Dues "Mindre dobbelt Vogterbolig af Træ for Taugevand-Aal". Autentisk hovedform, brukbare detaljer. Uthus fra samme tid
2320-2321 009	Ustaoset-Haugastøl Vokterbolig Karistøl Vokterbolig	1902 272,76 Privat	Paul Due feriebolig	2	2	2	1	2	1		"Vogterbolig nr 7, Bergensbanen vesten-fjelds" Dues fjøstype anvendt til anleggsbrakke og siden vokterbolig. Relativt autentisk. Uthus
2321- * 001 640071	Haugastøl- Stasjonsbygning	1903 275,50 NSB	Paul Due Stasjonsbygning	2	2	2	2	2	1		Dues stasjonsbygningstype med stein i 1. etg. Utvalgt som den eneste med opprinnelig hovedform. Del av bevaringsverdig anlegg. Vokterboligen og uthuset.
2321- * 002 640072	Haugastøl- Uthus	1903 275,53 NSB	Paul Due lager, vedbu	1	2	1	2	2	1		Oppr. Duebygning, interessant og viktig som del av anlegget. Prioritert anlegg med stasjonsbygning og vokterbolig.
2321- * 008 640075	Haugastøl- Vokterbolig Sløtfjord Vokterbolig	1904 275,76 NSB	Paul Due Vokterbolig	2	2	2	2	2	2		Dues "Mindre dobbelt Vogterbolig af Mur Taugevand-Aal". Utvalgt. Særpreget anlegg. Stasjonsbygningen med uthus.
2322- 640093	Finse- Annen bygningstype Finse Kraftstasjon	1919 301,00 NSB	Kraftstasjonsinnst. fjernet Utleid til UIO	2	2					2	Viktig teknisk kulturminne. Eksteriørmessig intakt.
2322- 003 640097	Finse- Lokstall	1908 301,97 NSB	Paul Due Lokstall, smie, verksted	1	2	2	1	1	1		Den opprinnelige lokstallen på Finse. Relativt autentisk. Sammensatt miljø.
2322-2323 *	Finse-Hallingskeid Annen bygningstype Memorge Smømalingshytte	1880 NSB	Steinbu. Treverk brent 1992 Fritidshus	2	2						Eldste bygning i forb. med Bergensbaneanlegget. Ligger langs et traséalternativ som ble forlatt.
2322-2323 003 640116	Finse-Hallingskeid Vokterbolig Sandå Vokterbolig	1913 306,93 NSB	Harald Kaas Vokterbolig	1	2	2	2	2	2		Eneste utvalgte eksempel på Kaas' dobbelte vokterbolig på strekningen. Autentisk med to oppr. uthus. Uthus

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merk eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
2322-2323 Finse-Hallingskeid 004 Uthus Sandå Vb. Uthus (to Stk)	1913 Ukjent arkitekt 306,92 2 Uthus NSB Uthus	1 1 2 1 2 2	Som supplement til vokterboligen, autentisk. 2 stk. Vokterboligmiljø
2322-2323 Finse-Hallingskeid * 005 Brakke 640117 Sandå Stikningsbu	1896 Ukjent arkitekt 306,95 Tre-tilbygg. NSB Ikke i bruk	1 2 2 2 1 1	Eldste bygning langs selve banen. I bra stand. Vokterboligmiljø.
2322-2323 Finse-Hallingskeid * 006 Brakke 640118 Slirå Rallarbrakke	1900 Ukjent arkitekt 308,50 NSB Ingen	1 2 2 1 1 1	Intakt arbeiderbrakke. Det er satt opp et tilbygg, men dette kan fjernes. Slirå vb.
2322-2323 Finse-Hallingskeid * 007 Vokterbolig 640119 Slirå Vokterbolig	1907 Paul Due 308,56 Istandsatt 1990 NSB Vokterbolig	2 2 2 2 1 2 2	Dues "Mindre dobbel vogtebolig af tre for Taugevand-Aal". utvalgt blant flere. Autentisk. Uthusene sammenbygd som forlengelse av sidefløyer. Arbeiderbrakke.
2322-2323 Finse-Hallingskeid * 008 Vokterbolig 640120 Fagernut Vokterbolig	1904 Paul Due 311,31 Rehabiliteret 1991 (arb. for tryk NSB Serveringssted	2 2 2 2 1 1 2	Utvalgt eks. av Dues "mindre dobbel vogtebolig af mur for Taugevand-Aal" Autentisk. Den høyestliggende vokterboligen (ca 1310 moh). Uthus
2322-2323 Finse-Hallingskeid 012 Vokterbolig 640121 Grjotrøst Vokterbolig	1905 Paul Due 314,02 Tilbygg fjernes 1993 NSB Ikke i bruk	2 2 2 2 0 1	Dues "Dobbel vogtebolig af mur Voss-Taugevand, stor type" Eneste som står. Ikke uthus
2323- Hallingskeid- 004 Vokterbolig 640129 Hallingskeid Vokterbolig	1900 Ukjent arkitekt 322,71 NSB turishytte	1 2 2 2 2 1 2	Funksjonærbolig for anlegget med materialbu. Delvis i stein. Flere bygninger med samme bakgrunn.
2323- Hallingskeid- 005 Vokterbolig 640130 Vokterbolig 2	1900 Ukjent arkitekt 323,02 NSB leirskole for handikapp.	1 2 2 2 2 1	"Handelsbod og bageri". Kulturminne fra anleggstida. Relativt autentisk. Flere bygninger med samme opprinnelse.
2323- Hallingskeid- 006 Brakke Lokalet	1900 Ukjent arkitekt 323,02 NSB turishytte	1 2 2 2 2 1 2	Forsamlingslokale fra anleggstida.Trebygning. Miljø av bygninger fra anleggstida.
2323-2324 Hallingskeid-Myrdal Annen bygningstype Låghellerbrakkene	1897 Privat Fritidshus	2 2	En av de eldste bygningene langs traseen.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/ km eier	arkitekt /merknad /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
2323-2324	Hallingskeid-Myrdal Annen bygningstype	1880 NSB	Steinbu. Ukjent	2 2	Satt opp i forb. med snømålinger for alternativ linje SV for Urhovda.
2323-2324 * 005 640146	Hallingskeid-Myrdal Brakke Seltuftberget Brakke	1900 331,50 NSB	Annen arkitekt fritidshus	1 2 2 2 1 2	Meget autentisk anleggsbrakke i tre.Opprinnelig oppført i 3 eks. Står alene uveisomt, (atkomst med stige fra anleggsveien)
2323-2324	Hallingskeid-Myrdal 007 640134	1900 333,93 NSB	Paul Due bortleid	2 2 2 2 1 1	Dues "dobbel vogterbolig af tre Voss-Taugevand, stor type". Prioritert. Trallebu, snøoverbygg
2325- 005 640162	Upsete- Vokterbolig Vokterbolig 1	1921 341,68 NSB	NSB Arkitektkontoret Ark.: NSB v/ Leif Sønberg Vokterbolig	2 2 2 2 1 1	Stor og egenartet vb. i vestlandsstil. Denne prioritert. Blandet miljø på snaufjellet.
2328- 001 640178	Urdland- Stasjonsbygning	1904 371,52 NSB	Paul Due Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2 2	Autentisk Duestasjon av mindre type.Fine detaljer. Utvalgt. Privet
2328- 002 640320	Urdland- Uthus	1904 371,55 NSB	Paul Due privet,vedbu,relrom	2 2 1 2 2 2 2	Autentisk privetbygning med fine detaljer. Prioritert Stasjonsbygningen
2329- * 001 640180	Ygre- Stasjonsbygning	1880 379,03 NSB	Balthazar Lange bolig, venterom	2 2 1 2 2 2	B. Langes 4. kl. stasjonsbygning, anvendt på Vestfold- og Vossebanen. Flyttet fra Vossebanen. En av to (Tist) bevarte typestasjon med oppr. takutheng Uthus av Duetype.
2329- 002	Ygre- Uthus	1909 379,05 NSB	Paul Due lager,vedbu	2 1 1 2 2 2	Due-uthus med godsrom, vedbu og privet. Prioritert som del av stasjonsanlegget. Sammen med stasjonsbygningen
<i>DELSTREKNING: Bergen - Voss</i>					
2339- 001 640224	Trengereid- Stasjonsbygning	1882 452,40 NSB	Balthazar Lange Stasjonsbygning		4.kl. stasjonsbygning med et tilbygg som nesten alle Vossebanestasjoner av denne typen har, og er derfor interessant.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merk /nåværende bruk		
2341- * 001 640233	Garnes- Stasjonsbygning	1919 463,13 NSB	NSB v/ G. Fischer bolig	2 1 1 2 2 2	Fin stasjonsbygningstype i Vestlands-stil. Stasjonsmiljø med fine bygninger
2341- * 002	Garnes- Uthus	1882 463,09 NSB	Annen arkitekt Revet? Uthus	1 2 1 1 2 1 2	Ombygget lokstall i tre fra Samsportiden. Istandsatt. Stasjonsmiljø med fine bygninger
2341- * 003 640234	Garnes- Vognremisse	1882 463,19 NSB	Annen arkitekt Lager, garasje	1 2 1 2 2 1 2	Opprinnelig vognremisse fra Vossebaneanlegget. Sjelden bygningstype. Noe forlenget ved Vossebanens ombygging 1904. Stasjon med flere fine bygninger.
2341- * 004 640235	Garnes- Lokstall	1904 463,24 NSB	Annen arkitekt bilverksted	1 2 1 2 2 2 2	Istandsatt av Norsk Jernbaneklubb. Del av fint stasjonsanlegg. Helhetlig, istandsatt stasjonsmiljø.
2342- 001 640229	Arna- Stasjonsbygning	1964 462,93 NSB	NSB v/ Julia Kristiansen eksped.venterom, kontor	1 1 1 1	Aktuell som representant for 60-tallsarkitektur.
2350- 001 640241	Kronstad- Stasjonsbygning	489,63 NSB	Annen arkitekt Ark: Egil Reimers utleid til et reklameb.	2 2 1 2 1 1	Resultat av arkitektkonkurranse med vestlandsk stil som premiss. Sammensatt miljø, verkstedet i nærheten.
2351- * 001 640286	Bergen- Stasjonsbygning	1912 471,25 NSB	Jens Zetlitz Kielland Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 2 2	Stor bygning i råkopp. Middelalder-formspråk med toghallbue-motivet eksponert i fasaden. Bymiljø
2351- * 002 640275	Bergen- Plattformoverdekning Toghallen.	1912 471,22 NSB	Ukjent arkitekt Plattformoverdekning	2 2 1 2 2 2 2	Del av stasjonsbygningen Stasjonsbygningen
2351- 003 640276	Bergen- Plattformoverdekning Plattformoverbygg 2	1912 471,14 NSB	Ukjent arkitekt Utstikkende fra stasjonsb. Sør Plattformoverdekning	1 2 1 2 2 2 2	Som del av stasjonsbygningen, oppr. Stasjonsbygningen.
2351- 004 640277	Bergen- Plattformoverdekning Plattformoverbygg 3	1912 471,14 NSB	Ukjent arkitekt Utstikkende fra stb. Nord Plattformoverdekning	1 2 1 2 2 2 2	Som del av stasjonsbygningen. Stasjonsbygningen

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering						Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
			BH	JH	SH	EV	MV	AU	
2351- * 006 640283	Bergen- Ilgodshus	1912 Jens Zetlitz 471,24 NSB Ilgodshus	2	2	1	2	2	1	Stilmessig og fysisk en forlengelse av stasjonsbygningen. Noe ombygget, men fasadematerialet og mange detaljer intakte. Sammenbygget med stasjonsbygningen.
2351- 026 640261	Bergen- Bolighus Distriktsjefbolig	1918 NSB v/ E. Gleditsch NSB Bolighus	2	1	1	2	1	2	Interessant villa i vestlandsk stil, oppført som distriktsjefsbolig. Godt vedlikeholdt i opprinnelig stil. Villaområde

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	anlegg byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: BRATSBERGBANEN

DELSTREKNING: (Notodden) - (Skien)

1808- 002 660056	Hjuksebø- Godshus	1917 136,27 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Godshus, reie, overnatting	2 1 1 2 2 1	Godshus med telegrafistrom. Finnes flere av denne typen? Stasjonsbygning i samme stil
1810- * 001 660132	Nordagutu- Stasjonsbygning	1918 145,95 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Stasjonsbygning	2 1 1 2 1 1	Planlagt som et helhetlig anlegg, sammenkjedet med overdekning / portal. Rik dekor. Godshuset revet
1812- 004	Valebø- Stasjonsbygning Valebø Stasjon	1916 156,09 (solgt før registreringen 1984) Privat eier	NSB v/ Gudmund Hoel Bolig	2 1 1 2 1 2	Bygningstype for Bratsbergbanen, tegnet av NSB-ark. kort tid etter arkitekt- konkurransene. Rikt dekorert. Helhetlig miljø
1812- 005	Valebø- Uthus	156,06 Solgt Privat eier	Uthus		

DELSTREKNING: Tinnoset - Notodden

1800- 001 660055	Tinnoset- Stasjonsbygning	1908 175,09 NSB	Thorleiv Astrup Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Tømmerbygning i nasjonalromantisk stil. Velproporsjonert, rikt dekorert.
1800- 002	Tinnoset- Privet	1909 175,05 NSB	Thorleiv Astrup Privet	1 1 1 1 2 1	Samstemt med hovedbygning. Fløy med dametoalett revet.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/ km eier	arkitekt /merknad /nåværende bruk	vurdering						Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
				BH	JH	SH	EV	MV	AU	
1800- 003 660065	Tinnoset- Godshus	1909 175,19 NSB	Thorleiv Astrup hvile og spiserom	2	2	1	2	2	1	Basert på samtidige NSB-typer, men tilpasset øvrige bygninger til et helhetlig anlegg i nasjonalromantisk stil. Ominnredet innvendig.
1806- * 001 660072	Notodden- Stasjonsbygning	1917 145,72 NSB	NSB v/ Gudmund Høel Stasjonsbygning	2	1	1	2	2	1	Murstasjon i nybarokk. Usymmetrisk plan og fasade. Nyere takopplett begge sider, div. andre ombygginger. Vinduer uten småruter i 2. etg. Godshus, trafo i samme stil
1806- 002 660059	Notodden- Godshus	1917 145,67 NSB	NSB v/ Gudmund Høel Godshus, lager, arkiv.	1	2	1	1	2	2	I samme stil som stb. Tilbygg 1930 tilpasset oppr. bygning. Stasjonsbygning, trafo
1806- 004 660062	Notodden- Trafo/omformerstasjon	1920 145,81 NSB	NSB v/ Gudmund Høel trafo, bryggerhus, gard.	1	1	1	2	2	2	Nybarokk. Tilnærmet opprinnelig eksteriør.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	anlegg	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---	--------	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: DOVREBANEN

DELSTREKNING: (Støren) - (Dombås)

1100-001 623301	Fokstua- Stasjonsbygning	1920 361,64 NSB	Erik Glosimodt Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Særegen stasjonsbygningsserie, symbol på stasjonsarkitektur. Vi har ikke prioritert mellom høyfjellstasjons-anleggene Godshus samme stil. Kanskje hele høy-fjellstrekningen kan ansees som miljø?
1100-002 623302	Fokstua- Godshus	1920 361,61 NSB	Erik Glosimodt lager,privet,vedbu	2 1 1 2 2 2	Særegen bygningsserie. Vi har ikke prioritert mellom høyfjellstasjons-anleggene. Stasjonsbygningen, kanskje hele høy-fjellstrekningen kan ansees som miljø
1100-1102 002 623402	Fokstua-Hjerkinn Brakke "brun Brakke"	1911 367,85 NSB	Ukjent arkitekt "Arbeiderbr. for 24 mand og 2 f Fritidshus	1 2 2 2 2 1	Opprinnelig anleggsbrakke stor type.Del av miljø med verneverdig vokterbolig m.m. Utvalgt. Glosimodt-vokterbolig med uthus m.m.
1100-1102 004	Fokstua-Hjerkinn Uthus Uthus (brun Brakke)	1911 367,86 NSB	Ukjent arkitekt Uthus	1 1 2 1 2 1	Som en del av miljøet. Opprinnelig Anleggsbrakke-Vokterboligmiljø
1100-1102 005	Fokstua-Hjerkinn Uthus Uthus 1 For Lesjabekk Vb	1921 367,93 NSB	Ukjent arkitekt Uthus	1 2 2 1 2 2	Del av vokterbolig/anleggsbrakke-miljø.Også verdi i seg selv. Lesjabekk vokterbolig/anleggsbrakke-miljø
1100-1102 006	Fokstua-Hjerkinn Vokterbolig Lesjabekk Vokterbolig	1921 367,95 NSB	Erik Glosimodt fritidsbolig	2 2 1 2 2 2	Vb. av Glosimodt, historisk og stilmessig en del av Dovrebaneanlegget. Denne er utvalgt pga. miljø som også rommer anleggsbrakke m.m. Lesjabekk anleggsbrakke/vokterbolig-miljø
1100-1102 007	Fokstua-Hjerkinn Uthus Uthus 2 For Lesjabekk Vb	1921 367,97 NSB	Ukjent arkitekt vedbu,privet	1 2 2 1 2 2	Del av miljø med vokterbolig og anleggsbrakke. Også verdi i seg selv. Lesjabekk anleggsbrakke og vokterbolig-miljø.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merkna /nåværende bruk		
1102- 001 623901	Hjerkin- Stasjonsbygning	1921 381,74 NSB	Erik Glosimodt Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Særegen stasjonsbygningsserie, symbol på stasjonsarkitektur. Vi har ikke prioritert mellom høyfjellsstasjons-anleggene. Godshus i samme stil. Øvrig omfattende bebyggelse.
1102- 002 623902	Hjerkin- Godshus	1921 381,70 NSB	Erik Glosimodt Godshus, lager	2 1 1 2 2 2	Del av Glosimodts stasjonsanlegg, samme stil som stb. Stasjonsbygning samt øvrig omfattende bebyggelse fra åpningen.
1103- * 001 630021	Kongsvoll- Stasjonsbygning	1921 393,23 NSB	Erik Glosimodt Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Spesiell stasjonsbygningsserie, symbol på jernbanestasjonene Godshus og nærliggende vokterbolig
1103- * 002 630022	Kongsvoll- Godshus	1921 393,20 NSB	Erik Glosimodt vedbu,privet	1 2 1 2 2 2	Som supplement til stasjonsbygningen. Hører stilmessig sammen med denne Stasjonsbygningen. Også nærliggende vokterbolig
1103- 003	Kongsvoll- Vannverk Pumpehus	1925 393,03 NSB	Ukjent arkitekt pumpehus	1 2 1 2 1 1	Teknisk kulturminne som står i sammenheng med trykkbassenget (se denne) Stasjonsmiljøet, men ligger for seg selv
1103- 004	Kongsvoll- Annen bygningstype Hus For Trykkbasseng	1920 393,02 NSB	Ukjent arkitekt brønnehus	1 2 1 2 1 2	Teknisk kulturminne, spennede bygning. Står i sammenheng med pumpehuset (se denne). Drivstua prioritert. Ligger litt på siden av stasjonsanlegget
1104- 001 630023	Drivstua- Stasjonsbygning	1921 407,11 NSB	Erik Glosimodt leiligheter, venterom	2 2 1 2 2 2	Spesiell bygningsserie, symbol på stasjonsbygninger. Stasjonsanlegg med uthus, lokstall, bolig m.m.
1104- 002 630024	Drivstua- Godshus	1921 407,09 NSB	Erik Glosimodt vedbu,privet	1 2 1 2 2 2	Supplement til stasjonsbygningen i samme stil. Stasjonsmiljø med stasjonsbygning, lok-stall, bolig m.m.
1104- 003 630026	Drivstua- Lokstall	1921 407,38 NSB	Ukjent arkitekt lager	2 2 1 2 2 1	Utvalgt som del av komplett stasjonsanlegg. Skiferkledning fra lokale brudd Komplett stasjonsanlegg, også pumpehus/trykketank og bolig
1104- 005 630025	Drivstua- Bolighus Funk.Bolig	1921 407,19 NSB	NSB v/ Gudmund Høel 4-mannsbolig lager	1 2 2 1 2 2	Bygningstype oppført flere steder, men få igjen. Knyttet til Drivstua som lok-stasjon. Viktig del av anlegg. Skolen? Komplett stasjonsmiljø

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/ km eier	arkitekt/ merknad /nåværende bruk	vurdering							Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
				BH	JH	SH	EV	MV	AU	BP	
1110- 001 630039	Berkåk- Stasjonsbygning	1921 466,35 NSB	NSB Arkitektkontoret Stasjonsbygning	2	1	1	2	1	2		Enkeltst. bygning. Utvalgt som representant for denne tidens frie modellerte former og NSB Ak's produksjon etter konkurransene ca 1915. Godshuset (ikke prioritert)
<i>DELSTREKNING: Trondheim - Støren</i>											
1115- 001	Hovin- Stasjonsbygning	1864 507,89 NSB	Georg Andreas Bull Sterkt ombygget Stasjonsbygning	1	2	1	1	1	0		Få av Størenbanens bygninger bevart. Denne har standard ombygging, store endringer. Historisk flom-merke på veggen.
1126-000a 003 630401	Marienburg Jernbaneområde Lokstall Dampstallen	1918 550,26 NSB	P. Thane Lokstall, lager, verksted	2	2	1	2	1	1		Monumental bygning med dominerende gavlvinduer. Inngår i bygningskompleks der travers og "motorvognstallen" også inngår i samme stil. Verkstedmiljø
1126-000a 021 630412	Marienburg Jernbaneområde Vanntårn Sand-Øg Vanntårn	1918 550,58 NSB	Annen arkitekt Ark.: NSB Trondheim distr.? hvilerom, spiserom, lager	2	2	1	2	1	1		Spesiell bygning både i form, stil og funksjonsinnhold (oppr). Verkstedområdet.
1126-000d 022 630403	Marienburg Verksted Verksted	1918 549,85 NSB	P. Thane lok-, kjele-verksted	2	2	1	2	1	1		Den opprinnelige sentrale verkstedsbygningen med karakteristisk gavl med stort buet vindu. Flere bygninger med samme motiv

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---	--	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: DRAMMENSBANEN M/SIDEL.

DELSTREKNING: Oslo V - (Drammen)

1400- * 001	Oslo V- Stasjonsbygning	1872 Georg Andreas Bull 000,00 Statsbygg Informasjonsenter,restau	2 2 2 2 2 2 2	Endestasjon i tilnærmet symmetrisk V-form, frontfasade med dobbelt tårn. Nyromansk rundbuestil.
1400- * 002	Oslo V- Stasjonsbygning Lokalstasjon	1917 Ivar Næss 000,00 Statsbygg Forretning	2 2 1 2 2 1	Sidebygg med barokk oppbygning. Rundbue-motivet fra midtbygningen gjentatt.
1400- * 003	Oslo V- Ilgodshus Gamle Ilgodsbygningen	1910 Ukjent arkitekt 000,00 Tilbygg v/ NSB-Gudmund Hoel Statsbygg Teatersal	1 2 1 2 2 1	Bygning i upusset tegl, med pilastre og tannsnittet gesims.
1402- 001 615014	Skøyen- Stasjonsbygning	1916 NSB v/ E. Gleditsch 004,38 NSB ekspedisjonslokaler	2 1 1 2 2 2	Velkomponert bygning med hjørnetårn, i pusset mur. Opprinnelig. Utvalgt som eks. dobbeltsporanl. høybanestasjoner. Plattformhus, nytt plattformtak.
1402- 002 615015	Skøyen- Plattformoverdekning Plattformhus	1916 NSB v/ E. Gleditsch 004,38 NSB trappoverd.heishus,persr	1 1 1 2 2 1	Tilpasset stasjonsbygningen.
1402- 003 615017	Skøyen- Plattformoverdekning	1985 NSB v/ Arne Henriksen 004,42 NSB Plattformoverdekning	2 1 1 2 2 2 2	Særpreget plattformoverdekning. Koloristisk. Stasjonsbygning og nedgang fra sporene utvalgt.
1405- 001 615025	Stabekk- Stasjonsbygning Gml.Stasjonsbygning	1904 Paul Due 007,97 Sopp. NSB ønsker å avhende bygn NSB hybelhus	2 1 1 2 1 2	Murstasjon i tegl. Sammensatt middel-alderformspråk, romansk-/gotiske elementer i midtgavl. Vinduer med jugendformer. Div. annen bebyggelse uten spesiell sammenheng.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr.	anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
1408- 002 615037	Sandvika- Stasjonsbygning Gml.Stasjonsbygning	1873 Georg Andreas Bull 013,19 NSB kontor	2 2 1 2 0 1	Kjent gjennom Dietrichson og Munthe: "Die Holzbaukunst Norwegens ..." Endel snekkerglede og sveitserdetaljer intakt.
1408- 006 615039	Sandvika- Stillverkshus	1923 NSB v/ Bjarne F. Baastad 013,23 NSB heis (søndre heishus)	1 2 1 1 1 2	Spesiell bygning med overbygg over sporene.
1411- 001 615053	Hvalstad- Stasjonsbygning Gamle Stasjonsbygning	1915 NSB v/ Gudmund Høel 019,20 NSB Veterinærklinikk, bolig	2 1 1 2 0 2	Velmodellert bygning med dekor rundt ovale gavlvinduer og over inngangsdører. Øvrige bygninger uten sammenheng
1411- 002 615052	Hvalstad- Ekspedisjonsbygning Hvalstad Nye Stasjonsbyg	1962 NSB v/ Julia Kristiansen 019,25 NSB Ekspedisjonsbygning	1 1 1 1 1	Aktuell som representant for 60-tallsarkitektur.
1413- 006 615068	Asker- Trafo/omformerstasjon Gammel Omformer	1922 Ukjent arkitekt 023,94 NSB sikringsanlegg,arkiv	2 2 1 2 0 1	Murbygning i upusset tegl. Monumental form.
1421-000a 002	Drammen Godsstasjon Godshus	1909 Paul Due 053,30 Drammen godsstasjon. NSB Godshus, eksp., knt., gard.	2 2 1 1 0 1	Teglbygning, sammenbygd med eksp.bygn., overdekning m.m.
1451- 021 615009	Filipstad / Oslo Bolighus Generaldirektørbolig	Ukjent arkitekt 000,66 NSB kontor,møterom,fored.sal	2 2 2 2 2	Villa, opprinnelig tilhørt familien Heftye, overtatt av NSB 1909. Pussornamentikk med orientalsk preg. Opprinnelig.
1451- 022 615010	Filipstad / Oslo Bolighus Vaktmesterbolig	Ukjent arkitekt 000,65 NSB Bolighus	1 2 2 1 2 1	Dører og vinduer endret ved omgjøring til bolig, ellers autentisk.

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknað	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: EIDSFOSSBANEN

DELSTREKNING: Tønsberg - Eidsfoss

5615-	Eidsfoss- Lokstall	Eidsfoss Verk Lokstall		Teglbygning i lisenestil, pusset. Eneste gjenstående jernbanebygning på nordre del av TEB. Oppussing pågår. Interessant industrihistorisk miljø
-------	-----------------------	------------------------	--	--

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---------------------------------	---	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: EIDSVOLL-DOBÅSBANEN

DELSTREKNING: (Eidsvoll) - (Hamar)

0703- 003 612231	Morskogen- Fritidshus	1880 084,08 NSB	Peter A. Blix Fritidshus	1 2 2 2 1 2	Blix' vokterbolignormal Z. Utvalgt eksempel på denne typen. Autentisk, men mangler opprinnelige uthus. Morskogen stasjon
------------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------------------	-------------	---

DELSTREKNING: (Hamar) - Tretten

0720- 001 621101	Moelv- Stasjonsbygning	1981 155,95 NSB	NSB v/ Arne Henriksen Stasjonsbygning	1 2 1 2 1 2 2	Har fått internasjonal jernbanearkitektur-pris (Brunell's award). Sammensatt miljø
0725- 001 621501	Lillehammer- Stasjonsbygning	1894 184,18 NSB	Paul Due Tilbygg 1992 ikke medtatt Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 1 2	Konsollbåret sveitsertak med helvalm. Nordisk renessansepreg. Interessant bygning, men inneklemte posisjon. Regulert til vern i kommunedelplan. Miljø av nyere bygninger. Tilbygg 1992 forsøkt tilpasset.
0725- * 008	Lillehammer- Vanntårn	1892 184,50 NSB	Paul Due ute av bruk	2 2 1 2 1 2	Murt vanntårn av Due. Autentisk. Miljø stort sett av nyere bygninger.

DELSTREKNING: (Otta) - Dombås

0744- * 001 622901	Sel- Stasjonsbygning	1913 308,93 NSB	Arnstein Arneberg bolig/hvilerom/relerom	2 2 1 2 2 2	A.Arnebergs verdifulle stasjonsbygning. Resultat av ark.konkurranse for Sel-Brennhaug-Dovre-Dombås. Spesielt helhetlig anlegg. Komplett opprinnelig miljø.
-----------------------------	-------------------------	-----------------------	---	-------------	---

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merk eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0744- * 002	Sel- Uthus	1913 308,89 NSB Arnstein Arneberg Uthus/vedbu/redskaphus	2 1 1 2 2 2	Arneberg-bygning. Del av komplett anlegg fra åpningen. Resultat av arkitektkonk. Komplett helhetlig miljø.
0744- * 003 622902	Sel- Godshus	1913 308,97 NSB Arnstein Arneberg uthus/materiallager	2 2 1 2 2 2	Bygning fra Arnebergs vinnerutkast i arkitektkonk. for strekningen Sel-Dombås. Spesielt helhetlig anlegg. Komplett, opprinnelig anlegg.
0745- 001 623001	Brennhaug- Stasjonsbygning	1913 321,84 NSB Arnstein Arneberg postkontor/bolig/releom	2 2 1 2 1 2	A. Arnebergs vinnerutkast i arkitekt-konk. for strekningen. Verdifull stilhistorisk. Godshus
0745- 002 623002	Brennhaug- Godshus	1913 321,88 NSB Arnstein Arneberg lager	2 2 1 2 1 2	Del av arkitektkonkurransens bygningsprogram, vunnet av A.Arneberg. Autentisk. Stasjonsbygningen.
0746- 001 623101	Dovre- Stasjonsbygning	1913 330,52 NSB Arnstein Arneberg bolig/overnatting/rele	2 2 1 2 1 2	Resultat av arkitektkonk. vunnet av A.Arneberg. Stilmessig nasjonal betydning. Godshus fra samme program.
0746- 002 623102	Dovre- Godshus	1913 330,85 NSB Arnstein Arneberg Lager, uthus	2 2 1 2 1 2	Del av arkitektkonkurransens program, A. Arneberg. Stasjonsbygningen

DELSTREKNING: (Tretten) - Otta

0741- 001 622701	Sjoa- Stasjonsbygning	1896 286,35 NSB Paul Due Bolig	2 1 1 2 1 1	Dues 3die Kl. stasjonsbygning for Hamar-Selbanen. Oppf i 18 eks, 12 står. Rel autentisk utgave. Prioritert. Priveten står, ikke uthuset. Har ikke hatt godshus.
0741- 002	Sjoa- Privet	1896 286,37 NSB Paul Due privet/utebod til leill.	2 2 1 2 1 2	Eneste gjenstående privetbygning på strekningen, oppr. oppført i stort antall. Stasjonsbygning.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: FLAKSVANNBANEN

DELSTREKNING: Lillesand - Flaksvann

5201- *	Lillesand- Stasjonsbygning	1896 Ukjent arkitekt 000,00 Lillesand kom Sosialkontor?Ungd.klubb?	2 2 1 2 1 1	Velproporsjonert sveitserbygning med fine detaljer, viktig bygningsminne fra Flaksvannbanen. Ikke befart nå.
------------	-------------------------------	--	-------------	--

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---------------------------------	---	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: GJØVIKBANEN M/SIDELINJER

DELSTREKNING: (Oslo Ø) - Gjøvik

0601- 001 614002	Grefsen- Stasjonsbygning	1900 Paul Due 006,82 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 1	Sammensatt stilspråk, karakteristisk for Due. Trappegavl. Asymmetrisk, planlagt for byggetrinn 2 (Grefsen-Skøyenb.) Sentral, særegen bygning. Godshus og lokstall et stykke unna. Mulig knutepunkt.
0603- 001 614012	Kjelsås- Stasjonsbygning	1900 Paul Due 010,28 NSB hvilerom, bolig, overnatt.	2 2 1 2 1 2	Særpreget, sentral bygningstype, repr. for Dues mest utpregete dragestil. Ikke det mest autentiske helhetlige st.miljøet, medtatt pga. bl.a. Tekn.mus Stasjonsbygning og godshus utgjør stasjonsmiljøet. Ellers knutep. ved Tekn.museum
0603- 002 614013	Kjelsås- Uthus	1900 Paul Due 010,24 NSB bolig, lager	1 2 1 2 1 2 2	Som del av miljøet på Kjelsås stasjon. Sentral beliggenhet ved terminal og Teknisk Museum. Blandet bygn.hist. miljø, men sentralt og vis-a-vis Teknisk Museum
0609- 007	Stryken- Vanntårn	1900 Paul Due 041,09 NSB Vanntårn ikke i bruk	2 2 1 2 1 2 0	Vanntårn tegnet av Paul Due for strekningen. Ekspedisjonsbygning i helt annen stil 200 m lenger sør.
0615- * 001 614071	Gran- Stasjonsbygning	1900 Paul Due 067,67 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Eneste representant for Dues største dragestilsstasjonsb.type. Del av autentisk miljø. Sjeldent autentisk interiør. Tilnærmet komplett miljø.
0615- * 002 614074	Gran- Uthus Gran Drosjebu	1900 Paul Due 067,70 NSB drosjebu	1 2 2 2 2 2 1	Dues særmerkte og tallrike uthusbygning. Prioritert her som en del av et komplett anlegg. Tilnærmet komplett oppr. stasjonsanlegg (priveten mangler).
0615- * 003 614072	Gran- Godshus Godshus 1	1900 Paul Due 067,57 NSB Godshus m/kontor	1 2 1 2 2 2	Autentisk eks. på godshus for to vogner som ble oppført ved Gjøvikbanen og også andre strekninger. Prioritert, ikke minst i sammenheng med hele anlegget. Autentisk og tilnærmet komplett stasjonsanlegg.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/ km eier	arkitekt /merknad /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0621- 001 614101	Reinsvoll- Stasjonsbygning	1902 106,65 NSB	Paul Due Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Utvalgt repr. for Dues store panel/jugendstiltype for strekningen. Fint anlegg. Uthus og Privet.
0621- 002 614102	Reinsvoll- Privet	1902 106,69 NSB	Paul Due garasje, lager.	1 2 1 2 2 2	En av to gjenstående priveter på anlegget (oppr. 22 stk., 8 av denne største typen) Fint anlegg. Stasjonsbygning og uthus.
0621- 003 614103	Reinsvoll- Uthus	1902 106,61 NSB	Paul Due Det er et påbygg også Uthus, godsrom, lager	1 2 2 2 2 1	Dues karakteristiske og tallrike uthusbygning (stor type). Utvalgt som del av anlegg. Komplett og autentisk miljø
0626- * 001 614112	Gjøvik- Stasjonsbygning	1902 123,83 NSB	Paul Due Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 1	Sentral Due-bygning som også har nasjonal bygningshistorisk interesse med sin originalitet. Fint anlegg. Komplett og autentisk stasjonsanlegg.
0626- 002 614113	Gjøvik- Privet	1902 123,79 NSB	Paul Due koks/vedlager, garasje	1 2 1 2 2 1	En av to bevarte priveter fra anlegget (oppr. 22 stk. hvorav 8 av denne store typen). Fint anlegg Komplett og autentisk anlegg.
0626- 003 614114	Gjøvik- Uthus	1902 123,87 NSB	Paul Due ekspedisjon f/ekspr-vgnl	1 2 2 1 2 1	Dues karakteristiske uthusbygning (liten type) Utvalgt som del av et fint anlegg. Komplett og autentisk anlegg.
0626- 004 614115	Gjøvik- Godshus	1902 123,65 NSB	Paul Due Godshus, kontor, spiserom	1 2 1 1 2 1	Egen godshustype, noe forlenget. Medtatt som del av anlegget. Komplett og autentisk anlegg
0626- 006 614117	Gjøvik- Lokstall	1902 123,90 NSB	Paul Due traktorstall, garasje	2 2 1 2 2 1	Due-bygning i murt lisenestil. Spesielt tegnet for Gjøvik. Autentisk til tross for tilbygg langs den ene langsiden. Autentisk og komplett stasjonsmiljø.
<i>DELSTREKNING: (Reinsvoll) - Skreia (Skreialinjen)</i>					
0652- 001 614405	Kraby- Ekspedisjonsbygning	1902 122,76 NSB	Paul Due lager(bane avd.)	2 1 1 2 1 2	Oppr. liten ekspedisjonsbygning i opprinnelig stand. Veranda. Sporet revet opp? Uthus

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering							Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merk /nåværende bruk	BH	JH	SH	EV	MV	AU	BP	
0654- 001 614407	Skreia- Stasjonsbygning	1902 128,62 NSB	Paul Due bolig	2	2	1	2	2	2		Dues særpregete dragestilsbygning for Gjøvikbanen. Hele stasjonsanlegget særlig autentisk (opp1. 1983). Utvalgt. Komplet og autentisk anlegg
0654- 002 614408	Skreia- Uthus	1902 128,66 NSB	Paul Due Uthus, lager, overnatting	1	2	1	2	2	2		Dues særpregete uthustype (liten type). Del an spesielt fint anlegg. Komplet og autentisk anlegg.
0654- 003 614409	Skreia- Godshus	1902 128,52 NSB	Paul Due lager	1	2	1	2	2	2		Autentisk godshustype for to vogner oppført flere steder på dette og andre anlegg. Komplet og autentisk program
0654- 004 614410	Skreia- Lokstall	1902 128,42 NSB	Paul Due lager, garasje	2	2	1	1	2	1		Lokstall i murt lisenestil (Due). Særegen bygning med lite tilbygg på siden. Komplet og autentisk anlegg.
0654- 005 614411	Skreia- Vognremisse	1902 128,77 NSB	Paul Due lager	2	2	1	2	2	2		Sjelden bygningstype i autentisk form. Del av spesielt fint anlegg. Komplet og autentisk anlegg.

DELSTREKNING: (Roa) - (Hønefoss)

1673- 003 660262	Hval- Godshus	1909 085,47 NSB	Paul Due Godshus, lager, tørkeloft	1	2	1	2	2	2		Plattformgodshus med tørkeloft. Egen type, bare brukt på denne stasjonen. Jugend-bygning med svakt buet gavlmotiv.
------------------------	------------------	-----------------------	---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	--	--

(* : foreslås fredet.)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse	
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi	
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi	
BANESTREKNING: HOVEDBANEN					
<i>DELSTREKNING: Oslo Ø - Eidsvoll</i>					
0100- * 002 610005	Oslo S- Stasjonsbygning Østbanestasjonen	1854 000,00 NSB	Georg Andreas Bull (opprinnelig: Schirmer & v.Hann Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2 2	Sentral nyrenessansebygning i norsk arkitekturhistorie. Stor bygning, Fond- motiv i Karl Johans gt. Hovedbanesta-sjonen inngår som en fløy. Bymiljø, det nye stasjonsanlegget.
0100- 003 610007	Oslo S- Klokkeårn Klokkeårn Oslo S	1986 000,00 NSB	Annen arkitekt Ark. Ola Mowé, HRTB ark.ktr. Klokkeårn	2 1 1 2 1 2 2	Markant bygning, sterkt omdiskutert. Jernbanetorget, viktig funksjon som skille mellom torgets to plan.
0100- 004 610007	Oslo S- Kontorbygg	1923 000,35 NSB	Ivar Næss Kontorbygg	2 2 1 2 2 2	Monumental bygning med behersket barokk-preg. Del av stort kompleks med 2 godshusfløyer, hvor hovedfløyen er prioritert. De to godshusfløyene, ellers miljø preget av nye veianlegg o.l.
0100- 028 610045	Oslo S- Bolighus	1900 000,95 NSB	Ukjent arkitekt Bolighus	2 1 2 1 1 2	Pusset bygård med interessant fasade og oppr. planinndeling i småleiligheter. Vurderes nærmere i Oslo-sammenheng. Bymiljø i Gamlebyen. Støyutsatt
0100- 029 610047	Oslo S- Bolighus	Ukjent arkitekt 000,60 NSB	Bolighus	2 1 2 2 1 2	Enkel bygård i pusset stil. Autentisk. 2 etasjer. Antatt verdifull også i Oslo-sammenheng. Trafikkbelastet bymiljø i Gamlebyen.
0100-000A 031 610019	Oslo / Loenga Lokstall Gml. Lokstall	1893 000,60 NSB	Ukjent arkitekt godseksp, lager, knt.	2 2 1 2 1 1 2	Fint anlegg i murt lisenestil. Aktuell som middelaldermuseum i Gamlebyen. Mange fine detaljer. Noe sammensatt form etter flere byggetrinn. Ligger for seg selv.
0100-000A 033 610023	Oslo / Loenga Stillverkshus "kulen"	Ukjent arkitekt 001,50 NSB	Stillverkshus	1 2 1 2 0 1	En av de få bevarte stillverksbygningene i 2 etasjer som står. Ukjent datering, antatt like etter 1900. Står for seg selv.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merkna /nåværende bruk		
0100-000A 050 610053	Oslo / Loenga Bolighus	1870 001,70 NSB	Ukjent arkitekt 1917? 1801? Uviss datering Bolighus	2 1 2 1 1 1	Antakelig bygning fra før Smålensbaneanlegget. Fiskerhusmiljø? Interesse i bysammenheng, bør undersøkes. Liten husrekke? Inneklemt mellom veg og spor.
0100-000b 062 610031	Oslo / Lodalen Vognhall	1988 001,50 NSB	NSB v/ Arne Henriksen Vognhall	2 1 2 2 1 2 2	Dominerende bygning. Har fått byggepris "betongtavlen". Stilhistorisk viktig representant for 80-årene. Sammensatt miljø
0201- * 008	Alnabru- Fjøs Uthus Linnerud Vokterbol	007,44 NSB	Ukjent arkitekt Garasje, brannstasjon	1 2 2 1 1 1	Inneholder antakelig deler av opprinnelig uthus fjøs for "skinnelæggerbolig" for Hovedbanens anlegg, seinere vokterbolig. Tilh. oppr. vokterbol., ellers dominert av skiftestasjonen med nyere teglbeb.
0201- * 029 612021	Alnabru- Vokterbolig Linnerud Vokterbolig	1854 007,43 NSB	Ukjent arkitekt Midt i anleggsomr., vanskelig a 6 hybler disp.b.avd alna	1 2 2 2 1 1	Opprinnelig skinnelæggerbolig, senere vokterbolig for Hovedbanen. Må vurderes i sammenheng med øvrige bygn. av samme type når Gardermobanen er avklart. Uthusbygningen antatt oppr. del, ellers miljø dominert av skiftestasjonen
0202- 001 612056	Grorud- Stasjonsbygning Nyland / Grorud Stasjon	010,49 NSB	Ukjent arkitekt Bygd i beg. av 1860-årene Ekspedisjon, bolig	2 1 1 1 1 1	Bygget etter brann i oppr. stasjonsbygning. Interessant sveitserstilsbygning uten paralleller, men med ombygginger/tilbygg. Sammensatt miljø.
0202-0203 003 612080	Grorud-Høybråten Vokterbolig Haugenstua.	1900 012,02 NSB	Ukjent arkitekt Vokterbolig ubebodd	1 2 2 1 1 1	Kan være enkel skinnelæggerbolig, seinere vokterbolig fra Hovedbaneanlegget, I tilfelle den eneste enkle som står igjen. Undersøkes Løsrevet.
0204- 001 612082	Lørenskog- Stasjonsbygning	1901 014,15 NSB	Paul Due driftfunksjoner	1 2 1 1 1 1	SESAM stasjon. Oppr. Duestasjon liten type etter Bergensbanen. Plattformoverdekningen fin.
0204- 003 612083	Lørenskog- Plattformoverdekning	014,12 NSB	Ukjent arkitekt Plattformoverdekning	2 1 1 2 1 2	Plattformoverdekning med første anvendelse av krummede laminerte konstruksjonener. Stasjonsbygningen og uthus.
0206- 001 612097	Strømmen- Stasjonsbygning	1900 017,93 NSB	Ukjent arkitekt driftfunksjoner	2 1 1 2 2 1	Utvalgt eksempel på de to nye stasjonsbygningene som ble reist i forbindelse med dobbeltsporanlegget. Særegen klassisistisk jugendstil. Privet mm.
0206- 005	Strømmen- Privet	1854 017,90 NSB	H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno Privet	1 2 1 2 1 1	Oppført til Hovedbaneanlegget eller i årene etter. Vindusbåndet gjenkledd. Flyttet ved dobbeltsporanlegget Sammensatt miljø

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0207- 001 612109	Lillestrøm- Stasjonsbygning	1924 NSB v/ 020,93 Gudmund Hoel NSb Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 2 2	Stasjonsbygning i klassisistisk stil.Natursteinsforblending. Fin høybanestasjon. Plattformoverdekninger, ellers blandet miljø.
0207- 004	Lillestrøm- Plattformoverdekning Spor 4+5	Ukjent arkitekt 020,92 NSb Plattformoverdekning	2 2 1 2 2 2	Plattformoverdekn.i stolpe/skråstrever-konstruksjon. Uviss alder, kan være fra tiden før dobbeltsporanlegget.Kontrast til plattf.overd. ved siden av. Som kontrast til plattformoverd. ved siden av i laminert konstr. Stb.
0207- 004 612112	Lillestrøm- Plattformoverdekning 2+3	Ukjent arkitekt 020,92 NSB Plattformoverdekning	2 1 1 2 2 2	Første eksempel på bruk av buede laminerte konstruksjoner i Norge. Plattformoverdekningen ved siden av i tradisjonell stolpe/skråstreverkonstr. Kontrast til overdekn. ved siden av. Stasjonsbygningen.
0207- 020 612125	Lillestrøm- Lagerbygg Bane.Avd.Lager	1854 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 020,90 NSB Lagerbygg	2 2 1 2 1 1	Det gamle pakkhuset. Flyttet fra den andre siden av elva. Fra anlegget. Tilbygget i begge ender, men opprin-nelig form ses tydelig. Plattformtype. Sammensatt miljø i utkanten av det store stasjonsområdet.
0207- 022 612127	Lillestrøm- Lokstall Nye Lokstall	1927 NSB v/ 021,52 G. Fischer NSB Lokstall	2 2 1 2 1 1	Fin nyklassisistisk bygning. Relativt autentisk. Sammensatt miljø
0208- 003 612157	Leirsund- Vokterbolig Baneformannsbolig	1854 Ukjent arkitekt 027,20 NSB Bolighus NSBansatt	2 2 2 1 1 1	Antatt oppr. "skinnelæggerbolig", seinere vokterbolig. En av flere bevaringskandidater. Avvente Gardermobanen før endelig valg. Uthus
0208- 004 612158	Leirsund- Fjøs	Ukjent arkitekt 027,20 NSB Uthus	1 2 2 1 1 1	Kan inneholde oppr. uthus fra anleggstiden? undersøkes. Endelig valg av vokterbolig avventer Gardermobane-planene. Baneformannsbolig
0211- 002 612170	Kløfta- Godshus	1854 Ukjent arkitekt 036,39 NSB utleid autosenter.varetr	2 2 1 2 1 1	Opprinnelig godshustype fra Hovedbane-anlegget. Relativt autentisk. Sammensatt miljø.
0211-0212 001 612173	Kløfta-Jessheim Vokterbolig Vokterbolig Salmakerstua	1854 Ukjent arkitekt 039,40 NSB bolig	1 2 2 2 0 1	Antatt oppr. "skinnelæggerbolig", seinere vokterbolig fra Hovedbane-anlegget. Utvalg avhengig av Gardermobane-planene. Ligger for seg selv
0211-0212 006 612176	Kløfta-Jessheim Vokterbolig Dragvoll Vokterbolig	1854 Ukjent arkitekt 041,10 NSB bolig	1 2 2 1 1 1	Antatt oppr. "skinnelæggerbolig", seinere vokterbolig fra Hovedbane-anlegget. Utvalg avhengig av Gardermobane-planene. Uthus

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
0211-0212	Kløfta-Jessheim	1900 Ukjent arkitekt		Kan være opprinnelig uthustype fra anleggstiden. Undersøkes. Utvalg
007	Fjøs	041,10		avh. av Gardermobane-planene.
612176	Dragvoll Vb. Uthus	NSB Uthus, vedskjul		Vokterboligen
0212-*	Jessheim- 001 Stasjonsbygning	1908 Annen arkitekt 044,64 arkitekt: Henrik Bull NSB Driftfunksjoner	2 1 1 2 2 1	Henrik Bull-bygning, den eneste kjente i NSB-sammenheng (Hovedbanen var oppdr.giver etter brann). Enkel, men karakteristisk teglbygning. S sammensatt miljø. Kommunal reg.plan for bevaring sm. m. godshuset.
612178				
0214-*	Dal- 002 Godshus	1853 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 057,18 NSB Godshus	2 2 1 2 1 2	Oppr. godshus fra Hovedbaneanlegget. Det best bevarte av de gjenstående. S sammensatt miljø
612202				
0216-	Eidsvoll- 001 Stasjonsbygning	1880 Ukjent arkitekt 067,51 NSB stasjonsbygning,cafe	1 2 1 2 2 1	Oppført som murkopi av stasjonsbygningen som brant. Store tilbygninger, men dokumenterer overgangen bane-båt (hotellfunksjon). Flere gamle bygninger.
612215				
0216-	Eidsvoll- 002 Godshus	1854 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 067,67 NSB NSB 65kvm,utleid resten	1 2 1 1 2 1	Oppr godshus fra anlegget. Forlenget og ombygget. Interessant fordi den har hatt direkte omlastingsfunksjon til båt. Andre mer autentiske (Se nedenfor) Flere gamle bygninger
612216				
0216-	Eidsvoll- 003 Lokstall	1878 Ukjent arkitekt 067,67 NSB Lokstall	2 2 1 2 2 2	Fin lokstall i tegl/lisenestil med tårnoppbygg. Autentisk. Flere gamle bygninger
612217				

(* : foreslås fredet)

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merkna	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: KONGSVINGERBANEN

DELSTREKNING: (Kongsvinger) - Charlottenberg gr.

0320-*	Åbogen- 001 Stasjonsbygning 613076	1865 112,46 NSB	Georg Andreas Bull Stasjonsbygning, telerom	1 2 1 1 2 1	Drammen-Randsfjord type, endel ombygd ca. 1910. Del av fullstendig stasjonsanlegg med fin beliggenhet. Fullstendig stasjonsanlegg, lite tettsted.
0320-*	Åbogen- 002 Godshus 613077	1865 112,42 NSB	Georg Andreas Bull Godshus	2 2 1 1 2 2	Autentisk godshustype med bevarte detaljer. Del av fullstendig stasjonsanlegg med fin beliggenhet. Fullstendig stasjonsanlegg med fin beliggenhet i lite tettsted.
0320-*	Åbogen- 003 Privet	1865 112,43 NSB	Georg Andreas Bull Privet	2 2 1 2 2	Rikt utsmykket sveitserbygning med velbevarte detaljer. Del av fullstendig stasjonsanlegg med fin beliggenhet. Fullstendig stasjonsanlegg med fin beliggenhet i lite tettsted.
0320-*	Åbogen- 004 Uthus	1865 112,39 NSB	Ukjent arkitekt Uthus står tomt.	1 1 1 1 2 2	Enkelt, men trolig opprinnelig uthus fra 1865. Del av fullstendig stasjonsanlegg. Fullstendig stasjonsanlegg med fin beliggenhet i lite tettsted.
0321-	Matrand- 001 Stasjonsbygning 613078	1865 122,15 NSB	Georg Andreas Bull tidl.navn Eidskog Stasjonsbygning, postknt.	2 2 1 1 1 2	Drammen-Randsfjord type, med detaljer fra Sch.&v.H.'s Kongsvingerbanestasjon. Samme type som Åbogen, men mer opprinnelig (tross takopplett).
0321-	Matrand- 002 Godshus 613079	1865 122,15 NSB	Georg Andreas Bull stillverk, lager	1 2 1 1 2 1	Opprinnelig godshustype. Del av anlegg.
0321-	Matrand- 003 Privet	1865 122,15 NSB	Georg Andreas Bull ute av bruk	2 2 1 2 2 1	Rikt utsmykket sveitserbygning med stort sett bevarte detaljer.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merk eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0321- Matrand- 004 Bolighus 613080 Betjentbolig	1889 Ukjent arkitekt 122,15 NSB Bolighus	1 1 2 1 2 2	Interessant som del av stasjons-anlegget.
0322- Skotterud- 005 Vanntårn	1889 Ukjent arkitekt 126,87 NSB Vanntårn ubenyttet	2 2 1 2 0 2 0	Eneste vanntårn på strekningen. Opprinnelig.
0323- Magnor- 001 Stasjonsbygning 613083	1865 Georg Andreas Bull 133,09 tidl.navn Rastad st. NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Type fra Randsfjordbanen (gamle Hokksund), men med Kongsvingerbane- detaljer. Grensestasjon, monumental og opprinnelig.
0323- Magnor- 002 Godshus 613084	1870 Georg Andreas Bull 133,03 NSB Godshus	1 1 1 1 1 2	Relativt autentisk godshustype fra denne strekning. Mangler gavldetaljer. Nytt og dominerende betongfundament.
0323- Magnor- 003 Privet	1865 Georg Andreas Bull 133,08 NSB Ute av bruk	2 2 1 2 2 1	Utsmykket sveitserbygning med relativt velbevarte detaljer. Merk glassfelt i gavl som avviker fra Åbogen og Matrand.
0323- Magnor- 005 Uthus	1870 Ukjent arkitekt 133,07 NSB garasje, vedskjul	1 1 0 1 2 1	Enkel sveitserbygning, utvalgt som del av stasjonsanlegg.

DELSTREKNING: (Lillestrøm) - Kongsvinger

0303- Fetsund- * 001 Stasjonsbygning 613003	1862 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 029,11 NSB venterom, leil., frisør	2 2 1 2 2 1	Utvalgt som den beste av Schirmer & v.Hanno's to 2.kl. bygninger på Kongsvingerbanen. Representativ, med gavl og balkong mot perrongen. Fetsund Lensemuseum engasjert i bevaring av omr. rundt stasjonen.
0303- Fetsund- * 002 Godshus 613004	1862 Ukjent arkitekt 029,06 NSB Godshus, utl.transp.byrå	1 2 2 1 2 1	Godt bevart godshus av denne typen, oppsluttende til stasjonsbygningen.
0313- Seterstøa- * 001 Stasjonsbygning 613034	1862 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 067,17 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Utvalgt som beste eksempel blant bevarte 3.kl. stasjoner. Enkel, harmonisk hovedform med robust og særpreget detaljering.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0313- Seterstøa- * 002 Godshus 613035	1862 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 067,21 NSB relehus(ctc),lager	1 2 2 1 2 2	Godshus i nær opprinnelig stand, mulig opprinnelige porter.
0317- Galterud- 001 Stasjonsbygning 613044	1903 Paul Due 092,37 Oppf. ved endr. fra SP til stas NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 2	Spesiell Due-bygning, unik både på strekningen og i landssammenheng. Trekk fra tyske byhus (bindingsverkdekor). Jugend-elementer.
0317- Galterud- 002 Godshus 613045	1905 Paul Due 092,34 NSB lager	1 2 1 2 2 2	Høyreist bygning, spesiell på strekn., opprinnelige detaljer. Prioriteres sammen med stasjonsbygningen.
0318- Kongsvinger- * 001 Stasjonsbygning 613048	1865 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 100,28 NSB Stasjonsbygning, kafe	2 2 2 1 2 1	Monumental sveitserbygning med rik detaljering. Viktig i bybildet. Hovedstasjon, 1. klasse.
0318- Kongsvinger- 018 Bolighus 613055 Inspektør Bolig	Ukjent arkitekt 101,00 NSB Bolighus	1 0 1 1 2 0	Ikke spesielt interessant i jernbane-sammenheng. Opprinnelig stabbur til Lunderby Nor, ombygd til NSB-insp.bolig ca. 1920. Kfr. bevaringsplaner for Lunderby Nor
0318- Kongsvinger- 020 Bolighus 613056 Nor.Bm.Bolig	1917 Ukjent arkitekt 100,90 NSB drengestue	1 0 1 1 2 1	Ikke spesielt interessant i jernbane-sammenheng. Opprinnelig drengestue til Lunderby Nor (?), ombygd til banemesterbolig ca. 1920
0318- Kongsvinger- 022 Bolighus 613057 Vestre Nor Gård	1858 Ukjent arkitekt 101,03 ("Lunderby Nor"). Günther Schüs NSB leiligheter, ikke i bruk	2 0 2 2 1 1	Ikke spesielt interessant i jernbane-sammenheng. Opprinnelig hovedbygning på Lunderby Nor, ombygd til NSB-formål ca1920. Kfr. annen bevaringsplan. Aktuell for bevaring i annen sammenheng
0318- Kongsvinger- 023 Uthus Vestre Nor Gård Uthus	Ukjent arkitekt 101,05 NSB ikke i bruk	1 0 1 0 1 1	Ikke spesielt interessant i jernbane-sammenheng. Vurderes i forb. med evt. bevaringsplan for hovedbygning. Del av gårdstun. Kfr. annen verneplan.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---	--	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: MERÅKERBANEN

DELSTREKNING: (Trondheim) – Storlien grense

1208-001 630080	Hell- Stasjonsbygning	1902 Paul Due 031,54 NSB	Stasjonsbygning	2 1 1 2 1 1	Del av Hell-Sunnan-programmet, men bygd i med 1.etg. i tre. Ilgodshuset, godshuset revet.
1210-001 630082	Hegra- Stasjonsbygning	1880 Peter A. Blix 042,20 Privat	Leil., ekspedisjonslokale	1 1 1 2 1 1	Blix' 3die Kl. 1877-normal. Typestasjon anvendt ved Østfoldbanen og Meråkerbanen. Noe påbygget. Godshus opprinnelig.
1210-002 630083	Hegra- Godshus	1880 Ukjent arkitekt 042,23 Privat	Godshus	1 2 1 2 1 1	Godshus-type oppført ved Meråkerbanen (4 stk). Sammen med stasjonsbygningen.
1215-1218 001 630092	Kopperå-Storlien Vokterbolig Tevldalen Vokterbolig	1881 Peter A. Blix 100,44 NSB	fritidsbolig	1 2 2 1 1 1	Eneste kjente eks. av vokterbolig normal Å. Andre fra serien X-Y-Z-Å prioritert, bl.a. på Jernbanemuseet Nyere uthus, plattform, linjebu

(* : foreslås fredet)

anleggnr. anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr. bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko. bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: NESTTUN-OSBANEN

DELSTREKNING: (Nesttun) - Os

5102-	Stend- Stasjonsbygning	Ukjent arkitekt ukjent eier Delvis museum	Typen ligner Vossebanens 4.kl. stasjoner. Bygningen er vedlikeholdt og brukes delvis til museum, med et lite spor
-------	---------------------------	--	---

anleggsnr. anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr. bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko. bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: NORDLANDSBANEN

DELSTREKNING: (Fauske) - Bodø

1388- 001 630303	Bodø- Stasjonsbygning	1960 728,76 NSB	NSB v/ A. Sundby Stasjonsbygning	1 2 1 2 1 2 2	NSB Ak's hovedverk rundt 1960. Teglbygning med klokketårn. Komplett, men stilmessig sammensatt miljø. Godseksp.hus samme stil.
------------------------	--------------------------	-----------------------	-------------------------------------	---------------	---

DELSTREKNING: (Grong) - Mosjøen

1344- 001 630213	Majavatn- Stasjonsbygning	1939 321,73 NSB	NSB v/ Bjarne F. Baastad eksped.lokale,leill.,	2 1 2 1 2 2	Nyklassisisme/funkis. Type som Brekkvasselv, men kortere godshusfløy. Eksempel på tallrik, nyere type. Stasjonsmiljø med mange bygninger. Krigsminne.
1344- 002 630217	Majavatn- Lokstall	1939 322,09 NSB	NSB v/ Bjarne F. Baastad Lokstall,garasje,verkste	2 2 1 1 2 2	Funksjonalisme. Opprinnelig, bortsett fra lagertilbygg.

DELSTREKNING: (Grong) - Namsos (Namsosbanen)

1332- 001 634140	Skage- Ekspedisjonsbygning	1933 256,44 NSB	NSB v/ G. Fischer hvilerom for b.avd	1 2 1 1 1 2	Utvalgt som representativ for Namsosbanens bygninger, typen finnes dessuten på Numedalsbanen.
1333- 003	Namsos- Lokstall	1933 270,22 Namsos kommun	NSB v/ Bjarne F. Baastad solgt 1979 Lokstall,lager		Planlegges brukt til museumsmagasin og lokalhistorisk samling. Eksterior beholdes; tillemplinger inne vil skje på bygningens premisser.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
1301- 001 630104	Skatval- Stasjonsbygning	1902 Paul Due 041,90 Utleid til kommunen, museumsfor 2 2 1 2 2 2 NSB Museum		1. etg. i fuget naturstein. Store buevinduer med profilert teglomramming. Takoppsett. Stort sett opprinnelig. Fint stasjonsanlegg med ilgods- og godshus. Vokterbolig solgt, ombygd.
1301- 002 630105	Skatval- Godshus	1905 Paul Due 042,00 Utleid til kommunen, museumsfor 1 1 1 1 2 2 NSB Museum		Lite godshus med takoverdekning.
1301- 003 630106	Skatval- Ilgodshus	1905 Paul Due 041,87 Utleid til kommunen, museumsfor 2 1 1 2 2 2 NSB Museumsformål		Tømmerbygning med utkraget 2.etg. Alle profiler, bjelke-/sperreender intakt.
1302- 001 630107	Langstein- Stasjonsbygning	1902 Paul Due 050,55 Venterom (avstengt) NSB	2 1 1 2 1 2	Vakkert beliggende bygning med fuget gråsteinmur i 1. etg., spiss midtark i 2. etg. Med godsrom. Fin beliggenhet
1305- * 001 630111	Skogn- Stasjonsbygning	1900 Paul Due 076,01 Stasjonsbygning NSB	2 1 1 2 2 1	Helhetlig stasjonsanlegg. Gråsteinsmur i 1. etg., med lysere steinomramming av dører og vinduer. Båndfrise av andreskors mellom etasjene. Ilgodshus, godshus.
1305- * 002 630112	Skogn- Godshus	1900 Paul Due 076,12 Godshus NSB	1 1 1 1 2 1	Som del av anlegget.
1305- * 003 630113	Skogn- Ilgodshus	1905 Paul Due 075,98 Ilgodshus NSB	2 1 1 2 2 2	Laftet bygning i nasjonalromantisk stil. Lokal interesse for bruk som kunstgalleri. (Kfr. Kristin Fostad.)
1306- * 001 630113	Levanger- Stasjonsbygning	1900 Paul Due 083,90 Stasjonsbygning NSB	2 1 2 2 2 2	Sammensatt middelalderformspråk, med gotiske og romanske elementer. Restaurert 1992. Sentral plass i bybildet
1306- * 003 630115	Levanger- Lokstall	1900 Paul Due 084,10 Lokstall NSB	2 2 1 2 1 2	Upusset tegl. Sammensatt formspråk hvor gotiserende elementer dominerer. Opprinnelig.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknað	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

DELSTREKNING: (Mosjøen) - Elsfjord

1358-	Elsfjord-	1936	NSB v/ Bjarne F. Baastad							Utvalgt som typisk funksisbygning med hjørnестilte vinduer.
001	Stasjonsbygning	447,61		2	1	1	2	1	2	
630244		NSB	Stasjonsbygning							

DELSTREKNING: (Sunnan) - Snåsa

1321-	Snåsa-	1923	NSB v/ R. Werenskiold							Utvalgt eksempel på NSB Ak's mer sammensatte bygningsformer på Sunnan-
001	Stasjonsbygning	181,64		2	1	1	2	2	2	Grongbanen
630127		NSB	Stasjonsbygning							Plattformgodshus, vb.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
----------------------------------	---	--	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: NUMEDALSBANEN**DELSTREKNING:** (Kongsberg) - Rødberg

1700-	Pikerfoss- 002 Uthus	1922 NSB v/ 105,28 Solgt Privat Gudmund Høel Uthus	1 1 1 1 1 2	Sammen med stasjonsbygning. Uthustype for Numedalsbanen. Stasjonsbygning
1701-	Gleda- 001 Stasjonsbygning	1926 NSB v/ 109,18 Privat eier Gudmund Høel Stasjonsbygning	2 1 1 1 1 2	Enkel, nyklassisistisk bygning med hjørnepilastre og profilert gesims.
1705-	Flesberg- 006 Bolighus 660160 Stasjonsmesterbolig	1924 NSB v/ 129,55 Utleid NSB Gudmund Høel Flesberg kommune Bolighus	1 1 2 2 2 1	Enkel bygning med nasjonalromantiske og klassisistiske trekk. (Jfr. f.eks. Bø vb. vest.) Med intakt uthus.
1705-	Flesberg- 007 Uthus	1924 Ukjent arkitekt 129,57 Utleid NSB Flesberg kommune Uthus til v.b.	1 1 2 1 1 1	Uthustype tilpasset boligen. Tilnærmet opprinnelig. Sammen med stasjonsmesterboligen.
1707-	Djupdal- 004 Vokterbolig	1924 NSB v/ 141,12 Privat Gudmund Høel bolig	2 1 2 2 2 2	Tømmerbygning med nasjonale forbilder. Delvis panelet. Utsmykket med gavlpryd og utskårne vindskier. Ornament over inngangsdør. Utvalgt. Uthus i samme stil.
1707-	Djupdal- 005 Uthus	1924 NSB v/ 141,19 Privat Gudmund Høel Uthus til v.b.	1 1 2 2 1 2	Tømmerbygning, tilpasset v.b. Sammen med vokterboligen.
1708-	Rollag- 001 Stasjonsbygning 660157	1924 NSB v/ 147,17 NSB Gudmund Høel postekspedisjon, bolig	2 1 1 2 2 2	Nyklassisistisk versjon av Dalsvatn-typen fra Bratsbergbanen. Opprinnelig. Sammen med uthus

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering						Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merk /nåværende bruk	BH	JH	SH	EV	MV	AU	
1708- 002 660156	Rollag- Uthus	1924 147,19 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel venterom, lager	1	1	1	2	2	1	Uthustype fra Bratsbergbanen. Utvalgt sammen med stasjonsbygningen. Sammen med stasjonsbygningen
1709- 001	Tråen- Ekspedisjonsbygning	1926 150,80 NSB	Ukjent arkitekt "høy verneverdi" venterom, hvilerom b.avd	1	2	2	1	2	2	Ombygd lembrakke fra anlegget. Sammen med uthus, evt. også dressinbu.
1709- 002	Tråen- Uthus	1926 150,77 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel "høy verneverdi" Uthus	1	1	1	1	1	2	Type som Pikerfoss. Utvalgt sammen med ekspedisjonsbygningen. Ikke spesielt tilpasset eksp.bygningen.
1717- 001 660147	Rødberg- Stasjonsbygning	1915 191,31 NSB	Ukjent arkitekt Utleid	2	0	1	1	2	1	Trebygning i nybarokk stil, valmet tak med svungen avslutning. Diskutabel jernbanehistorisk verdi. Danner et miljø sammen med bakeribygningen.
1717- 002 660303	Rødberg- Bolighus Bakeribygningen	1915 192,24 NSB	Annen arkitekt Bolighus, utleid	1	0	1	1	2	1	Samtidig med stasjonsbygningen, ombygd ca. 1948-49. Tvilsom jernbanehistorisk betydning, medtas som del av miljø. Sammen med stasjonsbygningen

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	anlegg	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
BANESTREKNING: OFOTBANEN				
<i>DELSTREKNING: Narvik - Vassijaure grense</i>				
2400-2402 * 001 Lokstall 692102 Lokstall 1	Narvik Havn-Narvik	1903 Paul Due Skadet under krigen Lokstall 1, lager, verk.	2 2 1 2 2 2	Eneste opprinnelige bygning fra anlegget på verkstedtomta. Eldste del av flott anlegg (lokstall 2 og 3). Krigsminner (kjente foto). Lokstall 1 og 2, også andre bygninger på området, først og fremst verkstedbyg.
2400-2402 002 Lokstall 692103 Lokstall 2	Narvik Havn-Narvik	1942 Annen arkitekt Fund av oppr. lokstall 1903-09 Lokstall,	1 1 1 2 2 2	Som del av flott anlegg med Lokstall 1 som opprinnelig bygning fra Anleggstiden (se denne) Lokstall 1 og 3
2400-2402 003 Lokstall 692104 Lokstall 3	Narvik Havn-Narvik	1959 Ukjent arkitekt Datering usikker, tegnet 1952 Lokstall	1 1 1 2 2 2	Del av fint anlegg med lokstall 1 som opprinnelig bygning fra anleggstiden (se under denne) Lokstall 1 og 2
2401-2402 * 001 Administrasjonsbygg 690000	Narvik D-Narvik	1902 Paul Due Administrasjons, bolig	2 2 1 2 1 2	Viktig bygning som arkitekturhistorisk hører sammen med Dues store stasjonsbygning. Enestående i landsdelen. Landemerke. Sammen med DC-boligen
2402-000a 003 Vokterbolig	Narvik-Boliger	1912 Paul Due Solgt Privat Bolig	2 1 2 2 2 2 1	Spesielle arkitekttegnede vokterboliger fra åpningen. Sentral plassering i byen. Prioritert foran Kleiva vb. selv om disse er i privat eie. Danner gruppe på 2 boliger sammen med Frydenlundgate 12
2402-000a 004 Vokterbolig	Narvik-Boliger	1912 Paul Due solgt Privat Bolig	2 1 2 2 2 2 1	Spesiell, arkitekttegnede vokterbolig-type fra banens åpning. Sentral plassering i byen. Prioritert foran Kleiva vb. selv om den er privateid. Frydenlundgate 10, sporet.
2404- * 012 Vanntårn	Rombak-	Ukjent arkitekt 020,95 NSB Vanntårn	1 2 1 2 1 2 0	Eneste vanntårn på Ofotbanen. Nylig restaurert med ny tekking og utskifting av teglstein.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering							Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
			BH	JH	SH	EV	MV	AU	BP	
2404-2405 006	Rombak-Katterat Velferdshus Tappelva Personalrom	1900 028,40 NSB Ukjent arkitekt Restaurert 1978 Personalrom	1	2	2	2	0	1	1	Interessant bygningstype knyttet til rallarlivet (24 mann+kokke). Tappelva og Solheimsbrakka prioritert. I god stand.
2405- 005 694105	Katterat- Trafo/omformerstasjon	1923 029,94 NSB NSB v/ Gudmund Hoel Obs kommentar verneverdi ikke i bruk	2	2	1	2	1	2	Utvalgt minne fra elektrifiseringen.Norsk-svenske "Malmbanens venner" planlegger museum i bygningen. Katterat fint eksempel på "rent" jern-banemiljø.	
2405-2406 *	Katterat-Bjørnfjell Brakke Solheimbrakka	1900 039,00 Privat Ukjent arkitekt Areal anslått Fritidshus	1	2	2	2	2	2	1	Sammen med Tappelva den eneste stein-brakka som står som ikke er i sterkt forfall. Mer autentisk enn Tappelva.Ses fra banen og fra "Rallarvegen" Spredt hyttebebyggelse, Snøoverbyg-ninger. Rallarveien.
2405-2406 001	Katterat-Bjørnfjell Brakke Sørdalen Fritidshus	1900 030,40 Privat Ukjent arkitekt Påbygget 1906 ca. Fritidshus	1	2	2	2	1	2	1	Utvalgt steinbrakke påbygget til vokterbolig. Dobbel historisk bakgrunn. Står i opprinnelig stil. Frittliggende hus med typisk oppr. ut-hus
2405-2406 002	Katterat-Bjørnfjell Uthus Uthus For Påbygd Steinbr	1913 030,40 Privat Annen arkitekt Uthus	1	1	1	1	2	2	1	Som del av Sørdalen gml. vokterbolig med uthus. Som sidebygning til vokterboligen. Sees godt fra sporet. Nær Katterat.
2406-2407	Bjørnfjell-Vassijaure Gr Fjøs Fjøsen	1905 041,80 Privat Ukjent arkitekt Bygget 1900-1919 Fritidshus	1	2	2	1	2	1	1	Står sammen med Lilleboligen og Storboligen i særpreget posisjon.
2406-2407 001	Bjørnfjell-Vassijaure Gr Bolighus Lilleboligen	1900 041,80 Privat Paul Due solgt Fritidsbolig	2	2	1	2	1	2	1	Vakker og særpreget bolig i tre som sammen med et par andre hus står i særpreget posisjon på snaufjellet. Står sammen med "Storboligen" og "Fjøs"midt på fjellet.
2406-2407 002	Bjørnfjell-Vassijaure Gr Fritidshus Storboligen	1912 041,80 Privat Harald Kaas Fritidshus	1	2	1	1	2	2	1	Står sammen med Lilleboligen og "Fjøs" i særpreget posisjon.

(* : foreslås fredet)

anleggnr. anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr. bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko. bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: RANDEFJORDBANEN M/SIDEL.

DELSTREKNING: (Hokksund) - Kongsberg

1628- * 001 660008	Darbu- Stasjonsbygning	1871 081,61 NSB	Georg Andreas Bull hvilerom, relerom	2 2 1 2 1 1	Hvalstad-type. Enkel stasjonsbygningstype med alle funksjoner i én bygning.
1630- * 004 660005	Skollenborg- Trafo/omformerstasjon	1926 092,73 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Trafo/omformerstasjon	2 2 1 2 0 2	Nyklassisisme, velkomponert og autentisk bygning.
1631- 001 660044	Kongsberg- Stasjonsbygning	1917 099,37 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Stasjonsbygning	2 1 1 2 1 1	Murstasjon i nybarokk med høyt, valmet tak. Div. ominnredninger foretatt.
1631- 002 660350	Kongsberg- Godshus	1917 099,37 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Godshus, eksp, lager	1 1 1 1 2 1	Delvis murbygning, med mansardtak. Aktuell sammen med stasjonsbygningen.
1631- 004 660075	Kongsberg- Lokstall	1922 099,94 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Garasje	1 2 1 1 2 1	I tilslutning til stasjonsbygningen.

DELSTREKNING: (Kongsberg) - (Hjuksebø)

1633- 002 660196	Saggrenda- Godshus	1919 106,64 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel lager for b.avd.	2 1 1 2 2 2	Lite godshus m. høyt, halvvalmet tak, samstemt med stasjonsbyggn. Særegen type.
------------------------	-----------------------	-----------------------	---	-------------	---

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
1634-001 660349	Meheia- Stasjonsbygning	1916 NSB v/ 113,22 Gudmund Hoel NSB bolig,ctc,hvilerom,ventr	2 1 1 2 2 1	Tømmerbygning i nasjonalromantisk stil, tegnet av NSB-arkitektkontoret kort tid etter Dovrebanestasjonene. Velmodellert og med fine detaljer.
1634-002	Meheia- Uthus	1916 NSB v/ 113,25 Gudmund Hoel NSB lager,privet,vedbu	1 1 1 1 2 2	Tømmerbygning. Samstemt med stasjonsbygningen.
1635-004 * 660315	Øysteinstul- Vokterbolig Vokterbolig 1	1916 NSB v/ 124,87 E. Gleditsch NSB Fritidsbolig	1 1 2 2 2 2	Lav vokterbolig i tømmer, nasjonalromantisk stil som danner et miljø sammen med stasjonen. Utvalgt som den best bevarte.
<i>DELSTREKNING: (Vikersund) - Krøderen (Krøderb.)</i>				
1636-001	Sysle- Stasjonsbygning	1893 Ukjent arkitekt 103,62 Dat. usikker. Skal overdras kom NSB overnatting	1 2 1 1 2 2	Sveitserbygning med enkel hovedform, benyttes av Norsk Jernbaneklubb.
1636-002	Sysle- Privet	1893 Ukjent arkitekt 103,60 Skal overdras til kommunen NSB Privet	1 2 1 1 2 2	Opprinnelig sveitserbygning
1636-003	Sysle- Godshus	1893 Ukjent arkitekt 103,61 Skal overdras til kommunen NSB lager og redskapshus	1 1 1 1 2 2	Opprinnelig sveitserbygning.
1636-004	Sysle- Uthus	Ukjent arkitekt 103,62 Skal overdras til kommunen NSB Uthus	1 1 1 1 2 2	Opprinnelig sveitserbygning.
1640-001 *	Krøderen- Stasjonsbygning	1872 Georg Andreas Bull 121,88 solgt 1984, fredet iflg. NSBreg Krødsherad ko Stb. for veteraner	2 2 1 2 2 2	Asker-typen (tilnærmet). Spesielt godt bevart i alle detaljer.
1640-002 *	Krøderen- Godshus	1872 Annen arkitekt 121,92 Ark.: anlegget v/ C. Collett Krødsherad ko Godshus	1 2 1 1 2 2	NSB-Vestbaners Huse No 93. Forlenget 1901.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merkna	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
1640-*	Krøderen- 003 Lokstall	1908 Ukjent arkitekt 122,07 fredet iflg NSBregistr. Krødsherad ko bussgarasje	1 2 1 1 2 2	Bygd i anl. av omlegging til normalspor.
1640-*	Krøderen- 004 Vanntårn	1908 Annen arkitekt 122,00 Drammen distr. v/ Isaksen/Rumme Krødsherad ko Vanntårn	1 2 1 1 2 2	Bygd ved omlegging til normalspor 1909. Murt.
1640-*	Krøderen- 005 Vedskjul	Ukjent arkitekt 122,05 Bygd etter 1916 Krødsherad ko div.lager	0 1 0 1 2 1	Som del av anlegget
1640-*	Krøderen- 006 Privet	Ukjent arkitekt 122,06 Etter 1916 Krødsherad ko utedo	0 1 1 0 2 1	Som del av stasjonsanlegget
1640-*	Krøderen- 007 Bolighus Betjentbolig	1872 Ukjent arkitekt 121,79 Fredet iflg. NSBregistr. Krødsherad ko Bolighus	1 1 2 1 2 1	Enkel sveitserbygning med bred midtrisalitt/ark. Utvalgt som del av stasjonsanlegg.
1640-*	Krøderen- 008 Uthus	1872 Ukjent arkitekt 121,79 Fredet iflg. NSBregistr. Krødsherad ko Uthus for bolig	1 1 1 1 1 1	Utvalgt som del av stasjonsanlegget

DELSTREKNING: (Vikersund) - Randsfjord

1615-	Tyristrand- 001 Stasjonsbygning 660213	1867 Georg Andreas Bull 110,68 NSB Stasjonsbygning	2 1 1 1 1 1	Asker-type. Div. endringer. Vinduer endret.
1617-	Hønefoss- 001 Stasjonsbygning 660252	1909 Paul Due 124,25 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 1	Murstasjon, tegnet av Due til Bergens-banens åpning, ca. 1908. Massiv form, symmetrisk fasadeoppbygging. Middelaalderformer, jugendpåvirket.
1617-	Hønefoss- 002 Toalettanlegg	Harald Kaas 124,24 NSB rengjøringsr.ordrerom.	1 1 1 1 2 1	I tilslutning til stasjonsbygningen, murt med samme stilelementer.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merk /nåværende bruk		
1623-	Hen- Annen bygningstype Hen Jernbanehotell	1882	Ukjent arkitekt		Befaring foretatt av Riksantikv./Jernb.museet/ Ringerike Museum. Interessant, men usikre bruksmuligheter og framtidsutsikter. Jernbanestasjon og brygge. Forbindelse med dampskip på Begna og Sperillen
1623- 001 660229	Hen- Stasjonsbygning	1867 130,91 NSB	Georg Andreas Bull eksp.for vognlast,bolig	1 2 1 1 2 0	Asker-type. Påbygd én etg. 1909. Tross dette den eneste som har denne type snekkerglede i gavl intakt. Jernbanehotell og brygge. Forbindelse med dampskip på Begna og Sperillen
1623- 002 660230	Hen- Godshus	1873 130,96 NSB	Ukjent arkitekt Godshus	1 2 1 1 2 1	Sammen med stasjonsbygningen Stasjonsbygning, hotell og brygge.
1626- 003	Randsfjord- Vanntårn	1868 142,56 Jevnaker komm ute av bruk	Ukjent arkitekt Solgt 1984	2 2 1 1 1 2	Ukjent opprinnelse. Eldste bevarte vanntårn.

DELSTREKNING: Drammen - Vikersund

1421- 001 660001	Drammen- Stasjonsbygning Drammen Gamle Stasjonsby	1863 062,86 NSB	Georg Andreas Bull 3. etg er et tidlig påbygg i op drifts-adm.kontor,reiseb	2 2 1 2 2 1 2	Endestasjon Randsfjordbanen,Nyrenessansebygning i rundbuestil. Til-, på- og ombygd i flere etapper, men eksteriør tilnærmet autentisk.
1421- 002	Drammen- Stasjonsbygning Trafikkhallen	1977 052,81 NSB	NSB v/ Aasmund Dahl v/ Aasmund Dahl og Arne Henriks Trafikkhall, bill.salg	1 1 1 2 2 2 2	Vellykket tilbygg til den gamle stasjonsbygningen.
1421- 003	Drammen- Administrasjonsbygg	1977 052,79 NSB	NSB v/ Aasmund Dahl Kontor, kafé, lager, wc	1 1 1 2 2 2 2	Del av tilbygg til Bull's gamle stasjonsbygning
1600- 001 660202	Gulskogen- Stasjonsbygning	1915 055,27 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel venterom,postkontor	2 1 1 2 1 1	Murstasjon i nybarokk stil, med hjørnepilastre og høyt, valmet tak med svai.
1605- 001 660030	Hokksund- Stasjonsbygning	1897 070,22 NSB	Paul Due Stasjonsbygning	2 1 1 2 1 1	Murstasjon i sammensatt middelalder-stil, dominert av romanske former, spiss gavl mot plattform. Erst. tidl. trestasjon etter brann (jfr. Magnor).

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
1612- 001 660026	Vikersund- Stasjonsbygning	1865 Georg Andreas Bull 095,91 NSB Stasjonsbygning	1 1 1 1 2 1	Asker-type, forlenget med tilbygg, endel ombygd.
1612- 002 660025	Vikersund- Godshus	1865 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 095,94 ark. P.S. Hjort etter Schirmer NSB Utleid forretning	1 1 1 1 1 1	Forlenget. Interiør opprinnelig. Dører skiftet.

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknað	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: RAUMABANEN

DELSTREKNING: (Dombås) - Åndalsnes

0803- 005 624302	Lesjaverk- Vokterbolig	1920 379,63 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Fritidshus	1 1 2 2 2 1	Dobbelt vokterbolig for Dovrebanen nord. Ikke prioritert annet sted. Stasjonsbygning m.fl.
0805- 003	Bjorli- Vannverk	1920 399,43 NSB	Ukjent arkitekt ikke i bruk pumpehus		I mur. I motsetning til øvrige registrerte pumpehus er dette knyttet til vanntårnet og ikke til en bassengbygning.
0805- 008	Bjorli- Vanntårn	1920 399,58 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel lagerrom b.avd.	2 2 1 2 1 2	Kvadratisk vanntårn i natursteinsmur. St.b. og et par vokterboliger.
0806- 001 624501	Verma- Stasjonsbygning	1923 418,09 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel bolig/venterom/lager	1 2 1 2 1 2	Typestasjon for strekningen. Eks. på NSB Ak's modellerte bygningsformer med lokale detaljer etter ark.konkurran-sene. Uthus. 2 minnesteiner. Kylling bru.
0810- 004 624803	Åndalsnes- Lokstall	1924 457,93 NSB	NSB Arkitektkontoret Lokstall	2 2 1 2 1 1	Lokstall i naturstein med sterkt klassisistisk stil. Stilsammenheng med stasjonsbygningen. Blandet miljø, stilsammenheng med st.-bygningen.

(* : foreslås fredet)

anleggnr. anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr. bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko. bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: Rjukanbanen*DELSTREKNING: Rjukan - Mæl*

5405-	Mæl- Stasjonsbygning	Ukjent arkitekt	Mindre bygning i tre. Ekspedisjonslokaler og kontorer.
		Ukjent Ukjent	Slipp, brygge og overgang ferje. Det arbeides med bevaring av hele miljøet.
5405-	Mæl- Godshus	Ukjent arkitekt	Ligger like ved stasjonsbygningen. Inngår i interessant anlegg.
		Ukjent Ukjent	Miljø omkring ferjebrygge. Det arbeides med bevaringstiltak.
5405-	Mæl- Bolighus	Ukjent arkitekt	Ligger syd for sporene og fungerte i starten også som stasjonsbygning.
		Ukjent Bolighus	Trebygning i 2 etasjer. Miljø omkring brygge. Det arbeides med bevaringstiltak.

anlegg.nr. anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknað eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
--	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: RØROSBANEN

DELSTREKNING: (Grundset) - Rena

0914- 011 625704	Rena- Uthus Uthus For Rena Vb.	1872 190,25 NSB	Georg Andreas Bull Antatt arkitekt uthus	1 2 2 1 2 2	Interessant uthustype, del av helhetligvokterboliganlegg. Vokterbolig med 2 antatt opprinnelige uthus
------------------------	--------------------------------------	-----------------------	--	-------------	--

DELSTREKNING: (Koppang) - Tynset

0927- 001 626701	Auma- Stasjonsbygning	1877 337,35 NSB	Peter A. Blix Stasjonsbygning	1 2 1 1 1 1	Blix' lille type for Rørosbanen. Arvtaker etter Hvalstadtypen. Samme type som Barkald, men paneling og vindusomramming endret. Blandet miljø
------------------------	--------------------------	-----------------------	----------------------------------	-------------	---

DELSTREKNING: (Rena) - Koppang

0915- * 001 625801	Steinvik- Stasjonsbygning	1873 203,80 NSB	Georg Andreas Bull Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Steinvik enestående anlegg. G.A.Bulls "nationale" stasjonsbygning, jmf. Østerdalsk sperrestue. Hele stasjonsanlegget.
0915- * 002 625802	Steinvik- Godshus	1874 203,84 NSB	NSB Arkitektkontoret Godshus	1 2 1 2 2 2	Steinvik enestående stasjonsmiljø. Opp-rinnelig plattformgodshus, godt bevart. Synes godt fra RV og jernbane. Stasjonsmiljøet
0915- * 003 625801	Steinvik- Privet	1875 203,84 NSB	Ukjent arkitekt Privet, oljebu	0 1 2 1 2 1	Antakelig opprinnelig bygning, med noe usikker autensitet. Tatt med som supplement til det enestående stasjonsmiljøet. Stasjonsmiljøet

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0915- * 005 Steinvik- 625801 Bryggerhus	1874 Peter A. Blix 203,78 NSB Bryggerhus	2 2 2 2 2 2 0	Steinvik enestående anlegg. Eneste gjenværende store uthustype. Bra bevart i opprinnelig form. Synlig fra RV og jernbane. Stasjonsanlegget
0915- 006 Steinvik- Materialbu	203,89 Ukjent arkitekt NSB Materialbu, traktorbu	0 1 1 1 2 2	Som supplerende del av det enestående stasjonsanlegget på Steinvik.
0915- 007 Steinvik- Hvilebu	1951 Ukjent arkitekt 203,93 NSB Hvilebu for baneavd.	0 1 2 1 2 2	Som supplerende bygning i det enestående stasjonsanlegget på Steinvik.
0916-0917 626103 Opphus-Rasta Vokterbolig Søkunna Vokterbolig	1898 Jens Johan Bing Broch 222,65 NSB fritidsbolig	1 1 1 2 1 2	Vakkert beliggende vokterboliganlegg. Type for Hamar-Selbanen, dvs ikke oppr. Uthus
0917- 004 Rasta- 626003 Vokterbolig	1873 Georg Andreas Bull 223,93 NSB funksjonærbolig	2 1 2 2 2 1	Meget interessant vokterboligtype. Fin helhet i stasjonsanlegget.
0919- 001 Stai- 626101 Stasjonsbygning	1873 Georg Andreas Bull 237,42 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Autentisk stasjonsanlegg m. vokterbolig også omkringliggende miljø interessant. En enkel, men særpreget bygn.type som har vært tallrik (16 stk, 3 står). Komplet st.miljø, også omkringliggende miljø interessant.
0919- 002 Stai- 626102 Godshus	1874 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno 237,39 NSB Godshus, lager i tilbygg	1 2 1 2 2 1	Interessant og autentisk godshus oppr.smalsportype. Komplet stasjonsmiljø med vokterb. og omkringliggende bebyggelse. Komplet stasjonsmiljø med spesiell omkringliggende bebyggelse
0919- 004 Stai- Vokterbolig Stai Vokterbolig	1898 Jens Johan Bing Broch 237,47 NSB bolig	1 1 1 2 2 2	Bygningstype fra Hamar-Selbanen, flyttet? Interessant som del av stasjonsanlegget. Stasjonsanlegget med omkringliggende bebyggelse.
<i>DELSTREKNING: (Singsås) - (Tynset)</i>			
1002-1004 001 Tolga-Os Ekspedisjonsbygning Håmålvoll Hpl.	1918 Ukjent arkitekt 376,88 Skal flyttes til tomt i nærhete Ukjent (solgt Under restaurering)	1 2 1 2 0 2	Visstnok overdratt til kulturgruppe i Tolga kommune. Lokale verneinteresser

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering							Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
			BH	JH	SH	EV	MV	AU	BP	
1008- * 001 630009	Gålåmos- Stasjonsbygning	1877 Peter A. Blix 412,54 NSB Stasjonsbygning, postknt.	2	2	1	2	2	2	2	Et av de best bevarte stasjonsanleggene på Rørosbanen, med fin beliggenhet. Blix' "nationale" høydepunkt. Godshus.
1008- * 002 630010	Gålåmos- Godshus	1877 Peter A. Blix 412,51 NSB Godshus	1	1	1	2	2	2	2	Opprinnelig plattformgodshus. Sammen med stasjonsbygningen (s.d.)
1011- 001 630012	Reitan- Stasjonsbygning	1877 Peter A. Blix 432,30 NSB Stasjonsbygning	1	2	2	2	2	2	1	"Vogterbolig 1ste Klasse", dobbel vokterbolig ombygd til stasjonsbygning. Karnapper på begge sider. Lite opprinnelig interiør. Gammelt våningshus på naboeiendom har samme detaljer.
1013- 001 630015	Stensli- Stasjonsbygning	1877 Georg Andreas Bull 442,60 NSB Vurderes solgt til lokal stiftelse postkontor, venterom,	2	2	1	2	2	2	1	Bull's "Liden national", med Blix-stasjonenes utsmykningsdetaljer. Venterom m. sperretak ikke intakt. Vurderes solgt til en stiftelse for bevaring av minnesmerker i Haltdalen.
1013- 002 630016	Stensli- Godshus	1877 Ukjent arkitekt 442,57 NSB b-avd. lager	1	1	1	2	2	2	2	Verneverdig sammen med stasjonsbygningen (s.d.) Må evt. rives eller flyttes i forb. med sanering av planovergang.

DELSTREKNING: (Støren) - Singsås

1017- 001 630018	Singsås- Stasjonsbygning	1877 Peter A. Blix 479,92 NSB Stasjonsbygning	2	1	1	2	2	2	2	Vestre del ødelagt ved bombing under krigen. Rikt utskåret, de fleste detaljer intakt. Upanelt laft i venterom. Godshus. Grendemiljø.
1017- 002 630019	Singsås- Godshus	1877 Peter A. Blix 479,89 NSB Godshus, arkiv	1	1	1	2	2	2	2	Sammen med stasjonsbygning, s.d.

DELSTREKNING: Hamar - Grundset

0711- * 001 620701	Hamar- Stasjonsbygning	1895 Paul Due 126,30 NSB Stasjonsbygning	2	2	1	2	2	2	2	Paul A Dues hovedverk ved NSB, også forøvrig? Monumental og voluminøs bygning med alle eksteriørelementer bevart. Under restaurering. Restaurantbygningen.
--------------------------	---------------------------	--	---	---	---	---	---	---	---	--

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merk eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0711- * 002 Hamar- 620704 Restaurant	1897 Paul Due 126,24 NSB Restaurant/lager/kiosk	2 2 1 2 2 1 2	Både som supplement til stasjonsbygningen og som egen bygning. Paul A. Due tegnet denne i samme stil som stb. Stasjonsbygningen
0711-000C 016 Hamar Verksted Presenningsverkstedet	1915 Ukjent arkitekt 125,81 NSB Presenningsverksted	2 2 1 1 1 2	En del av det gamle teglbygningsmiljøet på Hamar Verksted. Interessant.
0711-000C 017 Hamar Verksted Verkstedet Hamar	1938 Ukjent arkitekt 125,84 NSB presenningstørke, verkts.		
0711-000D Jernbanemuseet Stillverkshus Lørenskog Stillverkshus	1901 Paul Due Antatt Paul Due NSB Museum		
0711-000D Jernbanemuseet Stasjonsbygning Killingmo Stasjonsbygning	1896 Ukjent arkitekt (Byggmester Schüsler?) NSB Museum		
0711-000D Jernbanemuseet Hvilebu Hvilebu Fra Østerdalen	Ukjent arkitekt NSB Museum		
0711-000D Jernbanemuseet Uthus Uthus Gamle Kløfta Stasj	1854 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno NSB Museum		
0711-000d Jernbanemuseet Vokterbolig Gamle Sonsveien Vokterbo	1879 Peter A. Blix Flyttet ca. 1982 NSB Museum		
0711-000D Jernbanemuseet Stasjonsbygning Gamle Kløfta Stasjon	1854 H.E. Schirmer & A.F.W.von Hanno NSB Museum		
0711-000D Jernbanemuseet Stasjonsbygning Gamle Ilseng Stasjon	1893 Paul Due NSB Museum		

(* : foreslås fredet)

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merkna	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
0711-0000	Jernbanemuseet Kiosk Narvesenkiosk, Tretten S NSB	Ukjent arkitekt Museum		
0711-0000	Jernbanemuseet Stasjonsbygning Gamle Bestun Stasjon	NSB Museum		
0711-0903 624901	Hamar-Hjellum Uthus Uthus For Åker Vokterbol	1862 Georg Andreas Bull 129,34 NSB vedbu,sportsbu	1 2 2 1 2 1	Opprinnelig uthustype tegnet av G.A.Bull. Del av sjeldent anlegg (se begrunnelse under vokterboligen). Sammen med vokterboligen, bevart perrongforkant.
0711-0903 624901	Hamar-Hjellum Vokterbolig Åker Vokterbolig	1862 Georg Andreas Bull 129,30 Har hatt ekspedisjonslokaler NSB bolighus	2 2 2 1 2 1	Med unntak av Hovedbanens boliger den første "Arbeiderbolig" ved jernbanene. Eneste gjenstående (NSB-eie). Oppr. ut-hus. Tegnet av G.Bull. Uthus opprinnelig. Perrongkant (granitt) intakt.
0909- 001 625401	Elverum- Stasjonsbygning	1910 Paul Due 158,38 NSB Stasjonsbygning	2 1 1 2 2 2	Spesielt nybarokk-anlegg med jugend innslag. Sjelden arkitektur? Stasjonsbygningen, ilgodshuset og den nåv. truckgarasjen danner særpr. miljø.
0909- 002 625402	Elverum- Ilgodshus	1911 Paul Due 158,32 NSB Ilgods, velferd, overn.	2 1 1 1 2 1	Spesielt nybarokk-anlegg med jugend-innslag sjelden arkitektur? Stasjonsb., ilgodshus og nåv. truck-garasje danner særpreget miljø.
0909- 004 625402	Elverum- Garasje	1912 Jens Zetlitz Kielland 158,41 NSB truckgarasje,materialbu	2 1 1 2 2 2	Spesielt nybarokk-anlegg med innslag av jugendstil. Sjelden arkitektur? Stasjonsb., ilgodshus og nåv. truck-garasje danner særpreget miljø.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
----------------------------------	---	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: SOLØRBANEN*DELSTREKNING: (Flisa) - (Elverum)*

0412- 002 627002	Jømna- Vanntårn	181,27 NSB Ukjent arkitekt Vanntårn	1 2 1 2 0 2	Eneste gjenstående vanntårn på strekningen. Fuget granitt. Står utenfor selve stasjonsområdet.
------------------------	--------------------	--	-------------	---

DELSTREKNING: (Kongsvinger) - Flisa

0401- 001 613101	Roverud- Stasjonsbygning	1895 109,30 NSB Paul Due leies av N.jernb.klubb	2 1 1 2 2 2	Mellomstasjon for Solørbanen, 2. kl. Benyttet også på Hamar-Selbanen. Roverud utvalgt som verneverdig. Ilgodshus, godshus, privet, tørkehus
0401- 002 613104	Roverud- Ilgodshus	1895 109,34 NSB Paul Due bolig	2 2 2 2 2 1	Laftet bygning i nasjonalromantisk stil med utkraget 2.etg., med bryggerhus + telegrafistbolig i 2. etg. Denne utvalgt sammen med stasjonsbygningen.
0401- 003 613102	Roverud- Godshus	1895 109,36 NSB Paul Due lager, leies av Gylterud	1 1 1 1 2 1	Som del av anlegget. Sporgjennomgang og porter fjernet.
0401- 007	Roverud- Uthus Tørkehuset	109,39 NSB Ukjent arkitekt Garasje	1 1 1 1 2 2	Som del av anlegget.
0403- 002	Nor- Vedskjul	1893 120,60 NSB Paul Due Vedskjul	1 2 1 1 1 2	Etter at Arneberg ble revet, den eneste gjenværende av typen. Kan evt. flyttes? Stasjonsbygningen fjernet, bare ilgodshuset står igjen.

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merkna /nåværende bruk		
0404- 001 613106	Grinder- Stasjonsbygning	1893 127,46 NSB	Paul Due postkontor	2 1 1 2 2 1	Mellomstasjon for Solørbanen, 3. kl. Grinder utvalgt som verneverdig.
0404- 002 613108	Grinder- Ilgodshus	1893 127,50 NSB	Paul Due 1.etg. benyttes av 4H	2 2 2 2 2 2	Udhusbygning til 3die Klasses Stasjoner Kongsvinger-Flisen-Banen. Med beboelse. Laftet bygn. i nasjonalromantisk stil, med utkraget 2.etg.
0408- * 001 613116	Flisa- Stasjonsbygning	1893 150,15 NSB	Paul Due Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Utvalgt som største stasjonstype (oppr. endestasjon, 1. klasse) Bygningen er i nær opprinnelig stand.
0408- * 002 613120	Flisa- Ilgodshus	1893 150,18 NSB	Paul Due Velferdsrom	2 2 1 2 2 1	Som del av anlegget. Laftet bygn. i nasjonalromantisk stil, med utkraget 2.etg.
0408- * 003 613118	Flisa- Lokstall	1893 150,03 NSB	Paul Due Lokstall, lager	2 2 1 2 2 2	Sammensatt formspråk med ulike middelaldermotiver, rundbuede porter og frontvindu. Polonceau-takstoler fra ny takkonstruksjon 1912.
0408- 004 613117	Flisa- Godshus	150,20 NSB	Ukjent arkitekt ingen		Usikker datering.
0408- * 008	Flisa- Privet	1893 150,11 NSB	Paul Due garasje, redskapsbu	2 1 1 2 2 2	Privetbygning i sveitserstil med saksetakbind, takrytter med ven- tilasjonslyre.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
BANESTREKNING: SØRLANDSBANEN M/SIDEL.				
DELSTREKNING: (Egersund) - Flekkefjord				
2200- *	Flekkefjord- 002 Vognremisse 651323	1904 Paul Due 485,81 "prioritert" NSB lager	2 2 1 2 2 2	Sjeldent eksempel på opprinnelig vognremisse. Porter, vinduer og materialbruk intakt. Sammen med lokstall. (Stasjonsbygningen revet.)
2200-	Flekkefjord- 003 Lokstall 651324	1904 Paul Due 485,85 "Prioritert". Fin ovn. NSB Ubenyttet	2 2 1 2 2 2	Opprinnelig, med bevarte detaljer. Danner sammen med vognremissen et miljø med muligheter. Sammen med vognremissen. (Stasjonsbygningen revet.)
2204-	Moi- 001 Stasjonsbygning 650296	1904 Paul Due 477,24 NSB Stasjonsbygning	2 1 1 2 1 2	Stor mellomstasjon i jugendstil av Due, med valmet tak og papyrus-ornamenter på geriktene. Prioritert kulturminne i fylkesplan.
2204-	Moi- 004 Ilgodshus 650297	1904 Paul Due 477,27 NSB Ekspressgods, lager	1 2 2 2 2 2	Enkel, harmonisk ilgodshusbyggn. med detaljer tilpasset hovedhuset. Prioriteres som del av stasjonsanlegget.
2209-	Helleland- 001 Stasjonsbygning 650327	1904 Paul Due 511,29 NSB postkontor, bolig	1 1 1 2 1 1	Stasjonsbyggn. i jugendstil med halvvalm og gavl mot sporet, "Gulsvik-type". En del ombygd. Prioritert kulturminne i fylkesplan.
2209-	Helleland- 002 Privet 650325	1904 Paul Due 511,24 NSB CTC-hus	1 1 1 1 2 1	Sammen med stasjonsbyggn. Ikke opprinnelig kledning.
2209-	Helleland- 003 Godshus 650328	1904 Paul Due 511,33 NSB lager, spiserom, velferdr.	1 2 1 1 2 2	Del av anlegg med stasjonsbygning og privet. Godt bevart.

(* : foreslås fredet)

anleggsnr.	anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
<i>DELSTREKNING: (Ganddal) - Ålgård</i>				
2238- 001 651405	Ålgård- Stasjonsbygning	1922 NSB v/ R. Werenskiold 030,57 NSB Stasjonsbygning	2 1 1 2 2 1	Valmet hovedkropp med klassisistisk form og motiver. Symmetrisk form med aksens langs linjen. Prioritert av fylkeskonservatoren.
<i>DELSTREKNING: (Grovane) - Byglandsfjord (Setesd.b.)</i>				
2170-	Hornnes- Stasjonsbygning	1895 Paul Due 043,00 Eier ønsker å selge? Setesdalsbane Under restaurering	2 2 1 2 1 1	Under restaurering. Kommunalt reguleringsforslag antikvarisk spesialområde. Lite tettsted. Spesiell privatbygning like ved.
2170- *	Hornnes- Privet	1895 Paul Due 043,00 Eier ønsker å flytte bygn. til Setesdalsbane Privet	2 1 1 1 2 2	Særegen privatbygning, viktig supplement til bevarte Setesdalsbane- stasjoner. Kommunalt reg.forslag til antikv. spesialområde. I sammenheng med stasjonsbygningen.
2174- *	Byglandsfjord- Stasjonsbygning	1895 Paul Due 058,00 Fint restaurert interiør Kommunen Bibliotek	2 2 1 2 2 2	Tømmerbygning. Dues versjon av den nasjonalromantiske stil (dragestil). Vakkert restaurert både innvendig og utvendig. Stasjonsområdet er regulert til antikvarisk spesialområde.
2174-	Byglandsfjord- Vognremisse	1895 Paul Due 058,00 Kommunen Dagsenter for PU	1 2 1 1 2 1 2	Vognremisse med velbevart eksteriør, innvendig ombygd til nytt bruksformål. Fint beliggende, nedlagt stasjonsanlegg med nye bruksfunksjoner
2174- *	Byglandsfjord- Godshus	1895 Paul Due 058,00 Kommunen Står tomt	1 2 1 1 2 2	Restaurert godshus, inngår i stasjonsanlegg. Fint beliggende, nedlagt stasjonsanlegg med nye bruksfunksjoner.
2174- *	Byglandsfjord- Privet	1895 Paul Due 058,00 Kommunen "Ved-prosjekt" for PU	1 2 1 2 2 2 1	Bevart privet, inngår i anlegg. Fint beliggende, nedlagt stasjonsanlegg med nye bruksfunksjoner.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
<i>DELSTREKNING: (Kristiansand) - Sira</i>				
2181-	Snartemo-	1942 NSB v/ Gudmund Hoel		
001	Stasjonsbygning	428,85	1 2 1 1 1 1	Funkisbygning. Forlenget 1964. Utvalgt som representant for de mer utpregede funkis-stasjonsbygningene.
650243		NSB Stasjonsbygning		
<i>DELSTREKNING: (Lunde) - Neslandsvatn</i>				
2103-	Drangedal-	1924 NSB v/ Gudmund Hoel		
001	Stasjonsbygning	204,96	2 1 1 2 2 1	Nyklassisistisk bygning. Større variant av Veggli-typen. To lavere utbygg med "tempelgavl".
650005		NSB Stasjonsbygning		
2103-	Drangedal-	1927 NSB v/ Gudmund Hoel		
002	Godshus	205,01	2 1 1 1 2 1	Nyklassisisme, tilpasset stasjonsbygningen. Tilbygd relérom med enklere detaljer.
650006		NSB Godshus, reléhus		
2104-	Eggevåg-	1925 NSB v/ Gudmund Hoel		
001	Stasjonsbygning	209,11	1 1 1 2 1 1	Enkel, nyklassisistisk bygning Veggli-typen
650009	Eggevåg Hp1.	NSB venterom, bolig		
<i>DELSTREKNING: (Nelaug) - (Grovane)</i>				
2117-	Herefoss-	1931 NSB v/ Gudmund Hoel		
001	Stasjonsbygning	306,03	2 1 1 1 1 1	Utvalgt som eksempel på Sørlandsbanens funkis-stasjoner.
650106		NSB Bolig, venterom m/toalett		
2117-	Herefoss-	1936 NSB v/ Bjarne F. Baastad		
003	Vanntårn	305,91	2 2 1 2 1 2	Enkel og ren funkisbygning.
650103		NSB Vanntårn		

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering						Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
			BH	JH	SH	EV	MV	AU	
2117- 013	Herefoss- Vokterbolig Vokterbolig 2	1938 NSB v/ Gudmund Hoel 306,05 Privat bolig/fritidshus	2	1	1	2	1	2	"Familiebolig for Sørlandsbanen øst."Utvalgt som eksempel på typen.
<i>DELSTREKNING: (Neslandsvatn) - (Nelaug)</i>									
2109-2110 002	Bjorvatn-Vegårshei Vokterbolig Høl Vokterbolig	1927 NSB v/ Gudmund Hoel 260,10 Ny taktekkning. NSB bolig	1	1	1	2	1	1	Enkel bygning med nasjonalromantiske trekk. "Enkel vokterbolig anvendt ved Bratsbergbanen."
2109-2110 003	Bjorvatn-Vegårshei Uthus Høl Vokterbolig Uthus	1927 NSB v/ Gudmund Hoel 260,09 Arkitekt antag. som hovedbygning. NSB Uthus m/privet	1	2	1	1	2	1	Uthus i samme stil som vokterbolig. Bru til høyloft er revet, privet fjernet.
<i>DELSTREKNING: (Neslandsvatn) - Kragerø</i>									
2135- 001 651012	Kragerø- Stasjonsbygning	1925 NSB v/ Gudmund Hoel 247,38 NSB Stasjonsbygning	2	1	1	2	2	1	Monumental murbygning med barokk hovedform, høyt tak med svungen avslutn., klassisistiske detaljer.
<i>DELSTREKNING: (Nordagutu) - Lunde</i>									
2002- 001 660141	Bø- Stasjonsbygning	1924 NSB v/ Gudmund Hoel 163,44 NSB Stasjonsbygning	2	2	1	2	2	2	Helhetlig anlegg, velmodellerte former. Diverse ombygginger, men likevel relativt autentisk.
2002- 002 660142	Bø- Godshus	1923 NSB v/ Gudmund Hoel 163,31 NSB Godshus,ctc,arkiv,kontor	1	1	1	1	2	1	Som del av anlegg

(* : foreslås fredet)

anlegg nr.	anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km	/merkna eier /nåværende bruk		
<i>DELSTREKNING: (Åmli) - Treungen</i>					
2151- *	Sandå- Stasjonsbygning	1913 032,00 Åse Øy	Ivar Næss Bolig	2 2 1 2 1 2 1	Opprinnelig både utvendig og innvendig, men i svært dårlig teknisk stand Beste eksempel blant Ivar Næss' stasjonsbygninger, konkurr.vinner 1913 Stasjonsbygning m/privet intakt, men ligger nokså ødselig til
2151- *	Sandå- Privet	1913 032,00 Åse Øy	Ivar Næss Uthus	1 1 1 1 2 2 0	Opprinnelig Del av stasjonsanlegg
2153-	Gaukås- Stasjonsbygning	1913 043,00 Ukjent	Ivar Næss Under restaurering Bolig	2 2 1 2 1 1 1	Eksteriør relativt godt bevart. Godt vedlikeholdt, i bruk som privat bolig.
2153-	Gaukås- Vanntårn	1913 043,00 Ukjent	Ivar Næss Som Treungen men lavere Ubenyttet	1 2 1 1 1 2	Inngår i planer om rasteplass Ligger i nærheten av stasjonen, men f.t. noe avsides
2155-	Treungen- Stasjonsbygning	1913 055,00 Pinsevennmen Pinsevennlokale, bolig	Ivar Næss Ikke helt vellykket restaurert	2 2 1 2 1 0 1	Endestasjon, sentralt bygg på banen. Bør inngå i kommunens plan for bruk av jernbanebygningene til kulturformål. Sentralt bygg i tettsted. Kfr. kommunal plan for st.området.
2155-	Treungen- Privet	1913 055,00 Nissedal komm	Ivar Næss Uthus	1 2 1 1 2 2	Del av anlegget. Bør inngå i kommunens plan for området. Kfr. kommunal plan for st.området
2155-	Treungen- Bolighus	1913 055,00 Nissedal komm	Ukjent arkitekt Bolighus, leies ut	1 1 2 1 1 2 2	Del av anlegget. Kfr. kommunal plan Kfr. kommunal plan for st.området
2155-	Treungen- Godshus	1913 055,00 Nissedal komm	Ivar Næss Lager for E-verket	1 2 1 1 1 1 1	Del av anlegget. Kfr. kommunal plan. Kfr. kommunal plan for st.området
2155-	Treungen- Vanntårn	1913 055,00 Nissedal komm	Ivar Næss Nylig restaurert Foreløpig ubenyttet	1 2 1 1 2 2 1	Del av anlegget. Kfr. kommunal plan. Kfr. kommunal plan for st.området

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
2155-	Treungen- Lokstall	1913 Ukjent arkitekt 055,00 Under restaur., planlagt kultur Nissedal komm Ukjent	1 2 1 0 2 1 2	Viktig bygg på endestasjonen for banen. Konkrete planer om kulturhus og konsertsal. Kfr. kommunal plan for st.området
<i>DELSTREKNING: Arendal - Nelaug - Åmli</i>				
2136- 651102	Flaten- 001 Ekspedisjonsbygning	1910 Harald Kaas 285,84 oppr.bygn. revet NSB venterom,rom for b.avd.	1 2 1 1 2 2	Liten holdeplassbygning etter utkast av Due. Flyttet hit fra Nelaug ca. 1935.
2136- 651101	Flaten- 003 Vanntårn	1910 Harald Kaas 285,70 NSB Vanntårn,ute av bruk	1 2 1 1 1 2	Vanntårn av fuget naturstein. Ekspedisjonshus i nærheten
2142- * 651121	Rise- 001 Stasjonsbygning	1910 Paul Due 307,43 NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Jugend-stasjon av "Flikkeid-typen". Assymetrisk plan med godshus. Kryssende gerikter med plantemotiver. Halvvalm.
2142- * 651120	Rise- 002 Privet	1910 Paul Due 307,39 NSB Vedbu	1 2 1 2 2 2	Privet i jugendstil, valmet tak.
2142- * 651116	Rise- 003 Vanntårn	1910 Paul Due 307,18 NSB Vanntårn	1 2 1 2 1 2	Vanntårn i mur og tre, jugendinspirert.
2146- 651124	Arendal- 003 Lokstall	1910 Paul Due 317,32 NSB Lokstall,verksted	2 2 1 2 1 1	Iøynefallende Due-bygning med dekorativt murverk i gavlene.
2149-	Åmli- Stasjonsbygning	1910 Harald Kaas 022,00 etter skisser av Due? Åmli kommune Bibliotek	1 2 1 1 1 1 2	Viktig stasjonsbygning på nedlagt strekning, i bruk v/ kommunen. Nylig restaurert, ikke helt vellykket. Stasjonsanlegg med godshus. Div. bygninger mangler.
2149-	Åmli- Godshus	1910 Harald Kaas 022,00 etter skisser av Due? Åmli kommune Godshus for bilrutene	1 1 1 1 2 1 1	Del av bevart stasjonsanlegg

(* : foreslås fredet)

anlegg reg.nr. bygningstype obj.ko. bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merk eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
<i>DELSTREKNING: Kr.sand - Grovane (Setesdalsbanen)</i>			
2121- Grovane- 001 Stasjonsbygning 650131	1895 Paul Due 345,25 NSB overnattingslokale	2 2 1 2 2 1	Tømmerbygning i nasjonalromantisk stil. Div. tilbygg, men utvalgt blant Setesdalsbanestasjonene i NSB's eie. Endestasjon for museumsjernbanen (eget bygg).
2121- Grovane- 001 Leskur 651209 Strai Holdeplass Leskur	1895 Paul Due 358,29 NSB materialbu	2 2 1 2 1 2	Uværsskur for Setesdalsbanen. Flyttet fra anl. 2126-2130 Mosby-Kr.sand til Grovane, ca. 1990?
2121- Grovane- 004 Lokstall 651203	1938 NSB v/ Gudmund Hoel 345,74 Brukes av foreningen Setesdalsb NSB Lokstall, verksted, kontor	2 2 1 2 2 2	Lokstall i funkis
2121- Grovane- 005 Annen bygningstype 651202	1937 Ukjent arkitekt 345,65 Brukes av foreningen Setesdalsb NSB kullskur	1 2 1 1 2 2	Eneste bevarte kullskur i landet? I bruk for museumsjernbanen. Interessant miljø, mange bevarte bygninger med driftsfunksjoner.
2121- Grovane- 006 Lagerbygg 651204	1937 Ukjent arkitekt 345,74 Brukes av foreningen Setesdalsb NSB lager for verksted	1 1 1 1 2	Lagerbygg i funkis Verneverdig bygningsmiljø
2121- Grovane- 008 Ekspedisjonsbygning 651213 " Gyldna Freden "	1937 Ukjent arkitekt 345,76 Eksp.hus for museumsjernbanen NSB Ekspedisjonsbygning	1 1 1 1 2 2	Planlegges flyttet tilbake til fundament ved opplastningskran, hvor bygn. fungerte som hvilebu og lager for omlastningspersonale. Verneverdig miljø
2121- Grovane- 010 Godshus 651210	1937 Ukjent arkitekt 345,81 Godshus for omlasting til Setes NSB garasje	1 2 1 1 1 1	Trolig fra Sørlandsbanens åpning. Inngår i verneverdig miljø
2126-2130 Mosby-Kristiansand 003 Lokstall 650150 Krossen Verksted	1938 NSB v/ E. Gleditsch 362,85 NSB Lokstall, verksted, kontor	1 2 1 1 2 1	Lokstall i funkis.
2126-2130 Mosby-Kristiansand 007 Lokstall 650154 "ny Lokstall" Krossen V.	1945 NSB v/ Gudmund Hoel 363,01 NSB Lokstall, verksted, vasker	2 2 1 2 2 2	Lokstall i funkis (nyere).

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merknað /nåværende bruk		
2130- 001 650167	Kristiansand- Stasjonsbygning	1895 365,29 NSB	Paul Due ekspedisjonslokaler, knt	2 2 1 2 2 1	Stor bystasjon av Due, i tegl med pussede detaljer. Sammensatt formspråk, middelaldermotiver, romansk preg. Restauranttilbygg i funkis.

DELSTREKNING: Stavanger - Egersund

2218- 001 650359	Brusand- Stasjonsbygning	1919 544,77 NSB	NSB Arkitektkontoret v/ ark. Jens Flor bolig, reishus, aggregat	2 2 1 2 1 1	Av de tidlige bygninger fra NSB's egetarkitektkontor. Stedstilpasset byggestil, "jærhus".
2225-2238 008 651404	Ganddal-Ålgård Ekspedisjonsbygning Figgjo Eksp.Hus	1925 NSB	NSB v/ R. Werenskiold lager	1 1 1 1 1 2	Bygning i enkel nyklassisisme, lignende type benyttet flere steder på banen. Medtatt i kulturplan for Sandnes (kfr. fylkeskultursjefen)

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merknad eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
---------------------------------	---	---	-----------------------------------	--

BANESTREKNING: THAMSHAVNBANEN*DELSTREKNING: (Svorkmo) - Løkken*

6007-	Løkken- 002 Vognremisse	1910 Finn Knudsen 025,15 Bruker: Thamshavnbanens Venner Orkla Vognremisse		Ikke befart nå. Antas verneverdig.
-------	----------------------------	---	--	------------------------------------

DELSTREKNING: Thamshavn - Svorkmo

6001-	Thamshavn- Stasjonsbygning	1908 Finn Knudsen 000,15 Thamshavn Ver Kontorbygning	2 2 1 2 1 2 2	Bygning med nasjonale forbilder. Dreide pilastre, gavlspir.
6002- *	Orkanger- Stasjonsbygning	1908 Finn Knudsen 001,03 Orkla Pensjonistlokale	2 2 1 2 1 2 2	Bygning med nasjonale forbilder. Velformet, dekorert.
6006-	Svorkmo- 001 Stasjonsbygning	1908 Finn Knudsen 019,35 Bruker: Thamshavnbanens Venner Orkla Stasjonsbygning		Bygning med nasjonale forbilder.
6006-	Svorkmo- 002 Vognremisse	1908 Finn Knudsen 019,35 Bruker: Thamshavnbanens Venner Orkla Vognremisse		Ikke befart nå, antas verneverdig.
6006-	Svorkmo- 003 Godshus	1908 Finn Knudsen 019,35 Bruker: Thamshavnbanens Venner Orkla Godshus		Ikke befart nå, antas verneverdig.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: URSKOG-HØLANDSBANEN*DELSTREKNING: (Kvevli) - Bjørkelangen*

6105-	Bjørkelangen- Vanntårn	1896	Ukjent arkitekt	1 2 1 1 2 1	Aktuell sammen med stasjonsbygningen. Inngår i et interessant miljø.
	Bjørkelangen Vanntårn	NSB	Ikke i bruk		Stasjonsbygning, lokstall, stasjonsmesterbolig
6105- 002	Bjørkelangen- Stasjonsbygning	1896	Ukjent arkitekt	1 2 1 1 2 1	Få av de opprinnelige bygningene på banen bevart. Denne er en del ombygd, men inngår i et interessant miljø.
613011	Bjørkelangen Stasjonsbyg	NSB	Eksp.bygn. buss, bolig		Lokstall, vanntårn, stasjonsmesterbolig

(* : foreslås fredet)

anleggnr. anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr. bygningstype	km /merknað	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko. bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi

BANESTREKNING: VALDRESBANEN

DELSTREKNING: (Eina) - Fagernes

0645- 001	Bjørgo- Stasjonsbygning	1904 Ukjent arkitekt 190,96 solgt 1985 Privat bolig, venterom	1 2 1 2 1 1	Liten mellomstasjon fra banens åpning. Den eneste gjenværende med den originale særegne formen (opplysning 1983). Uthus
--------------	----------------------------	---	-------------	--

anlegg reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
BANESTREKNING: VESTFOLDBANEN M/SIDEL.				
DELSTREKNING: (Drammen) - Larvik				
1507- * 001 660125	Skoppum- Stasjonsbygning	1880 Balthazar Lange 099,54 Stasjonen planlagt flyttet NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Forgreningsstasjon. Helhetlig anlegg med opprinnelig og sjeldent plattformtak. Bygningens hovedform uforandret, noe dekorativt utstyr mangler. sammenbygd med opprinnelig godshus
1507- * 002 660126	Skoppum- Godshus	1880 Ukjent arkitekt 099,58 Stasjonen er planlagt flyttet NSB Godshus, kjøkken, overnatt	1 1 1 1 2 1	Autentisk anlegg, sammenbygd. Godshuset relativt godt bevart. sammen med stasjonsbygningen
1507- * 003 660127	Skoppum- Annen bygningstype	Ukjent arkitekt 099,56 tak over bygn.1-2. NSB takoverbygg	2 2 1 2 2 2	Verneverdig sammen med stasjonsbygning og godshus (s.d.)
1510- 001 660347	Tønsberg- Stasjonsbygning	1915 NSB v/ Gudmund Høel 115,68 Store ombygginger/endringer på NSB Stasjonsbygning	2 1 1 2 2 1	Murbygning i upusset tegl. Todelt bygningskropp, barokk-preg med høyt saltak og ark over venteromsinngang. Venterommet endret. sammen med godshuset
1512- 001 660309	Stokke- Stasjonsbygning	1880 Balthazar Lange 128,24 Baneomlegging planlagt NSB Stasjonsbygning	2 1 1 1 2 1	Mellomstasjon 2. klasse, Lange's 1879 normal. Relativt opprinnelig, men mangler plattformtak. Opplett. Utvalgt eksempel. Godshus
1512- 002 660308	Stokke- Godshus	1880 Balthazar Lange 128,28 Baneomlegging planlagt NSB Godshus	1 1 1 1 2 1	Takframspring intakt. Tilbygd ca. 7 meter. Foreslått utvalgt sammen med stasjonsbygningen.
1513- 001 660111	Råstad- Stasjonsbygning	1880 Balthazar Lange 134,98 Avtale med jernbaneklubb om ove NSB elektroavd.bolig (utleid)	1 2 1 1 2 1	Mellomstasjon 4. klasse. Råstad stasjons Venner har kontrakt om å flytte bygn. 2-3 meter vekk fra linjen.

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt		vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
		km eier	/merkna /nåværende bruk		
1514- 002 660173	Sandefjord- Godshus	1880 139,47 NSB	Ukjent arkitekt Godshus, lager, kontor,	1 2 1 2 1 2	Nå tilbakeført til nær opprinnelig stand, etter at en ombygging i 60-årene ødela mye av bygningens opprinnelige preg.
1519- * 001 660109	Larvik- Stasjonsbygning	1880 158,66 NSB	Balthazar Lange Flere planer berører stasjonen Stasjonsbygning	2 2 1 2 2 2	Murstasjon i nyrenessanse, symmetrisk oppbygd med 2 gavler i midtpartiet.
1519- 003 660171	Larvik- Lokstall	1939 158,52 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Lokstall, spiserom, gard.	2 2 1 2 1 1	Funksjonalistisk lokstall i pusset mur, med klassisistiske trekk. Vurderes nærmere.

DELSTREKNING: (Eidanger) - Brevik

1530- 001	Brevik- Stasjonsbygning	1895 202,62 Ukjent	Paul Due Solgt Kontor	2 1 1 2 2 1	Murbygning i upusset tegl, med pussdetaljer. S sammensatt middelalderformspråk, dominert av romanske motiver. Uthus, godshus
1530- 002	Brevik- Uthus	1895 202,60 Ukjent	Paul Due Solgt Ukjent	2 1 1 2 2 1	Privet- og uthusbygning i middelalderformspråk. Teglbygning.
1530- 003	Brevik- Godshus	1895 202,74 Ukjent	Paul Due Solgt Ukjent	1 1 1 2 2 1	Trebygning. Relativt autentisk godshustype. Noen vinduer endret.

DELSTREKNING: (Larvik) - Skien

1524- 001 660000	Eidanger- Stasjonsbygning	1882 196,20 NSB	Balthazar Lange Stasjonsbygning	2 1 1 2 2 1	Mellomstasjon 3.kl., 1879 normal. Opprinnelig snekkerdekor i gavl. Relativt opprinnelig. Mangler perrongtak. Tilbygd nytt venterom 1919. Privet, godshus
1524- 002 660319	Eidanger- Privet	1882 192,61 NSB	Balthazar Lange wc, oljebu, hvilerom	1 2 1 1 2 1	Privet og pissoir for mellomstasjoner. Tilbygd til dobbel lengde. Andre aktuelle privetbygninger på Vestfoldbanen er revet.

(* : foreslås fredet)

anleggnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/ km eier	arkitekt /merk /nåværende bruk	vurdering						Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
				BH	JH	SH	EV	MV	AU	
1819- 001 660088	Borgestad- Stasjonsbygning	1917 186,80 NSB	NSB v/ Gudmund Hoel Stasjonsbygning	2	1	1	2	0	2	Murstasjon i nybarokk, upusset tegl. Jfr. Notodden (pusset mur) og f.eks. Holtsås (trestasjon). Hjørnestein-markeringer, dekorative detaljer. Verdi som enkeltbygning, godshus m.m. lite samstemt.

DELSTREKNING: (Skoppum) - Horten

1525- 001	Borre- Stasjonsbygning	1880 103,07 Kommunen	Balthazar Lange Bevaringsplaner. Oldsaksamlige Ukjent	1	1	1	2	2	1	Mellomstasjon 3. kl. Bygn. restaureres med fylkets bistand. Verneplan for stasjonsområdet. Priorit. pga. tilknytn. til omgivelsene.
--------------	---------------------------	----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--

(* : foreslås fredet)

anleggsnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering	Begrunnelse
reg.nr.	bygningstype	km /merkna	BH JH SH EV MV AU BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk		Kommentar til miljøverdi
BANESTREKNING: ØSTFOLDBANEN				
DELSTREKNING: (Oslo Ø) - Sarpsborg - Kornsjø gr. (V.linje)				
0502- * 001 611003	Ljan- Stasjonsbygning	1923 007,17 NSB	NSB v/ G. Fischer Stasjonsbygning, postknt.	Utvalgt som del av spesielt fint nyklassisistisk anlegg. Autentisk. Er hovedbygning i dette anlegget. Komplette klassisistisk miljø
0502- * 002 611005	Ljan- Udrgang togspor	1924 007,15 NSB	NSB v/ G. Fischer nedgang,hybler	Utvalgt som del av spesielt fin nyklas-sisistisk anlegg. Særpreget bygning i seg selv. Komplette og stilmessig enhetlig anlegg.
0502- * 003	Ljan- Plattformoverdekning	1924 007,15 NSB	NSB v/ G. Fischer overdekning av nedgang	Utvalgt som del av spesielt fint ny-klassisistisk anlegg. Stilmessig helhetlig anlegg.
0503-0504 003 611011	Hauketo-Kolbotn Annen bygningstype Holmlia Holdepllass	1982 010,20 NSB	NSB v/ Arne Henriksen Nedgang til plattform	Kjent og spesielt holdepllassanlegg. Holmlia senter.
0522- 001 611107	Fredrikstad- Stasjonsbygning	1878 094,28 NSB	Peter A. Blix Ekspedisjon, kafe, adm, etc	Sammen med Moss og Sarpsborg representant for Blix' moderate nygotikk. Den mer utpregete Halden stb. også prioritert. Blandet miljø.
0522- 006 611111	Fredrikstad- Bryggerhus Bad/omformerhus	1879 094,29 NSB	Ukjent arkitekt Omformer, lager, garasje	Noe uviss opprinnelse. Interessant som del av lokstall-godshus-miljøet, prioriteres sammen med lokstallen. Godshus og lokstall
0522- 007 611110	Fredrikstad- Lokstall	1878 094,29 NSB	Annen arkitekt arkitekt: V. Schönheyder Lokstall, velf.overnatt.	Vakker og typisk teglbygning i rel. autentisk form. Prioriteres istedenfor Halden som er av lignende type. Godshus, Bad

(* : foreslås fredet)

anleggsnr. reg.nr. obj.ko.	anlegg bygningstype bygningens navn	byggeår/arkitekt km /merkna eier /nåværende bruk	vurdering BH JH SH EV MV AU BP	Begrunnelse for vurdering av verneverdi Kommentar til miljøverdi
0524-000A 002 611129	Rolfsøy Godsterminal Garasje	1990 NSB Arkitektkontoret ark.: NSB v/ Jan Olav Jensen Truckgarasje	2 1 1 2 2 2 2	Treprisen, Særpreget bygning med oval form. Ekspedisjonsbygning
0527- 002 611136	Sarpsborg- Godshus	1878 Ukjent arkitekt 109,63 NSB Godshus, kontor	1 2 1 1 1 1	Klassisk godshus i tegl med lisener. Tilbygget flere ganger i lengden. Stasjonsbygningen.
0546- * 001 611159	Halden- Stasjonsbygning	1879 Peter A. Blix 136,64 NSB togeksp, restaurant, tei	2 2 1 2 2 2 2	Bygning som med sin frie modellering og middelalderinspirerte gotikk har nasjonal verneinteresse. Også andre fine bygninger i stasjonsmiljøet. Lokstall, godshus
0550- * 001 611173	Prestebakke- Stasjonsbygning	1879 Peter A. Blix 158,66 NSB bolig	1 2 1 2 2 1	Utvalgt som eksempel på den vanligste normalstasjonen på Østfoldbanen, Blix' 3die Kl. Anlegget som helhet det mest autentiske. Komplett helhetlig stasjonsanlegg.
0550- * 002 611174	Prestebakke- Godshus	1879 Peter A. Blix 158,62 NSB garasje, lager	1 2 1 2 2 2	Et autentisk godshus "for to vogne". Del av helhetlig anlegg. Komplett autentisk stasjonsanlegg.
0550- * 003	Prestebakke- Privet	1879 Ukjent arkitekt 158,64 NSB utedo, lager	1 2 1 2 2 2 0	Autentisk privatbygning i velbevart stasjonsmiljø. Komplett, autentisk stasjonsanlegg.
0551- * 001 611177	Kornsjø- Stasjonsbygning	1900 Paul Due 169,12 Oppført etter at den oppr. bygn NSB Stasjonsbygning	2 2 1 2 1 2	En av Paul Dues mer markante og vellykkede stasjonsbygninger. Blandet stasjonsmiljø. Omkringliggende miljø interessant.

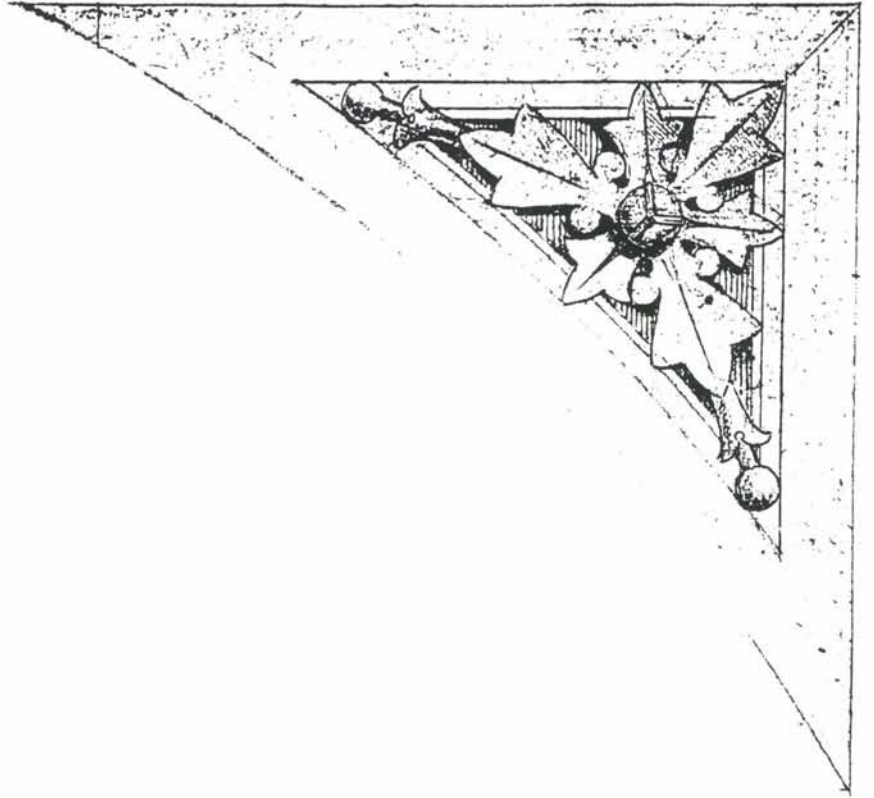
DELSTREKNING: (Ski) - Mysen - (Sarpsborg) (Ø.linje)

0528- 001 611201	Kråkstad- Stasjonsbygning	1881 Balthazar Lange 030,07 NSB Stasjonsbygning	1 2 1 2 2 1	Utvalgt som eksempel på B. Langes typestasjoner 3.kl. på strekningen. Helhetlig oppr. stasjonsbygning, også interessant omkringliggende bebyggelse. Komplett stasjonsmiljø, også verneverdig omkr.liggende bebyggelse.
0528- 002	Kråkstad- Privet	1882 Balthazar Lange 030,05 NSB Privet (ikke i bruk)	1 2 1 2 2 2	Kråkstad utvalgt i verneplanen som stasjonsanlegg. Autentisk privat. Komplett stasjonsanlegg. Også verne-verdige bygninger rundt stasjonen.

(* : foreslås fredet)

anleggnr.	anlegg	byggeår/arkitekt	vurdering						Begrunnelse	
reg.nr.	bygningstype	km /merknad	BH	JH	SH	EV	MV	AU	BP	for vurdering av verneverdi
obj.ko.	bygningens navn	eier /nåværende bruk								Kommentar til miljøverdi
0541-0527	Ise-Sarpsborg	1881 Balthazar Lange								Sjeldent autentisk vokterbolig av B. Lange. Særegen høyreist form.
*	003 Vokterbolig	103,20	2	2	2	2	1	2		
611255	Hafslund Vokterbolig	NSB bolig								Uthus, linjebuer

**Styringsgruppas behandling av
høringsuttalelser,
innstillinger og vedtak**

VERNEPLAN FOR JERNBANEBYGNINGER

STYRINGSGRUPPAS BEHANDLING AV HØRINGSUTTALELSER INNSTILLINGER OG VEDTAK

MØTE 19. NOVEMBER 1992

UTTALELSE FRA OPPLAND FYLKESKOMMUNE, FYLKESKULTURETATEN.

- Lillehammer stasjonsbygning. Her er bare vanntårnet medtatt i verneplanen. Lillehammer har inngått i en helhetsvurdering av Dues murstasjoner. At bygningen er regulert til vern i kommunedelplan er en ny opplysning. Innstilling: Lillehammer stasjonsbygning tas inn i verneplanen. Vedtatt av styringsgruppa.
- Skreia stasjonsanlegg som opplyses regulert til bevaringsformål, er tatt med i planen. Likeledes Gjøvik stasjonsanlegg der det arbeides med slike planer. Ingen endringer.

UTTALELSE FRA ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE, FYLKESKULTURSJEFEN.

- Hafslund vokterbolig. En nøyere gjennomgang av gjenstående vokterboliger av denne spesielle typen på andre strekninger (Vestfoldbanen og Vossebanen) bekrefter at Hafslund vokterbolig er den eneste aktuelle verneobjekt for denne typen. Et spesielt autentisk anlegg av en karakteristisk bygningstype. Rivningssøknad er fremmet, under vanlig offentlig behandling. Innstilling: Hafslund vokterbolig opprettholdes på vernelista. Vedtas av styringsgruppa, med forbehold om senere befaringsrapport. (Se senere kommentarer, samt befaringsrapport.)
- Eidsberg, Slitu og Gautestad har stasjonsbygninger av samme type og autentisitet, og er alle stasjonsanlegg som er aktuelle for vern. Vi har imidlertid på Østre linje prioritert Kråkstad stasjonsanlegg (stasjonsbygning med tilbygget godshus samt privét), ikke minst pga. verneverdige miljøer umiddelbart inntil stasjonsområdet.

Kråkstad ligger i Akershus fylke. Konklusjon: Forslag til verneplan opprettholdes for disse bygningene. Vedtatt.

- Rygge stasjonsanlegg: Denne tallrike stasjonsanleggstypen er i forslaget til verneplan representert ved Prestebakke stasjon, som uten tvil er det mest autentiske bygningsmiljøet blant disse stasjonene. Bygningene fra 1877-81 er noe underrepresentert i verneplanen i forhold til antallet bygninger fra perioden. Av øvrige kandidater av denne typen skiller både Onsøy, Råde, Rygge og Dilling seg ut. Rygge er allerede vernet gjennom regulering. Spørsmålet om Rygge stasjonsbygning og godshus skal tas inn i verneplanen ble diskutert. Etter befaringsforetak på et senere tidspunkt har styringsgruppa likevel vedtatt at Rygge ikke medtas.

UTTALELSE FRA FYLKESKONSERVATOREN I BUSKERUD:

- Gulsvik etterlyses på vernelista. Under tvil ble Sokna valgt, men Gulsvik er et helhetlig anlegg av tilsvarende type. Gjerdet langs plattformen ødelegger mye av inntrykket, men dette er kanskje en utvikling som må forventes flere steder? Vi mener at ett av anleggene bør prioriteres, og innstiller på at Sokna opprettholdes. Vedtatt.
- Det er ikke Sysle, men Snarum på Krøderbanen som er brent, og som planlegges gjenoppbygd.
- Hen stasjon etterlyses på vernelista. Hen ligger på Randsfjordbanen og var utgangspunkt for den korte banestrekningen til Sperillen, hvor Jernbanehotellet fra 1883 fortsatt står. Stasjonsbygningen ble vurdert av oss pga. at den er den eneste av Asker-typen som har den typiske snekkergleden i gavlene intakt. Bygningens proporsjoner er imidlertid noe merkelige etter at den ble løftet med én etasje. Etter fylkeskonservatorens utspill, i tillegg til Jernbaneklubbens argumentasjon, foreslår vi likevel å ta Hen stasjonsbygning med tilhørende godshus inn på vernelista. Vedtatt av styringsgruppa. (Se behandling av Hen jernbanehotell nedenfor.)
- Gamle Lier stasjon er i Lier kommunes eie og er ikke registrert. Anlegget består av stasjonsbygning og godshus, og sporområdet er benyttet i dag til veg som delvis går i skjæring. Bygningen er av Askertypen. Kommunen vedlikeholder bygningene og planlegger utleie og aktiviteter i 1993. Se referat fra befaringsforetak nedenfor som har resultert i at Lier stasjon ikke medtas på vernelista.

UTTALELSE FRA TELEMARF FYLKESKOMMUNE:

Brevet inneholder verdifulle opplysninger, og bekrefter for såvidt det utvalget som er

foreslått i verneplanen.

På eget initiativ har vi foretatt en ny gjennomgang av større bystasjoner i mur på Bratsbergbanen/Sørlandsbanen fra 1915-1920. Vi mener de er overrepresentert i planen, idet både Kongsberg, Notodden, Skien og Borgestad er medtatt. Vi foreslår å la Skien N, med i alt 4 bygninger, utgå, dette vedtas av styringsgruppa.

UTTALELSE FRA FYLKESKONSERVATOREN I VEST-AGDER:

Det henvises til uttalelse fra Stiftelsen Setesdalsbanen. Deres "interesseområde" på strekningen Grovane - Røyknes er avsatt som *område med spesielle verneinteresser*.

Det foreslås å ta med også en av de nyere funkis-stasjonene på strekningen Kristiansand-Sira, Snartemo eller Marnardal. Fra før av er Herefoss medtatt, ved siden av Majavatn og Elsfjord på Nordlandsbanen. Utpreget funkis er noe dårlig representert. Vi går derfor inn for å ta med Snartemo stasjon i verneplanen, dette vedtas av styringsgruppa.

UTTALELSE FRA FYLKESKULTURSJEFEN I ROGALAND:

- Gamle Vigrestad stasjonsbygning i Hå opplyses å være i privat eie, det er gitt statsmidler til restaurering, bygningen er ikke medtatt i Bygningsregisteret. Et senere brev fra fylkeskultursjefen korrigerer dette, idet det dreier seg om en privatbolig/krambu for den første stasjonsmesteren på stedet. Utgår.
- Figgjo stasjon på Ålgårdbanen er medtatt i kulturplan for Sandnes. Lignende type ekspedisjonsbygning i enkel nyklassisisme er benyttet andre steder på Ålgårdbanen, få er i opprinnelig stand. Ålgård stasjon er en nyklassisistisk bygning, symmetrisk om en akse langs linjen. Vi mener det er rimelig å ta med en stasjon fra Ålgårdbanen, men i nasjonal sammenheng vil vi prioritere Ålgård stasjonsbygning og lokstall som mest interessant. NSB motsetter seg vern av lokstallen. Styringsgruppa vedtar vern av Ålgård stasjonsbygning.
- Brusand er medtatt som verneverdig. (Illustrasjonen i Hild Sørbys bok er ikke Brusand, men Moi, som forøvrig også er medtatt i verneplanen.)
- Av nyere stasjonsbygninger på Jærbanen, bygd i 1950-årene etter elektrifiseringen, argumenterer fylkeskultursjefen for vern av enten Klepp, Bryne, Nærbø, Varhaug eller Vigrestad. Vi mener at ingen av disse har kvaliteter som tilsier en plass på verneplanen. Vedtatt.

UTTALELSE FRA FYLKESKONSERVATOREN I NORD-TRØNDELAG:

- Lokomotivstallen i Namsos (eier: Namsos kommune) vedtas tatt inn i verneplanen som foreslått.
- Småbygningene på Namsosbanen: Etter tilbakemelding fra Eiendomskontoret i Trondheim om hvilke bygninger som står igjen på strekningen, velges Skage ekspedisjonsbygning.

BREV FRA NORSK JERNBANEKLUBB:

Generelle kritiske kommentarer til verneplanen:

- **Vilkår for vern av verneverdige bygninger utenom verneplanen:**
Styringsgruppa besvarer dette slik:
Det er et stigende ønske om vern av jernbanebygninger på lokalplanet. Dette sikrer likevel ikke et representativt tverrsnitt av jernbanens bygningshistorie på landsplan - og dette sistnevnte er målet for verneplanen. Verneverdige bygninger som blir stående utenom planen degraderes ikke av den grunn, men fremtidig sikring av disse vil nå i større grad være avhengig av lokalt initiativ og prioriteringer. Krav til økonomi gjør det stadig mer aktuelt for NSB's eiendomsområder å måtte rive eller avhende. I de tilfeller annen bruk og avhending i det hele tatt er mulig, må lokale krefter, private, kommunale eller kombinasjon av disse, stille opp og ta større ansvar for sitt nærmiljø.
- **"For store hensyn til NSB's utbyggingsplaner"**: Vi vil tilbakevise at det er tatt slike hensyn når det gjelder hele strekninger, eksempelvis er strekningen Ski-Moss uten verneobjekter, men dette avspeiler den lave autentisiteten på de gjenstående opprinnelige bygningene på denne strekningen (et unntak: Kambo vokterbolig med privét, men denne typen er bevart på jernbanemuseet). Langs Gardermobanen er et faglig forsvarlig utvalg medtatt, og utbyggerne virker innstilt på å ta tiltak som bevarer bygningene.

Når det gjelder enkeltanlegg er det ut fra de foreliggende kriterier tatt inn vurderinger av framtidig bruksmulighet der valget har stått mellom nokså likeverdige bygninger/miljøer av samme type.

- **Bygningenes samfunnsmessige betydning.** Vi har i en viss forstand tatt slike hensyn ved at vi på et nasjonalt og et landsdelsmessig nivå har gjort et utvalg som kan bevare dokumentasjonen av f.eks. stasjonsbygningenes innflytelse på lokal byggeskikk. Det som derimot har ligget utenfor oppgaven har vært å legge vekt på stasjonsbygningenes lokale samfunnsmessige betydning, nemlig det faktum at et stort antall stasjoner har vært opphav til tettstedsdannelser og dermed har en helt

sentral historisk rolle i disse tettstedene.

Generelle spørsmål:

- **Nedlagte baner, privatbaner, bruksbaner, forstadsbaner:**
Nedlagte baner og privatbaner er behandlet på lik linje med NSB's banestrekninger, men en del hull i registreringsunderlaget blir nå kompensert ved tilleggsmateriale fra Jernbaneklubben, se nedenfor. Bruksbaner er i liten grad berørt, et par tips fra Jernbaneklubben blir fulgt opp. Sporveisbygninger er ikke medtatt i lista, selv om det opplagt finnes verneverdig bebyggelse i Oslo Sporveiers eie, bl.a. Glosimodt-stasjonene på Holmenkollbanen. Vi er kjent med at Oslo Sporveier har under forberedelse en egen undersøkelse gjennom et Sporveishistorisk Råd, der bl.a. Byantikvaren og Teknisk Museum skal være representert.
- **Definisjon av bygning:** Hus ned til 2-3 m², dvs. at enkelte vakthytter, kranhus og buer for automatikk for f.eks. overgangsbommer ikke er med. Snøoverbygg, rasoverbygg o.l. er heller ikke med i planen. Dette er et interessant tema, men registrering mangler.
- **Hvilebuer og andre bygninger** ned mot arealgrensen nevnt ovenfor er vurdert, men registreringsgrunnlaget har ofte vært mangelfullt og uten datering. Enkelte linjebuer er medtatt, oftest i tilknytning til verneverdig vokterbolig. Kranhus og vognvekthytter er ikke representert i verneplanen.
- **Plattformer og spor** er ikke medtatt i verneplanen. Ved et par spesielle tilfeller er det vist til gamle plattformkonstruksjoner med rekkverk i forbindelse med merknader om bygningenes miljø.

Forslag til verneobjekter/-miljøer:

- Trengereid stasjonsanlegg: Stasjonsbygningen er en 4.klasses stasjonsbygning med et tilbygg som nesten alle Vossebanestasjoner av denne typen har, og er derfor interessant. Vi innstiller på at bygningen tas inn i verneplanen, dette vedtas.
- Hen: Se kommentarene til fylkeskonservatorens uttalelse.
- Råstad, Vestfoldbanen, er av samme type som Ygre (Langes 4. kl. mellomstasjonstype) men med påbygg og uten den opprinnelige perrongoverdekningen. Godshuset er opprinnelig. Bygningene er overtatt av "Råstad stasjons Venner". Iflg. Drammen Eiendom har foreningen kontrakt om å flytte bygningen 2-3 meter vekk fra sporet, men situasjonen er uklar både økonomisk og med hensyn til framdrift. Den påbygde versjonen av bygningstypen bør imidlertid være representert og vi foreslår derfor at bygningen tas med i planen. Dette vedtas.

- Hellvik på Jærbanen: på tross av at bygningen ble lansert som eksempel på NSB-arkitektur ved 100-årsjubileet, mener vi at den ikke kan forsvare en plass på vernelista. Vedtas.
- Rise: Kullskuret foreslås medtatt i verneplanen. Etter nærmere undersøkelser viser det seg at Rise kullskur likevel er revet. Utgår. (Jfr. kullskur på Grovane.)
- Bjorli pumpehus: Vi kjenner til 3 pumpehus, nemlig Drivstua og Kongsvoll, der disse står i forbindelse med bassengbygninger plassert i terrenget ovenfor stasjonene, og Bjorli, der pumpehuset er knyttet til et vanntårn. Det er mulig at også andre pumpehus står igjen i periferien uten å være registrert, men hovedregelen har vært trykkvannsmating av vanntårnene. Vi har tatt med det komplette anlegget på Kongsvoll i verneplanen. Vi innstiller på at også pumpehuset på Bjorli bør inn i verneplanen, dette vedtas av styringsgruppa.
- Fredrikstad lokstall: Vi har på Østfoldbanen prioritert lokstallen i Halden. Det er imidlertid fra Eiendomsdivisjonen Oslo søkt rivningstillatelse for godshuset i Halden. Dersom dette forsvinner, blir lokstallen i Halden mindre aktuell. Etter befarung i Halden, Sarpsborg og Fredrikstad har styringsgruppa vedtatt å ta med Fredrikstad lokstall på vernelista. (Se nedenfor.)
- Stasjonsbygninger Ofotbanen: Vi har ikke prioritert noen av stasjonsbygningene på strekningen med det karakteristiske tilnærmet flate taket (Straumsnes, Rombak og Bjørnfjell). Vi innser at bygningene har lokal interesse, men de er ikke enestående som krigsarkitektur. Vi innstiller på at prioriteringen opprettholdes, dette vedtas.
- Oppdal lokstall: Vi har av de skiferforblendete lokstallene fra Dovrebaneanlegget prioritert Drivstua lokstall. Denne er mindre enn Oppdal lokstall og mangler tårnoppbygget, men utgjør til gjengjeld en del av et svært interessant helhetlig anlegg. Forslaget vedtas opprettholdt.
- Ski stasjonsbygning: Bygningen fremstår i dag svært forskjellig fra sin opprinnelige utforming og har en plassering som gjør den løsrevet fra sin opprinnelige funksjon. Vi kjenner til arbeidet som gjøres for å bevare bygningen og gir dette vår støtte, men kan likevel ikke se at dette er en grunn til å ta bygningen med i en nasjonal verneplan. Forslaget vedtas opprettholdt.
- Sandefjord godshus er en trebygning, "Bredt spor No. 1, Godshus for 2 vogne", bygd 1880, som er en del om- og tilbygget. Av større godshus på Vestfoldbanen har vi medtatt Stokke, og dessuten Brevik som er av litt senere dato. Sandefjord godshus er også foreslått vernet av fylkeskultursjefen, se nedenfor. Bygningen medtas på lista.
- Eidanger øvrige bygninger består av privét og plattformgodshus samt en del bygninger med lav verneverdi. Etter nye opplysninger om at privéte både ved Sem og Bjørkedal er revet, vil vi prioritere Eidanger privét selv om denne er en

god del ombygd. For å komplettere anlegget foreslår vi også å ta med plattformgodshuset, mens vi vurderer de øvrige bygningene som mindre interessante. Styringsgruppa vedtar privétbygningen vernet, mens plattformgodshuset holdes utenfor.

- Eidsfoss lokstall er ikke tidligere registrert. Etter opplysninger fra Jernbaneklubben er dette en relativt forseggjort murbygning i lisenestil, med 1 spor. Restaurering pågår, som et ledd i en lokal satsing på industrihistorie omkring Eidsfoss Verk. Ut fra opplysningene foreslår vi å føre opp Eidsfoss lokstall på vernelista. Dette vedtas av styringsgruppa.
- Frete vanntårn på Eidsfossbanen er ikke registrert tidligere. En forholdsvis enkel bygning i betong og tre. Fotografier og skisser fra NJK foreligger. Ut fra opplysningene finner vi ikke å ville foreslå den som aktuell for verneplanen, dette vedtas også av styringsgruppa.
- Hvittingfoss er ikke registrert tidligere. Stasjonsbygningen ligger sentralt i tettstedet og framstår som en ordinær to-etasjes sveiterbygning. Fotodokumentasjon fra NJK foreligger. Bortsett fra Hvittingfossbanens lokstall i Holmestrand som i dag er lager for E-verket og ombygd til det ugjenkjennelige, er det ikke andre bygninger igjen fra banen. Vi finner likevel ikke bygningen tilstrekkelig interessant til at den bør oppta en plass på vernelista. Vedtatt.
- - Svangstrand stasjon består av stasjonsbygning, omlastingsgodshus og muligens et uthus. Anlegget er privateid og nyttes til fritidsbolig, noe som setter sitt preg på anlegget med inngjerding/hekk osv. Stasjonsbygningen er oppusset og vinduene tilbakeført til opprinnelig type. Sjøgodshuset er flyttet. Vi innstiller på at anlegget ikke medtas i verneplanen, dette vedtas.
- Bøylefoss bru bes vurdert som spesielt miljø ved kraftstasjon og bro. Ekspedisjonsbygningen er ikke spesielt interessant i seg selv. Harald Kaas' bygninger på strekningen er representert bl.a. med Flaten stoppested, og vi innstiller på at utvalget begrenses til dette. Vedtatt.
- Bakkerud, Numedalsbanen, er en enkel ekspedisjonsbygning som også er representert på Namsosbanen. I verneplanen er medtatt Skage ekspedisjonsbygning fra Namsosbanen, se ovenfor. Styringsgruppa bekrefter dette valget.
- Kjerre ønskes vurdert i egenskap av anleggskontor for Numedalsbanen og som et helhetlig miljø. Typen er den samme som Holtsås på Bratsbergbanen m.fl. Vi mener at lignende typer og ikke minst stilperioden som helhet fra før av er sterkt representert i planen, og ønsker å stå på det utvalget som er gjort. Vedtatt.
- - Sjønstå omlastingsanlegg/stasjon, Sulitjelmabanen: Det foreligger foreløpig ikke tilstrekkelig dokumentasjon til å kunne føre opp anlegget i verneplanen.

- De gjenstående bygningene på Rjukanbanen er ikke med i registreringsgrunnlaget. Mæl og Ingolfsland er omtalt nedenfor, under kommentar fra Jernbanemuseet.
- Skollenborg ønskes vurdert som et helhetlig miljø. Vi har medtatt den nyklassisistiske trafostasjonen. Stasjonsbygningen er en Hvalstad-type med tilbygget tverrfløy. Denne typen er allerede representert i planen med Darbu og Stai stasjoner, og planlegges dessuten gjenoppbygd som kopi på Snarum. Vi innstiller på å opprettholde utvalget. Vedtatt.
- Hjuksebø stasjonsbygning er vurdert, men vi har under en viss tvil valgt Nordagutu, som er et lignende anlegg, med gode proporsjoner og fin detaljering. Godshuset på Hjuksebø er spesielt, med høyreist form, og dette ble også utvalgt. Vi foreslår å opprettholde valget, dette er vedtatt.
- Stend stasjon på Nesttun-Osbanen forvaltes av Osbanens venner. Ut fra bilde ser bygningen ut som en 4. klasses stasjonsbygning på Vossebanen, i opprinnelig stand med takutheng (jfr. Ygre). Vi kjenner ikke til om bygningen er flyttet fra Vossebanen eller om de samme tegningene ble benyttet. Bygningen er vedlikeholdt og brukes delvis til museumsformål sammen med utearealet der det er bygd opp et lite spor. Innstilling: Tas inn i verneplanen. Vedtatt.

Øvrige kommentarer:

- Gleda framholdes som et bedre valg enn den nå påbygde Pikerfoss. Eieren av Gleda viser dessuten interesse for å bevare/restaurere bygningen. Vi bifaller forslaget, som også vedtas av styringsgruppa.
- Den såkalte "Veggli-typen" er benyttet på flere banestrekninger, ca. 25 stk. finnes i dag pluss en del varianter. Den egentlige Veggli-typen er ikke representert i verneplanen. Vi synes det er riktig å imøtekomme Jernbaneklubbens henstilling her. Blant et knippe aktuelle stasjoner har NSB Kristiansand prioritert Eggevåg, denne vedtas for vernelista.
- Det er reist spørsmål om Valebø ikke er et bedre valg enn Dalsvatn - ikke minst fordi førstnevnte inngår i et mer helhetlig miljø. Bygningene er av samme type, tegnet av NSB Arkitektkontoret for Bratsbergbanen kort tid etter arkitektkonkurransene. Fordi Valebø var solgt før 1984, finnes bygningene ikke i registreringsgrunnlaget. Vi innstiller på valg av Valebø, mens Dalsvatn strykes, og dette vedtas av styringsgruppa.

BREV FRA THAMSHAVNBANENS VENNER:

Inneholder verdifulle opplysninger.

- Bårdshaug og Solbusøy stasjonsbygninger som er flyttet til Bårdshaug herregård, og som har vært gjenstand for en del ombygginger, tas ut av lista.
- Tidligere Fannrem stasjonsbygning som nå står på Løkken, tas også ut av lista da den etter det vi har fått opplyst ikke er ønsket som permanent løsning for museumsjernbanen.

BREV FRA STIFTELSEN SETESDALSBANEN:

Stiftelsen foreslår at verneplanen suppleres med følgende bygninger beliggende i området ved Grovane:

- * Grovane kullskur fra 1938, i bruk for museumsjernbanen.
- * "Gyldna Freden", hvilebu fra 1938.
Portalkran fra 1938.
- * "Lillebu", lagerbygg i funkis fra 1938.
- * Omlastningspakkhus fra bredt til smalt spor. (Fra Sørlandsbanens åpning?)
Vakthytte med uthus fra 1896, står ved Løyning
Smie/stall fra århundreskiftet.

Portalkrana faller utenfor de rammene som er satt for verneplanen. Med unntak av denne mener vi bygningene bør tas med i verneplanen. Selv om noen av dem vel kan betraktes som mindre vesentlige bygninger, vil de under ett kunne vise et interessant miljø. Et par av bygningene har vært vanskelig å identifisere i forhold til registreringsgrunnlaget, og vi har sendt en forespørsel til Stiftelsen om dette uten hittil å ha fått svar. De bygningene som ovenfor er merket med stjerne, tas dermed inn på vernelista.

I tillegg nevnes en privét som stiftelsen ønsker flyttet fra Hornnes til museet. Denne er imidlertid allerede med på lista (se Aust-Agder).

BILTRAFIKKDIVISJONEN:

Bildriftens bygninger har vært ufullstendig registrert i underlaget for verneplanen. Liste over bygninger som disponeres av Biltrafikkdivisjonen dat. 20.10.92 er gjennomgått. Bygninger som ligger langs jernbanenettet er medtatt under de respektive anleggsnummer for stasjoner og mellomstrekninger. De av bildriftens bygninger som ligger utenfor jernbanenettet er lagt inn under egne anlegg, nummerert fra 3001 og oppover.

NOTAT FRA NSB EIENDOM OSLO:

- Stabekk stasjonsbygning: Oppdaget sopp i treverket som forsøkes stoppet. Opprettholdes på vernelista.
- Stryken vanntårn: "Ikke i bruk, vanskelig å holde under oppsikt". Generelt problem, men vanntårn er iøynefallende symboler for jernbanen og eksempler må medtas på vernelista. Opprettholdes.
- Hovedbanen: Vedr. Gardermobanen: Det er utarbeidet et eget forslag til program for kulturminnetiltak ved en utbygging av Gardermoen som i hovedsak vil ivareta verneplanens innhold.
- Vokterbolig, Haugenstua: Vokterboligen er den eneste kjente enkle opprinnelige skinneleggerboligen fra Hovedbaneanlegget og derfor verdsatt høyt. Innstilling: Verneplanen opprettholdes. Vedtatt.
- Halden godshus: Det vises til kommentar i forbindelse med befaring Halden - Sarpsborg - Fredrikstad.
- Kornsjø stasjonsbygning: En av de beste Due-bygningene i mur. Innstilling: Opprettholdes på vernelista. Vedtatt.
- Mange lokstaller i verneplanen, Oslo: Vi mener at de utvalgte bygningene forsvarer sin plass.
- På eget initiativ vil vi imidlertid innskyte at vi etter en ny vurdering mener godshusene på Hovedbanen er overrepresentert. Vi foreslår å stryke Jessheim godshus. Vedtatt.
- Kongsvingerbanen: Lite bruk for bygningene mellom Kongsvinger og Charlottenberg pga. begrenset togstopp. Vi foreslår likevel å opprettholde oppføringene på lista. Charlottenberg velferdshus vil bli nedlagt som overnattingssted. Bygningene har marginal interesse, og foreslås strøket. Vedtatt.
- Solørbanen: Få betjente stasjoner, vanskelig utleiemarked. Vi foreslår likevel å beholde oppføringene på vernelista. Vedtatt.

UTTALELSER FRA NSB EIENDOMSDIVISJONEN, BERGEN

1. Følgende bygninger er inntatt i verneplanen etter M.J.Rørviks merknader av 15.10.92 (er med i den utsendte lista):
  - Hol stasjonsbygning
  - Finse kraftstasjon (ikke i registreringsmaterialet)
  - Sandå stikningsbod
  - Sandå vb.

- Slirå brakke
Slirå vb.
Memorge snømålingshytte (ikke registrert)
Snømålestasjon ved Vassfjøro (ikke registrert)
Låghellerbrakkene (privat eie, ikke reg.)
Kjosfoss gml. kraftstasjon (ikke reg.)
Urdland stasjonsbygning og privét
Garnes lokstall og uthus
2. Følgende bygninger er tatt ut av lista etter de samme merknadene:
Uthus Steinvika vb.
Uthus Karistøl vb.
Tunga vb. med uthus
Oksebotn vb II
Mjølfjell vb.
Dale Fjøs
3. Følgende forslag til bygninger som ønskes inntatt i samme notat er ikke tatt til følge:
Norenut vb. Er tilbygget.
4. Følgende bygninger er tatt ut av verneplanen etter eget initiativ etter en helhetsvurdering i forbindelse med merknadene:
Oksebotn vb. I

NOTAT FRA NSB EIENDOM TRONDHEIM:

- Reitan stasjonsbygning: Trondheim Eiendomsområde mener tilbakeføring til opprinnelig utseende er uforsvarlig. Vi anser ikke dette som et kriterium i seg selv for å ta bygningen ut av lista. Vedtatt opprettholdt.
- Reitan godshus: ønskes revet pga. siktforhold ved planovergang. Lignende plattformgodshustyper finnes ved andre stasjoner på Rørosbanen, bygningen tas ut av lista. Vedtatt.
- Majavatn boliger er allerede strøket ved tidligere gjennomgang av grovsortert verneliste.
- Marienburg verkstedområde: Se kommentar nedenfor i forbindelse med befaring samt vurdering av øvrige verkstedområder.

BREV FRA NSB EIENDOM HAMAR:

- Hamar presenningsverksted: En endret bruk, evt. endringer og inngrep i bygningen behøver ikke å komme i konflikt med vern dersom dette gjøres på en faglig forsvarlig måte. Se forøvrig kommentar nedenfor i forbindelse med befaring samt vurdering av øvrige verkstedområder.
- Jernbanemuseets bygninger utgjør en del av NSB's samlede bygningsmasse som har betydning for vurderingen av andre bygninger. Opprettholdes. Lista er ikke fullstendig, og er senere supplert etter oppgave fra museet.
- Fåvang stasjonsbygning med uthus: Valget mellom de 12 gjenstående stasjonsbygningene av denne typen er ikke enkelt. Flertallet av stasjonsbygningene har gjennomgått endringer, og de supplerende bygningene varierer. Vi er enig i at Fåvang er dårlig egnet ut fra de for oss nye opplysninger om veianlegget, og vi foreslår i stedet Sjøa stasjonsbygning i verneplanen, selv om det tømrede uthuset her mangler. Til gjengjeld er den eneste gjenstående privéten bevart her.
- Sel, Brennhaug og Dovre: Av disse bygningene er Sel medtatt i verneplanen som anlegg, mens Dovre og Brennhaug er medtatt med bare stasjonsbygningene. Bygningene er så sentrale i norsk arkitekturhistorie at vi innstiller på at prioriteringen opprettholdes. Vedtatt.
- Lesjaverk/Lesja stasjoner: NSB Eiendom Hamar foreslår valg av Lesja istedenfor Lesjaverk. Vi er forsåvidt enig i innvendingene, men viser til uttalelse fra Møre og Romsdal fylkeskommune hvor Verma stasjon fremmes som alternativt forslag. Som beskrevet nedenfor er Verma valgt, mens Lesjaverk og Lesja utgår.
- Ådalsbruk fjøs og vokterbolig: Tas ut av verneplanen ettersom den er solgt.
- Steinvik stasjon: Stasjonen utgjør et enestående intakt stasjonsanlegg som er kjent. Vi innstiller på at prioriteringen opprettholdes, dette vedtas av styringsgruppa. Se senere kommentar fra NSB Eiendom Hamar.
- Koppang stasjonsbygning: Foreslås tatt ut av vernelista etter opplysningen om at spiserominteriøret er ødelagt. Vedtatt.
- Barkald stasjonsbygning: Den mest autentiske gjenstående stasjonsbygningen av "Opphus-typen" (De andre er Opphus og Auma). Barkald er bygd i rappet laft (opprinnelig) med trebrystning, brukes til feriested. Dette er en viktig brikke i utviklingen av stasjonsbygningene og prioriteringen foreslås opprettholdt. Auma er av samme type som Barkald, men panelingen og vindusomrammingen er endret. Auma kan til nød erstatte Barkald.

Befaring foretatt 02.12.92. Innstilling: Auma kan velges i stedet dersom Hamar Ei opprettholder standpunktet. Vedtak: Auma tas inn på vernelista, Barkald utgår.

- Øyer vokterbolig med uthus: Et av vokterboliganleggene fra banen bør bevares, samtidig utbygde banestrekninger mangler stort sett vokterboliger. Alternativ kan være Otta vb. m. uthus, Kvam vb. m. uthus, Hundorp vb. m. uthus, Kvitsand vb. m. uthus (Bergseng), Brøttum vb. m. uthus.

Etter kontakt med Eiendomskontoret Hamar for hjelp til prioriteringen innstiller vi på valg av Søkunna vb. (feriested NSB) på Rørosbanen som er av samme type. Jfr. samtale med Ove Rise, Hamar Eiendom. Vedtatt.
- Rena vokterbolig med uthus: Vi er enige i at vokterboligens plassering blir vanskelig i den nye situasjonen og foreslår at den andre gjenstående eksemplet på typen, Rasta vokterbolig velges i stedet. Uthuset har imidlertid stor egenverdi og bør flyttes til Rasta ved evt. riving? Befaring er foretatt. Rasta vb. vedtas istedenfor Rena vb.
- Tangen og Ottestad vokterboliger: Blix' vokterbolig normal Z er representert i verneplanen ved Morskogen vokterbolig (nå YV-hytte?). Dette anses tilstrekkelig.
- Fåberg stasjonsbygning er i verneplanen vurdert i forhold til de samtidige seine Due-bygningene i mur/stein. Bygningen er spesiell, men vi foreslår at verneplanen opprettholdes på dette punktet. Vi viser forøvrig til at Lillehammer stasjonsbygning nå er foreslått tatt inn i verneplanen etter anmodning fra Fylkeskommunens kulturretat. Innstillingen vedtatt.

UTTALELSER FRA NSB EIENDOM DRAMMEN:

Vi viser til oversendelse dat. 02.11.92 samt brev av 09.11.92.

- Sokna vokterbolig er solgt. Vi velger å stryke den, typen er representert ved Upsete vokterbolig. Vedtatt.
- Verkstedet Sundland: Vi har opprinnelig medtatt 6 bygninger (byggningsfløyer). To av disse, fyrhus og trafo er ukontroversielle. Ved endelig vurdering går Drammen Eiendomsområde også inn for å ta med bygning nr. 2 Plateverksted (sveise/strømvtagerverksted) som ligger med representativ beliggenhet ved innkjøringen til anlegget. Vi foreslår å stryke de 3 øvrige, som vil komme i konflikt med verkstedets planer. Men anlegget som helhet har kvaliteter som må ivaretas når endringer skal gjøres. Styringsgruppa ønsker en nærmere vurdering av Sundland, det er foretatt befaring som referert nedenfor. Se egen vurdering av verkstedene.
- Skoppum stasjon: I planutredning for modernisert Vestfoldbane er hele Skoppum stasjonsområde tenkt flyttet 500 - 1000 m mot syd, og hvis dette blir en realitet vil bygningene bli overflødige. Skoppum er en spesiell forgreningsstasjon, et autentisk

anlegg med stasjonsbygning og godshus sammenbygd med takoverbygg. Vi foreslår å opprettholde stasjonen på vernelista. Anlegget er befart, se nedenfor. Innstillingen vedtatt.

- Tønsberg: Vedr. godshuset er det vist til stasjonsutviklingsprosjektet for Tønsberg hvor det er tenkt foretatt store ombygginger/endringer som kan berøre godshuset. Den gamle delen av godshuset har framstått som interessant, i upusset tegl som stasjonsbygningen og tilsynelatende autentisk. Ved befaring er resultatet at godshuset strykes fra vernelista, se nedenfor.
- Stokke stasjonsbygning og godshus: Baneomlegging er planlagt. Kan gjøre bevaring vanskelig, men problemet er ikke nærmere beskrevet, og vi foreslår å opprettholde valget. Vedtatt.
- Larvik: Flere planer berører stasjonsbygningen. Opprettholdes. Det er ønske om å rive godshuset. Dette var utvalgt under tvil, og vi foreslår nå bygningen strøket. Vedtatt.
- Bjørkedal privét var en liten bygning med pulttak, det var få igjen av denne typen som nå viser seg å være revet.
- Brevik stasjonsbygning: Solgt, men opprettholdes på lista. Gjelder også uthus og godshus.
- Burud og Krekling stasjonsbygninger: Burud er revet, og av Krekling står bare igjen en sidefløy inneholdende CTC-anlegg. Dermed finnes ingen igjen av Bulls "Høvik-type".
- Flesberg vokterbolig er utleid til Flesberg kommune. Opprettholdes.
- Lampeland og Djupdal vokterboliger er solgt. Opprettholdes.
- Pikerfoss og Dalsvatn er solgt. Erstattes med andre bygninger, jfr. kommentar fra Jernbaneklubben.

NOTAT FRA NSB EIENDOM KRISTIANSAND:

- Høl vokterbolig m. uthus Ny takteking. I uthuset er privét fjernet, bru til høyloft revet. Foreslås opprettholdt, dette vedtas.
- Herefoss vokterbolig er solgt. Foreslås opprettholdt. Vedtas.
- Strai leskur er flyttet til Grovane, opprettholdes på vernelista med ny plassering. Jfr. fylkeskonservator og Stiftelsen Setesdalsbanen.

- Krossen verksted har fått nytt tak. Mulig ombygging planlagt. Opprettholdes.
- Krossen lokstall Som foregående. Opprettholdes.
- Kristiansand:
Pakkhus (obj. 650170) er ombygd, planlegges revet. Tas ut av lista.
Omlastingsoverbygg (obj. 650172) er ombygd, planlegges revet. Tas ut av lista.
Innstillingen vedtatt.
- Merkebekk stasjonsbygning er foreslått strøket. Vi er enig i at det er unødvendig å ha med både Drangedal og Merkebekk, og innstiller på at sistnevnte utgår. Vedtatt.
- Orrestad hvilebu (Ualand-Helleland) er totalt ombygd. Tas ut av lista.

REFERAT FRA BEFARINGER

(GJENNOMGÅTT I MØTE 22.12.92)

BEFARING SUNDLAND VERKSTED OG LIER STASJON

25.11.92; deltagere var Hjermann, Dreyer og Mangset. Bebyggelsen på Sundland Verksted består av et énhetlig teglmiljø bygd ut over en lengre periode. Verkstedbygninger bygd helt fram til 1940 har faktisk samme utseende og detaljering som de eldste bygningene fra ca. 1910. Helheten framstår som det viktigste ved anlegget, og det er utilfredsstillende å måtte velge ut noen få enkeltbygninger. Se egen kommentar om verkstedområder nedenfor.

Tilbaketuren til Oslo ble lagt om Lierbyen, hvor den nedlagte Lier stasjon ble synfart. Anlegget som ligger sentralt og godt synlig ved innkjøringen til Lierbyen, består av 3 eller 4 bygninger: stasjonsbygning, (lite godshus?), godshus, vedskjul?. Benyttes til div. privat næringsvirksomhet. Brukbar vedlikeholdsmessig tilstand, snekkerglede i gavl mangler, innvendig trolig ombygd. Asker-typen er tilstrekkelig dekket på annet hold (Hen, Vikersund og Krøderen), og vi innstiller på at anlegget ikke medtas i verneplanen. Vedtatt.

BEFARING BERGEN OG OMEGN 27.11.92

Deltakere:

Magne Johan Rørvik, Overing. NSB Eiendomsdivisjonen Bergen
Åse Moe Torvanger, Riksantikvaren
Nils Hjermand, Riksantikvaren
Eivind Hartmann, Roslands Arkitektkontor as

Marit Petersen, Eiendomssjef, var med på en avsluttende diskusjon om Kronstad verksted.

1. Garnes stasjon

Gubberud og Riedl orienterte om Jernbaneklubbens arbeid med og på stasjonen.

Bygningsmasse:

Stasjonsbygning
Uthus (tidl. smalsporlokstall)
Vognremisse
Lokstall (bredspor 1904)

Alle blir restaurert gjennom et nitid og arbeidskrevende program. Det ble også redegjort for hvordan sporarrangement, dreieskive, stasjonshage og rullende materiell inkl. et damplokomotiv ble restaurert. Planen er å etablere veteranogdrift på den gamle strekningen Garnes (Trengeid?) -Haukeland - Midttun. Befaringen etterlot inntrykket av et planmessig og solid arbeide.

Alle 4 bygninger står på verneplanen.

Innstilling: Ingen endringer. Vedtas.

2. Haukeland stasjon

Stasjonsbygningen står, men er i dårlig forfatning etter manglende vedlikehold og større inngrep av siste leietaker. Riving utsatt av hensyn til Jernbaneklubbens ideer om togdrift på strekningen.

Ikke aktuell på verneplanen.

3. Hop tidl. stasjonsbygning.

Eies av Statens Vegvesen Hordaland. I brukbar forfatning inkl. opprinnelig svalgang. Sporområdet i dag vei.

Ikke aktuell på verneplanen.

4. Kronstad verksted.

Fem bygninger er aktuelle for vern:

Bygning	Verkstedets bygning nr.	Bygn.registr. bygning nr.
Kjele- og plateverksted	14	3
Lok- og maskinverksted	15	5
Vogn-,snekker, malerverkst.	17	4
Revisjonsverksted (løftehus)	19	2
Lagerbygning	22	8

Reguleringsforslag utarbeidet av Norman på vegne av NSB og BT forutsetter at kun bygn nr. 14 og 15 opprettholdes mens de øvrige viker plass for industriutvikling, først og fremst nytt trykkeri for BT.

Alle bygningene er oppført i samme lisenestil i tegl med markante gavlprofiler som er intakte mot vest. Bygning 14 og 15 er de minst autentiske av anleggets teglbygninger. Området som helhet preget av redusert verksteddrift og forskjellig bruk av bygningene.

Det vises til innstilling til slutt der befaring av verkstedene er oppsummert.

5. Kronstad stasjonsbygning.

Utleid trebygning, resultat av arkitektkonkurranse i 1914. 200.000 investert i oppussing de siste årene. I god stand. Forsvarer sin plass verneplanen som representant for denne serien stasjonsbygninger i Bergensstil.

Innstilling: Opprettholdes i verneplanen. Vedtatt.

BEFARING ØSTFOLD - VESTFOLD

Turen ble foretatt 4.12.92, med Moe, Dreyer, Hjermann og Mangset som deltagere.

Halden, Sarpsborg og Fredrikstad ble befart for å sammenholde anlegg med murte godshus. Halden og Fredrikstad framstår stadig som de beste alternativ, ikke minst skyldes dette de interessante miljøene med bl.a. murte lokstaller. NSB har imidlertid sterke innvendinger for begge disse anleggene på grunn av utbyggingsplaner. Vi innstiller derfor på Sarpsborg godshus. Som erstatning for Halden lokstall som etter dette framstår som noe mindre interessant vil vi foreslå Fredrikstad lokstall som ligger nær stasjonsbygningen og bad-/omformerhuset som tilsynelatende er av samme alder. Vedtatt.

Hafslund vokterbolig ligger vanskelig til, med adkomst via planovergang. Et nytt relehus er under oppføring like ved. Vår vurdering av bygningen som unik pga. manglende erstatningsobjekter står fast. Iflg. Moe vil det bli tatt fornyet kontakt med sikkerhetskontoret om planovergangen kan aksepteres bare for gående.

Rolfsøy godsterminal ble besiktiget. Etter diskusjon av ulike aspekter ved utvalg av nye bygninger i verneplanen ble det vedtatt å opprettholde truckstallen på vernelista.

Rygge stasjonsbygning var opprinnelig medtatt, men tatt ut etter befaringen (se ovenfor).

Tønsberg godshus har vært medtatt på lista som supplement til stasjonsbygningen, på tross av en del tilbygg og ombygginger. Bygningen framsto som mindre interessant ved befaringen. Da den dessuten kommer i veien for et omfattende utviklingsprosjekt for Tønsberg stasjon, foreslås den strøket fra lista, dette vedtas.

Skoppum ble besøkt, et fint restaurert anlegg både inn- og utvendig. Opprettholdes på planen.

BEFARING HAMAR 30.12.92.

1. Hamar verksted.

Deltakere:

Ove Rise, NSB Eiendom Hamar
Per Otto Kristiansen, Verkstedet Hamar
Andreas Dreyer, Jernbanemuseet
Nils Hjermann, Riksantikvaren
Eivind Hartmann, Roslands Arkitektkontor as

Administrasjonsbygningen (Hamar stb. I) ombygget og forenklet ved flytting 2 ganger. Ikke i verneplanen.

Av de eldre verkstedsbygningene i tegl er presenningverkstedet med tilbygget presenningstørke (hhv. bygn. 16 og 17 i bygn.reg.) desidert mest autentisk med opprinnelig eksteriør og interiør. Dagens bruk av bygningen med verkstedets snekkerverksted og et par velferdsrom er planlagt opphørt. Eiendomskontoret har arbeidet med en mulig rokkering av funksjonene som betyr at Baneavdelingen kan flytte inn her men dette fordrer ny sporinnkjørsel fra nord. Dette skulle kunne gjennomføres ved grundig planlegging selv om bygningen står på vernelista.

De øvrige teglbyggene er sterkt om- og tilbygget.

Innstilling: Se eget avsnitt der jernbaneverkstedene er oppsummert.

2. Hamar Lokstallsområde.

Den store ringstallen og Rørsstallen befart. Ingen på verneplanen.

Innstilling: Vurderingen opprettholdes, dette vedtas.

3. Jernbanemuseet.

En del av bygningsmassen befart.

4. Åker vokterbolig.

Nypanelt, men opprinnelig form. Innstilling: Fortjener sin plass i verneplanen. Vedtatt.

BEFARING TRONDHEIM 01.12.92.

1. Kort møte med:

Leo Byrgesen, økonomileder Ei
Knut Brechan, Forvaltningsleder Ei
Andreas Dreyer, Jernbanemuseet
Nils Hjermann, Riksantikvaren
Eivind Hartmann, RAK as

Marienburg verksted: Utvidelse av Osloveien med gang/sykkelvei planlagt. "Nordtangenten" med tunnelinnslag ved hovedporten vil ta areal. Vann/sandtårn og stillverksbygning utsatt.

Hegra stasjon kan være bra verneobjekt tross i salg. Solgt til kunsthåndverker som planlegger bruk i forbindelse med dette.

På Skatval foreligger leieavtale for anlegget med lokal museumsgruppe. Har vanskeligheter med å innfri leieforpliktelsene vedr. vedlikehold.

Stavne stasjonsbygning er overtatt av Jernbaneklubben som erstatning for Heimdal godshus. Vil oppruste bygningen og supplere den med opprinnelig utstyr. Kan være aktuelt verneobjekt.

Langstein framhevet.

Innstillinger: Verkstedet, se nedenfor.

Hegra stasjonsbygning og godshus erstatter Meråker som representant for tpestasjonene på strekningen.

Hell-Sunnanbanen: Se nedenfor

Stavne: Uviss opprinnelse. Etter 1900. Tas ikke med.

2. Befaring på Marienburg verksted med

Asbjørn Laukholm, avd.ing.
Andreas Dreyer, Jernbanemuseet
Nils Hjermann, Riksantikvaren

Eivind Hartmann, RAK as

Bør finne et verneprinsipp som ivaretar vern av de karakteristiske gavlene både i verkstedsområdet og i lokstallene. Lokomotiv- og kjeleverksted (bygn.reg. bygn.nr. 22) bør bevares som rom/konstruksjon. Vann- og sandtårn karakteristisk bygning i samme stil som bør bevares om mulig (se over).

Fyrpipa diskutert.

BEFARING TRONDHEIM-LEVANGER.

Deltakere:

Andreas Dreyer, Jernbanemuseet
Nils Hjermand, Riksantikvaren
Eivind Hartmann, RAK as

3. Hell stasjon.

Stasjonsbygningen kan være aktuell kandidat til verneplanen. Vedtatt.

Kan erstatte Steinkjer stasjonsbygning som nedprioriteres (ikke befart). Det vedtas å ta denne ut av planen.

4. Stjørdal stasjon.

Stasjonsbygningen kan være aktuell kandidat til verneplanen, men er dekket av de øvrige på Hel-Sunnanbanen. Det oppføres et hus like inntil stasjonsbygningen på bysiden. Innstilling: Tas ikke inn i verneplanen, dette vedtas.

5. Skatval stasjon.

Bra helhetlig anlegg. Forsvarer sin plass. Vokterboligen er borte. Innstilling: Beholdes i verneplanen. Vedtas.

6. Langstein stasjonsbygning.

Fin enkeltbygning som forsvaret sin plass i verneplanen. Innstilling: Beholdes i verneplanen. Vedtas.

7. Skogn stasjonsanlegg.

Flott anlegg bestående av tre bygninger. Anlegget er allerede medtatt i verneplanen, dette opprettholdes.

8. Levanger stasjonsanlegg.

Fin oppussing/ombygging foretatt som ivaretar stasjonsbygningens antikvariske verdi bra. I lokstallen er de opprinnelige portene beholdt utenpå nye leddheiseporter, dette ser ut til å fungere bra. Innstilling: Stasjonsbygning og lokstall opprettholdes på vernelista. Vedtatt.

BEFARING TRONDHEIM-KOPPANG 02.12.92

Deltakere:

Andreas Dreyer, Jernbanemuseet
Nils Hjermann, Riksantikvaren
Eivind Hartmann, RAK as

1. Melhus, Lundamo, Hovin stasjonsbygninger. De eneste som er igjen av Størenbanens bygninger med unntak av stasjonsbygningen i Trondheim (privét Hovin). Standard ombygging i to trinn som totalt endrer bygningens dimensjoner. Spørsmålet reist om én av disse likevel bør med som uttrykk for en standard ombygging.

Innstilling: Én av bygningene inntas i verneplanen. Melhus stasjonsbygning virker o.k. Etter nærmere undersøkelser foreslår NSB v/ Eivind Moe i stedet vern av Hovin stasjon som eksempel på de ombygde Størenbane-stasjonene. På Hovin finnes et historisk flom-merke på veggen. (Melhus st. vil bli flyttet og Lundamo kan gå med i kurveutretting.)
Vedtatt.

2. Singsås stasjonsanlegg.

Meget bra anlegg med stasjonsbygning og plattformgodshus. Fine detaljer. Bølge eternit på taket med unntak av én fløy. Ikke opprinnelig hoveddør.

Innstilling: Opprettholdes på verneplanen. Vedtatt.

3. Langlete betjentbolig.

Bygning med uviss opprinnelse. Ikke kjent boligtype. Knyttet til driften av reservelok på stasjonen. Bør muligens ut. Vedtatt å ta bygningen ut av verneplanen.

4. Stensli stasjonsanlegg.

Samme type som Steinvik. Prioriteres lavere enn Steinvik, men kan forsvares ut fra distriktsinteresser. Godshuset bør i tilfelle med. Vedtatt opprettholdt i verneplanen.

5. Reitan stasjonsanlegg.

Interessant bygning (tidl. dobbelt vokterbolig). Må være med. Godshuset kan sløyfes på planen (er allerede gjort, se ovenfor). Vedtatt av styringsgruppa.

6. Glåmos stasjonsanlegg.

Flott anlegg med de fleste detaljer intakt. Fredningsklasse. Eternitplater (fasett) på taket på stasjonsbygningen. Godshuset har skifertak. Opprettholdes i verneplanen.

7. Håmålvoll ekspedisjonshus

Under oppussing av lokale initiativtakere, taket er utbedret. Ok at denne er med. Opprettholdes i verneplanen.

8. Tolga stasjonsanlegg.

Bra anlegg, men Glåmos bedre autentisitet. Holdes utenfor verneplanen.

9. Auma stasjonsbygning.

Vurdert som alternativ til Barkald stasjonsbygning, som Hamar Eiendom har problemer med. Se kommentar ovenfor.

10. Barkald stasjonsbygning. Se ovenfor.

11. Koppang stasjonsanlegg.

Spørsmålet om den gamle hotellbygningen, nå i privat eie, ble tatt opp. Blix-bygning. Ligger bak stasjonsanlegget. Jfr. Hen jernbanehotell. Tas ikke inn i verneplanen.

Nils Hjermann fortsatte befaringer Koppang-Elverum påfølgende dag.

Rasta vb. erstatter Rena vb. (se ovenfor).

Miljøene på Stai st. (3 bygninger) og Steinvik st. (6 bygninger) opprettholdes.

OPPSUMMERING AV BEFARINGENE AV NSB'S VERKSTEDER.

Følgende verksteder er befart:

Sundland verksted, Drammen

Kronstad verksted, Bergen

Hamar verksted

Marienburg verksted/lokstallsområde, Trondheim

Ut fra en totalvurdering etter vernekriteriene vil vi innstille på følgende:

Følgende enkeltbygninger føres opp på vernelista:

Hamar verksted: Presenningsverkstedet (bygn. 16 bygn.reg.)

Presenningstørke (bygn. 17 bygn.reg.)

Marienburg verkst: Lokomotiv/Kjeleverksted (bygn. 22 bygn.reg.)

Sand-/vanntårn

Følgende anlegg føres inn i verneplanen (må føres inn som en tekstdel uavhengig av databasen):

Sundland verksted: For de eldre delene av verkstedet: Ingen enkeltbygninger medtas i planen, men teglbygningenes karakter skal bevares best mulig. Vindustyper og porter skal tilpasses de opprinnelige typene ved utskifting.

Marienburg verkst: Vern av de karakteristiske gavlene med buevinduene.

Dette betyr at Kronstad blir stående uten verneobjekter.

MØTE I STYRINGSGRUPPA 22. DESEMBER 1992

UTTALELSE FRA FYLKESKULTURSJEFEN I AKERSHUS

Hovedbanen:

Frogner stasjon inneholder den gamle tømmerkassen fra Hovedbanestasjonen noe som tross påbygginger er tydelig i plan og form, og vi er enige i en oppvurdering av karaktersetningen. Siden typen er representert på Jernbanemuseet innstiller vi likevel på at beslutningen om ikke å ta bygningen med i verneplanen opprettholdes. Vedtatt.

Østfoldbanen:

Såner stasjonsanlegg (stasjonsbygning og godshus). Stasjonsbygningen er et eksempel på en 2.kl. stasjonstype som ikke er representert i verneplanen. Ut fra dette og argumentene som framgår av kommentarene fra Fylkeskulturetaten innstiller vi på at de to bygningene inntas i verneplanen. (Vi refererer til at Rygge går ut.) Styringsgruppa går imot dette, og Såner medtas ikke på vernelista.

Ski stasjon er nevnt i forbindelse med initiativ for vern og restaurering. Stasjonsbygningen er ikke medtatt på lista, og vi foreslår dette opprettholdt. Vedtas.

Gjøvikbanen:

Hakadal stasjonsanlegg. Vi har for stasjonsbygningene i dragestil prioritert anleggene på Kjelsås, Gran (noe større stasjonsbygning) og Skreia. Vi anser dette som tilstrekkelig og innstiller på at Hakadal forblir utenfor verneplanen. Vedtatt.

Kongsvingerbanen:

Haga stasjon framheves. Vi er for såvidt enig i det som blir nevnt og har også gitt Haga høy vurdering på poengskalaen, men prioriterer likevel Seterstøa som representant for typen på den nasjonale verneplanen. Vedtatt.

Sørumsand traverskran fra 1903 ble bygd for omlasting til smalsporlinjen Urskog-Høland. Ikke registrert, regnes ikke som bygning men som "annen innretning".

Fetsund Lensemuseum er engasjert i bevaring av området rundt Fetsund stasjon, understøtter valget av denne på verneplanen.

Sørum kommune arbeider med forslag om regulering til bevaring av Blaker godshus. Et lokalt initiativ som for såvidt kan støttes, men som ikke medfører endring i verneplanen. Bygningen er relativt autentisk, men Seterstøa prioriteres.

Drammenbanen:

For Stabekk stasjonsbygning er det muligheter for et samarbeid med kommunen om bruk av bygningen, som fra før av er medtatt i verneplanen.

Gjenværende bygninger på Urskog-Hølandsbanen er mangelfullt dokumentert i

registreringsgrunnlaget. Etter de anbefalingene som er framkommet foreslås de fire bevarte bygningene på Bjørkelangen tatt inn i verneplanen. Styringsgruppa ønsker her nærmere dokumentasjon. I et seinere møte (21.01.93) hvor dette foreligger, bl.a. SEFRAK-registreringsskjema, er det ulike meninger om verdien av bygningene slik de står nå. Et argument er at banen bør være representert i en landsomfattende verneplan. Kopien som settes opp på Sørumsand kan kanskje riktignok stå som en brukbar representant, selv om den som kopi ikke er aktuell på verneplanen. For Bjørkelangens vedkommende vurderer fylkeskonservatoren anlegget med de fire bygningene som et jernbanemiljø med "meget stor verdi". Vedtak: Stasjonsbygning og vanntårn på Bjørkelangen tas med i planen.

UTTALELSE FRA KULTURETATEN I AUST-AGDER FYLKESKOMMUNE

Ved Lillesand-Flaksvannbanen finnes et par bevarte bygninger som ikke er registrert, nemlig endestasjonen Flakk eller Flaksvatn, og en noe mindre stasjonsbygning eller ekspedisjonsbygning ved Tveite. Disse foreslås vurdert i sammenheng med verneplanen. Etter supplerende opplysninger mottatt fra fylket framgår det at Flaksvatn er av lignende type som Vossebanens og Vestfoldbanens 4.klassestasjoner, nå visstnok bolig som skal være under oppussing. Tveite er en noe enklere mellomstasjonstype. Videre nevner kulturetaten en vognremisse som ble revet i Lillesand tidlig på 80-tallet, og som nå oppbevares av Stiftelsen Setesdalsbanen. Vi mener at Flaksvannbanen på den landsdekkende lista bør representeres av Lillesand stasjon, og foreslår ingen endringer. Vedtatt.

Et par opplysninger om bygninger på Setesdalsbanen fører ikke til omvurderinger av verneplanen.

Nelaug stasjon ønskes vurdert som et omfattende bygningsmiljø, et eget "jernbanesamfunn". Vanntårnet skal fremdeles være i bruk, nå som vannforsyning for grenda. Vi mener det er få enkeltbygninger på stasjonen som har spesiell interesse, og at det i en større sammenheng vil føre for langt å ta med dette anlegget i planen. Styringsgruppa gir sin tilslutning til dette.

UTTALELSE FRA FYLKESKULTURSJEFEN I VESTFOLD

Ved Tønsberg stasjon framheves både stasjonsbygningen og godshuset som viktige objekter (jfr. befaringen, som har ført til at sistnevnte er strøket). Vi er imidlertid enig i at den gamle stasjonsbygningen bør vurderes på nytt. Vi foreslår å stryke Tønsberg gamle stasjon, ettersom også Larvik er medtatt på lista. De to bygningene utgjør variasjoner over samme klassisistiske tema. Tønsberg gamle vedtatt strøket.

Stokke framheves. Denne er medtatt.

Fylket foreslår Råstad vernet, denne er tatt med iflg. møte 19.11.

Borre stasjon ansees av fylkeskulturstyret som meget interessant. Bygningen gjennomgår restaurering med fylkets bistand, og det foreligger verneplaner for hele stasjonsområdet. Vi innstiller på at stasjonsbygningen tas med på vernelista. Vedtatt.

Sandefjord er én av tre bystasjoner i tre, ved siden av Holmestrand og Porsgrunn. Alle er svært ombygde. Vi mener ingen av de tre forsvarer en plass på vernelista. Styringsgruppa er enig i dette.

Godshuset på Sandefjord stasjon er nå tilbakeført til nær original stand, etter at en ombygging i 60-årene ødela mye av bygningens opprinnelige preg. Fylkeskultursjefen mener godshuset har relativt høy verneverdi. Bygningen er også foreslått vernet av Jernbaneklubben. Se kommentar ovenfor, hvor konklusjonen er at godshuset medtas.

Fylkeskultursjefen ønsker en nærmere vurdering av Larvik stasjonsområde med tanke på ytterligere bevaringsobjekter:

Baneavd.lager, opprinnelig lokstall muligens fra smalsporttiden: Bygningen er svært mye endret, bl.a. ble halve bygningen revet i 30-årene. Innstilling: medtas ikke. Vedtatt.

Overnattingshus på plattform, har beholdt sin form fra 1881. Dette må være bygning nr. 7, vaskerom (tidl. privét). Det er foretatt omfattende fasadeendringer, vi har derfor ikke tatt bygningen med og holder på dette. Vedtatt.

Lite hus/kontor i sveitserstil bak dagens lokstall: Oppgis benyttet til kontor, men har muligens hatt en annen opprinnelig funksjon. I bygningsregistreringen angitt som materialbu, uten ytterligere opplysninger. Innstilling: medtas ikke. Vedtatt.

Eidsfoss lokstall, Freste vanntårn: omtalt ovenfor.

REFERAT FRA SAMTALE MED FYLKESKONSERVATOREN I NORDLAND:

(Nils Hjermanns notat av 11.11.92)

Det er i hovedsak godt sammenfall mellom verneplanen og fylkeskonservatorens liste.

Han nevner at det i tillegg til vanntårnet på Rombak også står et vanntårn på Narvik stasjon. Vi betviler sterkt at dette eksisterer. Evt. må det i dag utgjøre en del av LKAB's anlegg, men også dette burde vi ha hørt om.

Vokterboliganlegget på Riksgrensen består av 3 bygninger, Storboligen, Lilleboligen og Fjøsen, alle i privat eie. Vi har prioritert Lilleboligen som en av de få gjenstående Duebygningene fra anleggstiden. Dette er et meget særegent anlegg og vi innstiller på at også de to andre bygningene tas med. Restene etter lokstall og dreieskive anser vi å ligge utenfor denne verneplanens tema. Innstillingen vedtatt.

BREV FRA BYANTIKVAREN I OSLO:

Byantikvaren mener at Bryn stasjon må komme med. Bryn vil i følge brevet kunne bli bevart ettersom Gardermobanen sannsynligvis får et nytt stasjonsanlegg i området. Vi har imidlertid fra før tatt med Strømmen stasjon som er av lignende type, og mener dette vil være dekkende. Vedtatt av styringsgruppa.

Det oppgis at Skarpsno stasjon er vedtatt revet. Denne er allerede tatt ut av planen ved gjennomgang av grovsortert liste.

Skøyen stasjon som inngår i kommunedelplan er medtatt i planen.

MØTE 21. JANUAR 1993

NOTAT FRA JERNBANEMUSEET V/ DREYER

Styringsgruppa bedt om forslag til en ringstall på vernelista. Hamar og Otta er nevnt, men Ål lokstall foreslås utvalgt. Føres også opp på fredningslista.

Tinnoset, med 3 bygninger, framholdes som fredningsaktuelle. Bygningsmiljø i nasjonalromantisk stil tegnet av Thorleiv Astrup, hvor 3 objekter er med i verneplanen. Vi har ikke førstehånds kjennskap til Tinnoset, men er for såvidt ikke uenig i forslaget. Vedtatt av styringsgruppa.

Rjukanbanens bygninger etterlyses. Miljøet på Mæl ved Tinnsjøen, og Ingolfsland st. er aktuelle. Vi har mottatt en del opplysninger fra forskningsgruppa i Norsk Jernbaneklubb. Etter kontakt med kulturetaten i Tinn kommune og Telemark fylkeskommune framgår det at hele banen vurderes som fredningsverdig. Industrierbeidermuseet på Rjukan vil prioritere anlegget på Mæl. Dette omfatter stasjonsbygning, pakkhus og stasjonsmesterbolig, som vi foreslår medtatt blant de verneverdige. Vedtatt.

UTTALELSE FRA RIKSANTIKVAREN

dat. 15.01.93, samt div. kommentarer fra møte 18.01.93 hvor forslaget til fredningsliste ble gjennomgått sammen med representanter for RA og RAK.

Jernbanehotellet på Hen foreslås vurdert medtatt på fredningslista. Fylkeskommunen vil sammen med Ringerike Museum foreta en befaring og håper å kunne innstille bygningen til en plass på verneplanen eller den foreløpige fredningslista.

(Befaring er foretatt 3. feb. Hotellet kunne fortjene en plass på fredningslista, og bygningstypen jernbanehotell er ikke tidligere representert. I den situasjon som foreligger antas fredning å være urealistisk. Det foreslås konkret at bygningen medtas på vernelista, og dette ansees som vedtatt.)

Grefsen stasjon er nevnt som mulig fredningskandidat. Vi er for såvidt enig i at Grefsen kunne stå som et fint eksempler på nygotikk i upusset tegl, men overlater til styringsgruppa å vurdere om fredningslista tåler en utvidelse. Vedtak: Grefsen beholdes på vernelista, men foreslås ikke fredet.

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

har avgitt uttalelse til verneplanen dat. 22.12.92. I dette fylket er det bare Åndalsnes lokstall som er med i verneplanen fra før.

Fylkeskonservatoren framhever Verma stasjon blant mellomstasjonene i nyklassisisme/nybarokk. Ved siden av stasjonsbygningen, som er godt bevart, finnes også 2 minnesteiner knyttet til baneanlegget. Killing bru er også interessant. Det er dessuten fra Riksantikvaren framkommet ønske om å få med en stasjon fra Raumabanen/Møre og Romsdal med på fredningslista. Under forutsetning av at NSB Hamar ikke har innvendinger vil vi innstille på at Verma erstatter Lesja i verneplanen (jfr. innstilling til møtet 19.11.92 ang. Lesjaverk/Lesja), og at Verma stasjonsbygning rykker opp på fredningslista. Godkjennes av styringsgruppa.

NSB EIENDOM BERGEN,

har kommet med en detaljert uttalelse til fredningslista dat. 15.01.93 og har en rekke endringsforslag.

Steinbu ved Haugastøl har neppe noe med jernbanen å gjøre. Foreslås strøket.

Memorge snømålingshytte fra ca. 1880 ligger langs et trasé-alternativ som i sin tid ble forlatt, omlag en times gange fra Hallingskeid. Bygningen må ansees å være et viktig kulturminne og foreslås medtatt på fredningslista. Forslaget om å ta med Sandå stikningsbu og Slirå rallarbrakke på fredningslista vil vi også støtte. Vedtatt.

Riksantikvaren uttaler også at kulturminnene langs høyfjellsstrekningen på Bergensbanen bør holdes i hevd, tatt i betraktning det enorme nasjonale krafttaket disse representerer. Både Riksantikvaren, NSB Eiendom Bergen og Hordaland fylkeskommune har her sammenfallende oppfatning.

Handelsboder og forsamlingshus framholdes av NSB Bergen som en viktig del av Bergensbanens historie. Myrdalsleite forsamlingshus fra århundreskiftet foreslås medtatt på

fredningslista. Vedtatt.

NSB Bergen foreslår videre at Fagemut vokterbolig bytter plass med Grjotrust v.b. på fredningslista, pga. at den er satt i god stand. Vedtatt.

NSB EIENDOM HAMAR

motsetter seg kraftig forslag om fredning av Steinvik stasjon ettersom det for tiden sluttforhandles om overdragelse til ny eier. Objektene er viktige for fredningslistas representativitet. Det tas kontakt med NSB Ei Hamar, og kjøper underrettes.

NSB EIENDOM OSLO

har forståelse for valget av bygninger til fredningslista, men kommenterer:

Linnerud vokterbolig og uthus har problematisk adkomst. Ligger midt inne i Alnabru-anlegget. Vedtas likevel opprettholdt.

Magnor stasjonsbygning er dårlig holdt og trenger betydelig oppussing. Vi kan tenke oss å stryke Magnor fra fredningslista, men da pga. at strekningen ellers er godt representert og fordi denne bygningen ikke er av de mest sentrale i Bulls produksjon. Anleggets plassering i verneplanen bør opprettholdes. Vedtatt.

Hafslund vokterbolig vil etter linjeomlegging ikke ha lovlig adkomst. Valget bør likevel opprettholdes. Konklusjon: Hafslund vb. beholdes på fredningslista.

Kornsjø stasjonsbygning har som tidligere nevnt store fuktproblemer i kjelleren. Vedtas likevel opprettholdt på fredningslista.

For Dal godshus har NSB Oslo "problemer med å se den faglige interesse for fredning slik det nå er foreslått med huset løsrevet fra det øvrige stasjonsmiljø". Dal godshus er medtatt som det best bevarte av de opprinnelige godshusene på Hovedbanen. Jessheim godshus har vi derimot strøket fra verneplanen (se innstilling dat. 19.11.92), og opprettholder dette på tross av nye opplysninger om kommunal bevaringsplan for stasjonsanlegget på Jessheim. Vedtak: forslagene opprettholdes.

Oslo S, godshus sør og godshus nord

Endringsforslag 3. feb. 1993.

Godsanlegget ved Oslo S er oppført i 1923, tegnet av Ivar Næss. Frontbygningen må vurderes som viktigst, men de to sidefløyene er også medtatt, som deler av et helhetlig anlegg.

Det er kommet innvendinger fra NSB/Narvesen når det gjelder vern av de to

godshusfløyene. Det foreligger ikke konkrete planer, men området har sentral beliggenhet og kan få en strategisk posisjon i forhold til framtidig utbygging. Når det gjelder frontbygningen er det ingen innvendinger til bevaring. Vi mener at de to sidebygningene (obj. nr. 610020 og 610021) ikke er viktige nok til at en bør insistere på bevaring, og foreslår at de tas ut av verneplanen. Forslaget vedtatt.

Oslo, 12. februar 1993

Eivind Hartmann
arkitekter MNAL

Øistein Mangset

Jernbanelverket
Biblioteket

JBV

09TU00784
200000027268